

Ελληνική Δημοκρατία - Νομός Αττικής

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Εθνικής Αντίστασης 65, 121 34 Περιστέρι

ΤΗΛ. 210 5745826, FAX 210 5759547

<http://www.asda.gr>

Στρατηγικός Σχεδιασμός

**Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Αθήνας
για την χρονική περίοδο 2012- 2014**

Νοέμβριος 2012

Table of Contents

1	ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
3	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	10
3.1	Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ	10
3.2	Ο Α.Σ.Δ.Α. ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	13
3.2.1	Σύντομο ιστορικό	13
3.2.2	Η εμπειρία του Α.Σ.Δ.Α.	16
4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ	18
4.1	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΣΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	18
4.2	ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΑΣΔΑ	21
4.2.1	Δήμος Αγίας Βαρβάρας	21
4.2.2	Δήμος Αγίων Αναργύρων - Καματερού	24
4.2.3	Δήμος Αιγάλεω	27
4.2.4	Δήμος Ιλίου	31
4.2.5	Δήμος Περιστερίου	34
4.2.6	Δήμος Πετρούπολης.....	36
4.2.7	Δήμος Χαϊδαρίου	39
4.2.8	Δήμος Φυλής.....	42
4.3	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΥΓΕΙΑ.....	47
4.3.1	Κοινωνική Πολιτική.....	48
4.3.2	Παιδεία	53
4.3.3	Πολιτισμός	55

4.3.4	Αθλητισμός	56
4.3.5	Υγεία	58
4.4	ΦΥΣΙΚΟ – ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	58
4.4.1	Φυσικό περιβάλλον	58
4.4.2	Οικιστικό και Δομημένο Περιβάλλον.....	61
4.5	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ:.....	79
4.5.1	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός – απασχόληση - ανεργία	79
4.5.2	Οικονομία - επιχειρηματικότητα.....	81
4.5.3	Η εμπειρία του ΑΣΔΑ σε θέματα απασχόλησης και το γενικότερο πλαίσιο πολιτικών και χρηματοδοτήσεων σε συνθήκες κρίσης.....	83
4.6	ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	85
4.6.1	Θεματικός τομέας: Κοινωνική πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός	86
4.6.2	Θεματικός Τομέας: Φυσικό, Οικιστικό Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής 87	
4.6.3	Θεματικός τομέας: Απασχόληση, Οικονομία, Επιχειρηματικότητα.....	93
4.7	Συγκεντρωτικός ενιαίος πίνακας προγραμματισμού δράσεων – έργων του ΑΣΔΑ.....	94
5	ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΑΣΔΑ	96
5.1	Γενικός πολιτικός -θεσμικός στόχος	97
5.2	Γενικό διοικητικό-οργανωτικό πλαίσιο	97
5.3	Σχεδιασμός διοικητικής-οργανωτικής δομής και λειτουργίας.	98
5.4	Στελέχωση υπηρεσιών.....	100
5.5	Οικονομική διοίκηση- διαχείριση.....	102
5.6	Τα κρίσιμα ζητήματα της οργανωτικής πολιτικής	107
5.6.1	Θεσμικό- οικονομικό πλαίσιο και σχέσεις με τοπική κοινωνία και θεσμούς	107

	5.6.2 Εσωτερική αναδιοργάνωση.....	107
	5.6.3 Βελτίωση λειτουργιών	108
6	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	108
	<u>6.1</u> Το όραμα και οι πολιτικές επιλογές του ΑΣΔΑ	108
	6.1.1 ΑΞΟΝΑΣ 1. Το Φυσικό Περιβάλλον.	109
	6.1.2 ΑΞΟΝΑΣ 2. Η Πράσινη Οικονομία.	109
	6.1.3 ΑΞΟΝΑΣ 3. Το Κοινωνικό Περιβάλλον.	109
	6.1.4 ΑΞΟΝΑΣ 4. Η Τεχνική Υποστήριξη των Δήμων μελών του ΑΣΔΑ	110
	6.1.5 ΑΞΟΝΑΣ 5. Το Εσωτερικό Περιβάλλον του Συνδέσμου	110
	<u>6.2</u> Στόχοι και αναπτυξιακές προτεραιότητες ΑΣΔΑ.....	110
	6.2.1 Κοινωνική πολιτική στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.	112
	6.2.2 Ολοκληρωμένος σχεδιασμός αναπτυξιακών παρεμβάσεων με διαδημοτικές υπερτοπικές δράσεις.....	114
	<u>6.3</u> Ενδεικτικές δράσεις ανά άξονα προτεραιότητας και μέτρο	116

1 ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η απόφαση του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας (Α.Σ.Δ.Α.), να προχωρήσει στην εκπόνηση Επιχειρησιακού Προγράμματος για την χρονική περίοδο 2012 - 2015, πραγματοποιείται σε τελείως διαφορετικό πολιτικό και θεσμικό περιβάλλον από αυτό στο οποίο διαμορφώθηκαν η νομοθεσία (νόμοι 3463/2006¹, 3852/2010², 3870/2010³) και οι προδιαγραφές και διαδικασίες κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού (ΥΑ 18183.02/04/2007⁴, ΥΑ 5694.03/02/2011⁵, ΠΔ 185/2007⁶, ΠΔ 89/2011⁷, Εγκύκλιος 45/2006⁸, Εγκύκλιος 66/2007⁹).

Αυτό, αναμφίβολα, συμβαίνει λόγω της κρίσης, που είναι οικονομική αλλά και θεσμική - πολιτική. Προκύπτει, κυρίως, από την κυρίαρχη πολιτική αντιμετώπισής της, που έχει συγκεκριμένες συνέπειες και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι χρηματοδοτικοί πόροι της ελαχιστοποιούνται και περιορίζονται οι δυνατότητές της για να παράγει έργο και να προσφέρει υπηρεσίες σε τοπικό επίπεδο. Η οργανωτική υποδομή και στελέχωση της υποβαθμίζονται δραματικά. Επιχειρείται μια πρωτοφανής βίαιη αναδιάρθρωση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο κοινωνικός και αναπτυξιακός ρόλος της καταβαθατρώνεται. Ο ΑΣΔΑ καλείται, εκ των πραγμάτων, να κινηθεί σε δύο επίπεδα:

⇒ Πολιτικών Πρωτοβουλιών και

¹ Νόμος 3463/2006 “Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων”, ΦΕΚ 114Α, 08/06/2006

² Νόμος 3852/2010 “Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης”, ΦΕΚ 87Α, 07/06/2010

³ Νόμος 3870/2010 “Εκλογικές δαπάνες συνδυασμών και υποψηφίων και έλεγχος αυτών, κατά τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές”, ΦΕΚ 138Α, 09/08/2010

⁴ ΥΑ 18183 02/04/2007, «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού», ΦΕΚ 534Β, 13/04/2007

⁵ ΥΑ 5694 03/02/2011 «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 18183/2-4-2007 με τίτλο “Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής Ε.Π. των Ο.Τ.Α. α' βαθμού”», ΦΕΚ 382Β, 11/03/2011

⁶ Π.Δ. 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού», ΦΕΚ 221Α, 12/09/2007

⁷ Π.Δ. 89/2011 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού», ΦΕΚ 213Α, 29/09/2011

⁸ Εγκύκλιος 45/2006 «Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.) Ο.Τ.Α», Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Γενικής Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Δ.Ο.: Α.Π. 58939 25/10/2006

⁹ Εγκύκλιος 66/2007 «Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.) Ο.Τ.Α.», Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Γενικής Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Δ.Ο.: Α.Π. 50837 14/09/2007

⇒ Αναπροσαρμογής του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού και του Προγραμματισμού των έργων και των δράσεων καθώς και της ανάπτυξης των ανθρώπινων και οικονομικών του πόρων.

Στο πρώτο επίπεδο ο ΑΣΔΑ και οι Δήμοι της Δυτικής Αθήνας είναι ανάγκη να προχωρήσουν, με σαφή πολιτική τοποθέτηση, στην υπεράσπιση και ανάπτυξη ενός μοντέλου Τ.Α., που θα αναβαθμίζει τον κοινωνικό - αναπτυξιακό της ρόλο και το δημόσιο χαρακτήρα διαχείρισης των κοινωνικών αγαθών αλλά και του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος. Στη βάση αυτή είναι ανάγκη να διαμορφωθεί και η ουσιαστική, διεκδικητική πλευρά αυτής της πολιτικής, με ενημέρωση και κινητοποίηση των συλλογικών κοινωνικών φορέων, απέναντι στην αντικοινωνική - αντιαυτοδιοικητική πολιτική του κεντρικού κράτους.

Στο δεύτερο επίπεδο, με βάση την πιο πάνω προτεινόμενη πολιτική στρατηγική, ο ΑΣΔΑ καλείται να διαμορφώσει ένα αναπτυξιακό σχέδιο για την Τ.Α. στη Δυτική Αθήνα, αναβαθμίζοντας τον θεσμικό διαδημοτικό του ρόλο, επικεντρώνοντας τις προσπάθειές του για το συντονισμό και την υποστήριξη των Δήμων μελών του, κάτω από αυτές τις ακραίες συνθήκες κρίσης. Μέσα από τον επιχειρησιακό του σχεδιασμό ο ΑΣΔΑ, ευελπιστεί να υπερασπιστεί τις απειλούμενες προτεραιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να αντιμετωπίσει πρακτικά τα κρίσιμα ζητήματα του προγραμματισμού των δράσεων, των δομών οργάνωσης και λειτουργίας, της στελέχωσης, της οικονομικής διοίκησης - διαχείρισης και της διεκδίκησης των αναγκαίων οικονομικών μέσων.

Στο πλαίσιο μιας σύγχρονης πολιτικής και επιχειρησιακής στρατηγικής μπορούν να γίνουν και τα αναγκαία βήματα στην αποσαφήνιση του χαρακτήρα και του ρόλου του ΑΣΔΑ τα οποία θα καθορίσουν και την οργανωτική του δομή και λειτουργία. Θα πρέπει να αναδειχθεί το συγκριτικό πλεονέκτημα για την Τ.Α. της Δυτικής Αθήνας από την υπερεικοσαετή δραστηριότητα του διαδημοτικού ΑΣΔΑ, που εντοπίζεται και στη δημιουργία οικονομικών κλίμακας για την περιοχή, αξιοποιώντας πληρέστερα και αποτελεσματικότερα ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός, στις συνθήκες αυτές, οφείλει να απαντά στην όξυνση όλων των προβλημάτων της Δυτικής Αθήνας, στις αυξανόμενες ανάγκες έργων, παρεμβάσεων και κοινωνικό-οικονομικών δράσεων διαδημοτικής σημασίας καθώς και σε κενά που δεν μπορούν να καλύψουν μόνοι τους οι Δήμοι.

Σημαντικό ζήτημα αποτελεί και η επιστημονικά τεκμηριωμένη αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και συγκεκριμένα:

- ⇒ των συνεπειών της σημερινής κοινωνικής και οικονομικής κρίσης στην περιοχή,
- ⇒ της γενικότερης αύξησης της ανεργίας που παίρνει εκρηκτικές διαστάσεις ιδιαίτερα στη νεολαία και τις γυναίκες,
- ⇒ της συμπίεσης - διάλυσης των μεσαίων στρωμάτων, στην πλειοψηφία τους μικρέμποροι και αυτοαπασχολούμενοι,
- ⇒ της απειλής αποκλεισμού για ένα σημαντικό τμήμα του γενικού πληθυσμού
- ⇒ του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών κοινωνικών ομάδων της περιοχής,
- ⇒ της όξυνσης μιας σειράς κοινωνικών προβλημάτων, όπως η εξάπλωση της χρήσης των ναρκωτικών στις νεαρές ηλικίες, η οργανωμένη βία και η εγκληματικότητα

Στην κατεύθυνση αυτή είναι ανάγκη να αξιοποιηθούν οι έρευνες και μελέτες που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς και οι δυνατότητες του ίδιου του ΑΣΔΑ να εκπονεί, με τις υπηρεσίες του και με εξωτερικές συνεργασίες, μελέτες και επιστημονικές έρευνες για την τεκμηρίωση και επιστημονική στήριξη των προγραμμάτων και των δράσεων συνολικά της Τ.Α. της Δυτικής Αθήνας.

2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (Α.Σ.Δ.Α.), με απόφαση της Διοίκησής του, προχωρά στην εκπόνηση Επιχειρησιακού Προγράμματος για την χρονική περίοδο 2012-2014 με κύριους στόχους:

- ⇒ Να αναδείξει, στην τρέχουσα και πιο δύσκολη από ποτέ περίοδο που διέρχεται η χώρα και η Τ.Α., τα εκρηκτικά κοινωνικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή της Δυτικής Αθήνας, η οποία ξεχωρίζει αρνητικά από την υπόλοιπη περιοχή της πρωτεύουσας, λόγω και της προϋπάρχουσας αναπτυξιακής υστέρησης που τη χαρακτηρίζει.
- ⇒ Να επεξεργαστεί, σε συνθήκες περιοριστικών πολιτικών λιτότητας και γενικότερης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, ένα Σχέδιο Στρατηγικής σε διαδημοτικό επίπεδο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της Δυτικής Αθήνας που θα απαντά στις ανάγκες έργων και παρεμβάσεων διαδημοτικής σημασίας καθώς και σε κενά που δεν μπορούν να καλύψουν οι Δήμοι της περιοχής.
- ⇒ Να διαμορφώσει τον επιχειρησιακό και οικονομικό προγραμματισμό του, ως φορέας διαδημοτικής συνεργασίας που θα συμβάλει στο συντονισμό των δράσεων των Δήμων της Δυτικής Αθήνας για την αντιμετώπιση τοπικών και υπερτοπικών προβλημάτων και αναγκών που οξύνονται από την πολιτική λιτότητας και μεγάλων περικοπών στους οικονομικούς, ανθρώπινους και πόρους της Τ.Α..

Στο πλαίσιο αυτό, ο Α.Σ.Δ.Α. προχωρά σε ένα συνοπτικό απολογισμό του έργου του, στην αξιολόγηση της σημερινής κατάστασης και των αναγκών των αποδεκτών των υπηρεσιών

του Α.Σ.Δ.Α., δηλαδή των Δήμων – μελών του αλλά και στην αξιολόγηση των αναγκών του ίδιου του Α.Σ.Δ.Α., όσον αφορά την οργάνωση, τις λειτουργίες, το προσωπικό και τα οικονομικά του.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων η διαδικασία σύνταξης του Ε.Π. Δυτικής Αθήνας στηρίχθηκε:

- ⇒ στο πολιτικό πλαίσιο και στους βασικούς άξονες που καθόρισε η Διοίκηση του ΑΣΔΑ.
- ⇒ σε μία σειρά αναπτυξιακά κείμενα και προτάσεις που εκπονήθηκαν από τον ΑΣΔΑ τα τελευταία χρόνια και, ιδιαίτερα στη μελέτη επικαιροποίησης «Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Δυτικής Αθήνας» και στην πρόταση «Πρότυπο Καινοτόμο Σχέδιο Ανάπτυξης Δυτικής Αθήνας» (Π.Κ.Σ.Α.)
- ⇒ στα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων μελών του καθώς και
- ⇒ στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Αττικής 2012 - 2014

Ο ΑΣΔΑ, προκειμένου να ανταποκρίνεται στο διαρκώς και δραματικά μεταβαλλόμενο κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον, θα προχωρήσει μέσα στο 2013 στην επικαιροποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του αμέσως μετά την παραλαβή της έρευνας των περιβαλλοντικών και κοινωνικών διερευνήσεων και δυνατοτήτων αστικής αναγέννησης στην περιοχή ευθύνης του ΑΣΔΑ, που εκπονεί σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Τα αποτελέσματα της θα είναι άμεσα αξιοποιήσιμα στην ορθή περιγραφή των στόχων του μακροχρόνιου και του ετήσιου προγραμματισμού, όσο και στην γενικότερη χάραξη αναπτυξιακής πολιτικής από τον Σύνδεσμο.

Για τη σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΑΣΔΑ 2012-2015 δημιουργήθηκε Ομάδα Εργασίας, η οποία συγκροτήθηκε με την Αρ. Πρωτ. ΑΣΔΑ 926/16.03.2012, απόφαση με τη συμμετοχή έξι (6) μελών, που υπηρετούν στο Σύνδεσμο ως τακτικοί υπάλληλοι (μόνιμοι και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου). Έργο της Ομάδας ήταν η κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος με τη συμμετοχή όλων των Διευθύνσεων του ΑΣΔΑ, υπ' ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης. Στην κατεύθυνση αυτή αξιοποιήθηκαν τα στοιχεία και οι απόψεις, των υπευθύνων διοικητικών ενοτήτων, Διευθυντών και Προϊσταμένων τμημάτων και εργαζομένων του Συνδέσμου.

Ο συντονισμός και η υποστήριξη της ΟΕ ήταν ευθύνη της ΔΙΠΑΠ. Μέλη της εσωτερικής Ομάδας Έργου (Ο.Ε.), υπεύθυνης για την εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος του ΑΣΔΑ ήταν οι παρακάτω υπάλληλοι:

- ⇒ Υπεύθυνος: Μόσχος Διαμαντόπουλος (Γ.Δ. ΑΣΔΑ)

- ⇒ Μέλη: Ψαρού Ροδούλα (ΔΙ.Δ.Ο.Υ.), Αντωνοπούλου Σπυριδούλα (ΔΙ.Δ.Ο.Υ.), Κατωπόδης Ανδρέας (ΔΙ.Π.Α.Π.), Μπουρίτης Γεώργιος (ΔΙ.Π.Α.Π.), Ελισσαίου Γεώργιος (Δ.Τ.Υ.), Τασούλης Σπυρίδων (Δ.Τ.Υ.), Τσάκωνα Μαρία (Γ.Δ.) .

Για την εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος θα αξιοποιηθούν επίσης μέσα από διαδικασίες διαβούλευσης:

- ⇒ Οι απόψεις των μελών της Ομάδας Εργασίας Δυτικής Αθήνας, που δημιουργήθηκε Με την υπ' αρ. 95/2012 ΑΠ ΑΣΔΑ 1840/06.06.2012, Απόφαση της Ε..Ε. ΑΣΔΑ, με πρόεδρο τον Πρόεδρο του ΑΣΔΑ Ανδρέα Μποζικά και μέλη τους εκπροσώπους των Δήμων και της Περιφέρειας, τον Γενικό Γραμματέα του ΑΣΔΑ Παναγιώτη Μπιτούνη, το Γενικό Διευθυντή και τους Διευθυντές του ΑΣΔΑ και την εσωτερική Ομάδα Εργασίας του ΑΣΔΑ.
- ⇒ Οι απόψεις των αιρετών και των στελεχών των ΟΤΑ της Δυτικής Αθήνας που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια εκπόνησης του Στρατηγικού σχεδιασμού.
- ⇒ Οι απόψεις των πολιτών όπως αυτές καταγράφηκαν μέσα από την επικοινωνία και τις δράσεις μας στην τοπική κοινωνία της Δυτικής Αθήνας.
- ⇒ Οι απόψεις που διατυπώθηκαν μέσα από την ημερίδα που διοργάνωσε ο ΑΣΔΑ τον Ιούλιο του 2012 «Δυτική Αθήνα, τι ανάπτυξη θέλουμε?», όπου ακούστηκαν οι προτάσεις των Δήμων, των πολιτικών κομμάτων αλλά και των φορέων της περιοχής.
- ⇒ Οι απόψεις των πολιτών, όπως αυτές θα καταγραφούν στη διαβούλευση μέσω της ιστοσελίδας του ΑΣΔΑ.
- ⇒ Για την αναθεώρηση το 2013, προτείνεται η διοργάνωση τελικής εκδήλωσης όπου θα παρουσιαστεί το τελικό σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα της Αναπτυξιακής και Συγκοινωνιακής Έρευνας για τη Δυτική Αθήνα.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελείται από δύο μέρη: το Στρατηγικό Σχεδιασμό και τον Επιχειρησιακό και Οικονομικό Προγραμματισμό.

Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει τις ενότητες:

- ⇒ Γενικά στοιχεία για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας και τον ΑΣΔΑ ως φορέα διαδημοτικής συνεργασίας.
- ⇒ Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής της Δυτικής Αθήνας
- ⇒ Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της οργάνωσης, λειτουργίας και των οικονομικών του ΑΣΔΑ
- ⇒ Στρατηγική του ΑΣΔΑ και αναπτυξιακές προτεραιότητες

Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει:

- ⇒ **Τον επιχειρησιακό προγραμματισμό**, όπου παρουσιάζονται τα σχέδια δράσης για την επίτευξη των γενικών στόχων.
- ⇒ **Τον οικονομικό προγραμματισμό**, όπου υπολογίζεται το συνολικό κόστος του Ε.Π. και γίνονται εκτιμήσεις των εξόδων- εσόδων της επόμενης διετίας.

3 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

3.1 Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Η Δυτική Αθήνα συγκροτεί μια χωροταξική υποενότητα του Πολεοδομικού Συγκροτήματος της Πρωτεύουσας. Περιλαμβάνει τους επτά Δήμους, Αγίας Βαρβάρας, Άγιων Αναργύρων – Καματερού, Αιγάλεω, Ιλίου, Περιστερίου, Πετρούπολης, Χαϊδαρίου, που ανήκουν στο Δυτικό Τομέα Αθηνών και τον όμορο δήμο Φυλής που ανήκει στον Βόρειο Τομέα της Περιφέρειας Αττικής.

Η Δυτική Αθήνα καλύπτει την περιοχή από ΒΔ έως Δ του Λεκανοπεδίου και συνορεύει :

- ⇒ Βόρεια με τους Δήμους, Ωρωπού, Τανάγρας.
- ⇒ Νότια με τους Δήμους Κορυδαλλού, Νίκαιας, Αγ. Ι. Ρέντη, Δήμο Ταύρου-Μοσχάτου.
- ⇒ Ανατολικά με το Δήμο της Αθήνας.
- ⇒ Β.Α. με τους Δήμους Αχαρνών, Ν. Χαλκηδόνας - Ν. Φιλαδέλφειας.
- ⇒ Β.Δ. με το Δήμο Ασπροπύργου.
- ⇒ Δυτικά βρίσκεται ο Κόλπος της Ελευσίνας και Ν.Δ. οι Δήμοι Περάματος, Κερατσινίου-Δραπετσώνας και Νίκαιας.

Η Δυτική Αθήνα αποτέλεσε **οικιστικό ανάπτυγμα** δυτικά και πλάι στην παρακηφίσια βιομηχανική συγκέντρωση, με χρήσεις φτηνής κατοικίας για τα εργατικά στρώματα καθώς και βιομηχανικής – βιοτεχνικής δραστηριότητας, σε άναρχη μείξη μεταξύ τους για εκτεταμένα τμήματα της περιοχής.

Κατ' αυτόν τον τρόπο διαμορφώθηκε – ιστορικά – ο χαρακτήρα της υποβάθμισης στην περιοχή σε όλους τους τομείς.

Η Δυτική Αθήνα επεκτεινόμενη με ταχύτατους ρυθμούς προς βορρά, αλλά και προς δυσμάς, μέσα από διαδοχικές εντάξεις εκτεταμένων περιοχών αυθαίρετων κτισμάτων, σταδιακά σκαρφάλωσε ως τις υπώρειες του ορεινού όγκου του Αιγάλεω.

Οι σταδιακές επεκτάσεις του σχεδίου πόλης, είτε με την ενσωμάτωση των περιοχών πυκνής αυθαίρετης δόμησης, είτε με πιο αραιοδομημένες και αδόμητες περιοχές στη βάση του Ν.1337/83, έχουν απεικονισθεί στον οικιστικό ιστό ως έκφραση της κοινωνικοοικονομικής δομής των στρωμάτων που διαμόρφωσαν τις περιοχές αυτές.

Η διαδοχική πολεοδόμηση των περιοχών αυθαίρετης δόμησης στη Δυτική Αθήνα υλοποιήθηκε κυρίως με βάση τις διατάξεις του ΝΔ '23, διατάξεις που ελάχιστα συνέβαλαν στην επίλυση των προβλημάτων του άναρχα αναπτυγμένου οικιστικού ιστού.

Τα αρχικά ρυμοτομικά σχέδια στις περισσότερες περιπτώσεις έμεναν ανεφάρμοστα (και για αυτά τα ελάχιστα που προέβλεπαν), λόγω της πολιτικής γης που προωθούσε το κράτος μετά τον πόλεμο και της μη διάθεσης των αναγκαίων οικονομικών πόρων, απαραίτητων για απαλλοτριώσεις και εκτέλεση έργων κοινωνικής και τεχνικής υποδομής.

Όπως προκύπτει και από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων της Δυτικής Αθήνας τα τελευταία χρόνια παρατηρείται απότομη όξυνση όλων των προβλημάτων της περιοχής. Απόρροια διαχρονικών πολιτικών επιλογών όσον αφορά στο σχεδιασμό και την εφαρμογή χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας είναι:

- ⇒ Ο δυσμενής, διαχρονικά, τρόπος παραγωγής του δομημένου περιβάλλοντος
- ⇒ Η μίξη χρήσεων γης, συχνά αλληλοσυγκρουόμενων μεταξύ τους
- ⇒ Οι ψηλές οικιστικές πυκνότητες
- ⇒ Η έλλειψη ελεύθερων χώρων μέσα στον οικιστικό ιστό
- ⇒ Η δυνατότητα επίθεσης, ακόμη και σήμερα, των καταπατητών στους ελεύθερους χώρους στις παρυφές αλλά και στον κύριο όγκο του όρους Αιγάλεω- Ποικίλο
- ⇒ Η έλλειψη κοινωνικού εξοπλισμού και υποδομών επιπέδου πόλης
- ⇒ Η κακή διάπλαση του οικιστικού ιστού
- ⇒ Η διάσπαση του οικιστικού ιστού από μεγάλους συγκοινωνιακούς άξονες
- ⇒ Η ταχύτατη όξυνση της κυκλοφοριακής δυσλειτουργίας
- ⇒ Η ρύπανση της ατμόσφαιρας και του περιβάλλοντος από νέες πηγές που προστίθενται σε όσες από τις παλαιές δεν εξαλείφθηκαν,

Ο συνολικός πληθυσμός της περιοχής μελέτης ανέρχεται σε 533.880 κατοίκους (ΕΣΥΕ 2011¹⁰) σημειώνοντας μείωση (-6,04%) σε σύγκριση με την προηγούμενη απογραφή (2001). Στην πραγματικότητα, ο πληθυσμός της περιοχής ξεπερνά κατά πολύ τα δεδομένα της απογραφής τόσο του 2001 όσο και του 2011, όπου σύμφωνα με άλλες καταγραφές (λογαριασμοί ΔΕΗ κλπ) ανέρχεται περίπου σε 700.000 κατοίκους.

Η αποκλιμάκωση της πληθυσμιακής δυναμικής η οποία σημειώνεται, αποτυπώνει αφενός την αδυναμία προσέλκυσης νέων κατοίκων στην περιοχή και αφετέρου το καθολικό φαινόμενο της μειωμένης γεννητικότητας.

¹⁰ Προσωρινά στοιχεία

Από την πλευρά των επίσημων δεικτών ανεργίας, η περιοχή του ΑΣΔΑ παρουσιάζει από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας σε εθνικό επίπεδο. Στα ποσοστά αυτά δεν καταγράφεται η ανεργία των οικονομικών μεταναστών που διαμένουν στην περιοχή, και που είναι αυξημένα.

Αν τις τελευταίες δεκαετίες η περιοχή της Δυτικής Αθήνας είχε πληγεί σταδιακά από φαινόμενα αποβιομηχάνισης, τα τελευταία χρόνια σε συνθήκες κοινωνικής- οικονομικής κρίσης, παρατηρείται κατάρρευση των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα του δευτερογενή τομέα παραγωγής. Σημαντικές παραγωγικές μονάδες που χαρακτήριζαν άλλοτε τον βιομηχανικό χαρακτήρα της περιοχής και απασχολούσαν χιλιάδες βιομηχανικούς εργάτες κατά κανόνα κλείνουν και λιγότερες μετέφεραν τις δραστηριότητές τους σε άλλες περιοχές της χώρας ή ακόμα και εκτός Ελλάδας.

Τα στοιχεία των παραγωγικών δραστηριοτήτων της περιοχής, αναδεικνύουν την υποχώρηση των δραστηριοτήτων και του τριτογενή τομέα του οποίου η συνεισφορά την περασμένη δεκαετία είχε αγγίξει το 80% των συνολικών εσόδων. Επιπλέον, η ανάλυση της κλαδικής κατανομής του τριτογενή τομέα, επιβεβαιώνει την πτώση του εμπορίου που αποτελούσε τον κύριο πυλώνα της οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής.

Όλο και πιο οξυμένο εμφανίζεται στη Δυτική Αθήνα το πρόβλημα του κοινωνικού αποκλεισμού. Εκτός από τις ειδικές ομάδες, στο φάσμα του αποκλεισμού είναι εκτεθειμένο και ένα σημαντικό τμήμα του γενικού πληθυσμού. Η κατάσταση επιδεινώνεται ραγδαία και στο αμέσως επόμενο διάστημα αναμένεται να πάρει εκρηκτικές διαστάσεις λόγω της βαθιάς οικονομικής κρίσης. Οξύνεται διαρκώς το πρόβλημα της ανεργίας κυρίως των νέων και των γυναικών, καθώς και της βιωσιμότητας των μικρών ΜΜΕ που αποτελούν τη μεγάλη πλειοψηφία στη Δυτική Αθήνα. Ως επακόλουθο αναμένεται και όξυνση μιας σειράς κοινωνικών προβλημάτων με έμφαση στην εξάπλωση της χρήσης των ναρκωτικών στις νεαρές ηλικίες, στην οργανωμένη βία και την εγκληματικότητα. Επιδείνωση αναμένεται και από την άποψη της προϊούσας γήρανσης του πληθυσμού, που παρατηρείται ιδιαίτερα στο Αιγάλεω και στο Περιστερί, αφού είναι αναγνωρισμένο ότι το γήρας λειτουργεί ως παράγοντας επιδείνωσης της φτώχειας, τόσο μεταξύ των ίδιων των ηλικιωμένων, όσο και μεταξύ του ευρύτερου οικογενειακού περιβάλλοντος από το οποίο αυτοί τείνουν να εξαρτώνται.

3.2 Ο Α.Σ.Δ.Α. ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.2.1 Σύντομο ιστορικό

Ο Α.Σ.Δ.Α. ιδρύθηκε το 1988 μετά από απόφαση εννέα Δήμων της Δυτικής Αθήνας για την από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχής και την προώθηση της οικολογικής και βιώσιμης ανάπτυξής της. Λίγα χρόνια πριν, η Πολιτεία, με τους νόμους 1416/84 και 1622/86 είχε δημιουργήσει τους Αναπτυξιακούς Συνδέσμους (Ν. 1416/84, 572 αναπτυξιακοί σύνδεσμοι συνολικά) και τις Γεωγραφικές Ενότητες (Ν. 1622/86, 1116 γεωγραφικές ενότητες συνολικά).

Σκοποί σύστασης του Α.Σ.Δ.Α., όπως αυτοί αναγράφονται στο Φ.Ε.Κ. σύστασής του (915 / 21.12.1988), είναι:

- ⇒ Η εκπόνηση πάσης φύσεως μελετών και η ανάπτυξη ερευνητικής δραστηριότητας, που αφορούν το χώρο της γεωγραφικής ενότητας και της ευρύτερης περιοχής, ο κοινός προγραμματισμός και η εκτέλεση έργων διαδημοτικού χαρακτήρα, με παράλληλη αξιοποίηση όλων των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων σε εθνικό, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο, η συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής καθώς και η εκπόνηση και επεξεργασία στεγαστικών προγραμμάτων.
- ⇒ Η συμβολή στον εκσυγχρονισμό για αποδοτικότερη λειτουργία των ΟΤΑ της γεωγραφικής ενότητας
- ⇒ Η προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος στον αέρα, το έδαφος και τα νερά καθώς και η αξιοποίηση του υπόγειου υδάτινου δυναμικού.
- ⇒ Η αξιοποίηση του όρους Αιγάλεω για τη δημιουργία χώρων αναψυχής, πολιτισμού, αθλητισμού, καθώς και η αντιτυρική του προστασία.
- ⇒ Η ανάπτυξη και οργάνωση του πολιτισμού εντός της ενότητας, με:
- ⇒ Τη συνεργασία δημοσίων και ιδιωτικών και άλλων νομικών και φυσικών προσώπων
- ⇒ Τη δημιουργία πολιτιστικών και αθλητικών εστιών στους Δήμους
- ⇒ Τη μετακίνηση καλλιτεχνικών συγκροτημάτων από άλλες χώρες

Η δημιουργία θερινών και χειμερινών θέρετρων για παιδιά, νέους και ηλικιωμένους των ΟΤΑ της γεωγραφικής ενότητας

- ⇒ Η δημιουργία περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου εντασσόμενου στο θεσμικό πλαίσιο με συμμετοχή των Δήμων της γεωγραφικής ενότητας, του οποίου η διοίκηση θα ορίζεται από το Δ.Σ. του Συνδέσμου
- ⇒ Η αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος των νεκροταφείων των κατοίκων της γεωγραφικής ενότητας
- ⇒ Η ανάδειξη ιστορικών γεγονότων, τοπίων και μνημείων.

Τα έσοδα του Συνδέσμου, όπως αναλύονται στο ίδιο ΦΕΚ, είναι:

- ⇒ Από τους ετήσιους προϋπολογισμούς των Δήμων με το ποσό των 20 δρχ. κατά άτομο, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή

⇒ Από προσόδους φόρων, τελών και δικαιωμάτων που επιβάλλονται υπέρ του Συνδέσμου

⇒ Από δωρεές, επιχορηγήσεις από το Δημόσιο και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και οργανισμούς

⇒ Από προσόδους της περιουσίας του Συνδέσμου

Η πρώτη τροποποίηση έγινε με το 1993¹¹ και αφορούσε στις εισφορές των μελών του.

Σύμφωνα με αυτή, η συνδρομή των Δήμων ανέρχεται στο 1% των τακτικών εσόδων τους.

Η δεύτερη τροποποίηση έγινε με το 2001¹² και αφορούσε και πάλι τα έσοδα του Συνδέσμου από τις εισφορές των μελών του. Συγκεκριμένα, προβλέπει αύξηση του ποσοστού από 1% σε 1,5% των τακτικών εσόδων τους. Με την τέταρτη τροποποίηση το 2011¹³ μειώθηκε η εισφορά των δήμων στο 0,8% των τακτικών εσόδων τους.

Με την τρίτη τροποποίηση, το 2002¹⁴, αυξήθηκαν τα μέλη του Συνδέσμου από 9 σε 10, με τη συμμετοχή σε αυτά και του Δήμου Κορυδαλλού. Ο Δήμος Κορυδαλλού αποχώρησε από τον ΑΣΔΑ το 2012¹⁵. Με την εφαρμογή του Νόμου «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» στην Τοπική Αυτοδιοίκηση το 2010 έγιναν δύο συνενώσεις δήμων στην Δυτική Αθήνα. Δημιουργήθηκαν ο νέος Δήμος Αγίων Αναργύρων – Καματερού και ο νέος Δήμος Φυλής που περιλαμβάνει τους πρώην δήμους Ζεφυρίου, Άνω Λιοσίων και Φυλής (Χασιάς). Μέλη του ΑΣΔΑ, σήμερα είναι οι Δήμοι:

- 1 Αγίας Βαρβάρας
- 2 Αγίων Αναργύρων - Καματερού
- 3 Αιγάλεω
- 4 Ιλίου
- 5 Περιστερίου
- 6 Πετρούπολης
- 7 Φυλής (Ζεφύρι – Άνω Λιόσια – Φυλή)
- 8 Χαϊδαρίου

Το ολιγάριθμο, κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας του ΑΣΔΑ, απασχολούμενο προσωπικό και οι ελάχιστες υποδομές σε κτίρια και εξοπλισμό, αυξήθηκαν στα 23 χρόνια που μεσολάβησαν και έτσι σήμερα απασχολούνται 37 εργαζόμενοι με σχέσεις εργασίας

¹¹ Φ.Ε.Κ. 312Β, 04/05/1993

¹² Φ.Ε.Κ. 485Β, 27/04/2001

¹³ Φ.Ε.Κ. 2865Β 19/12/2011

¹⁴ Φ.Ε.Κ. 1516Β, 04/12/2002

¹⁵ ΦΕΚ 1764Β, 30/05/2012

Δημοσίου Δικαίου και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου. Ο ΑΣΔΑ στεγάζεται σε μισθωμένο 2 όροφο κτίριο, 700 περίπου τ.μ., σε κεντρικό σημείο του Δήμου Περιστερίου.

3.2.2 Η εμπειρία του Α.Σ.Δ.Α.

Μελέτες, τεχνικά έργα, ευρωπαϊκά προγράμματα και πρωτοβουλίες, προγράμματα κατάρτισης, δράσεις κοινωνικού περιεχομένου, είναι ορισμένα από τα αντικείμενα με τα οποία έχει ασχοληθεί ο ΑΣΔΑ όλα τα χρόνια λειτουργίας του. Πιο συγκεκριμένα και ανά θεματικό τομέα, μπορούν, ενδεικτικά, να αναφερθούν οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

3.2.2.1 Φυσικό περιβάλλον

- ⇒ Ποικίλο Όρος- Όρος Αιγάλεω
 - ⇒ Γεωτρήσεις, συστηματική αναδάσωση, άρδευση, συντήρηση της βλάστησης και πυρανίχνευση.
 - ⇒ Δημιουργία χώρων μικροαναψυχής και πρόσβασης στο βουνό, ώστε να ενταχθεί στη ζωή των κατοίκων και
 - ⇒ Δημιουργία θεσμικού πλαισίου προστασίας του βουνού, ρυθμιστική μελέτη του Ποικίλου όρους και μελέτες εφαρμογής (εμπλουτισμού της βλάστησης, αναβάθμιση των δασικών δρόμων κ.λπ.
 - ⇒ Δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (γνωριμία της πανίδας – χλωρίδας του βουνού σε μαθητές των σχολείων της Δυτικής Αθήνας).
- ⇒ Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτσης» (Πύργος Βασιλίσσας). Μελέτη διαμόρφωσης και έργα φύτευσης στην περιοχή του, δράσεις φύλαξης, συντήρησης των υποδομών, πυρανίχνευσης, αναβάθμιση του υδροβιότοπου, περιβαλλοντικής ευαισθητοποίηση κατοίκων και μαθητών σχολείων, έργα στεγάνωσης των λιμνών και καναλιών.
- ⇒ Δομημένο περιβάλλον
- ⇒ Έρευνα συνολικής αναδιάρθρωσης του κυκλοφοριακού, συγκοινωνιακού δικτύου της Δυτικής Αθήνας
- ⇒ Ρυθμιστικό Σχέδιο Δυτικής Αθήνας
- ⇒ Μελέτες έργων και παρεμβάσεων στον αστικό ιστό για την ανάπλαση και ανάδειξη συγκεκριμένων περιοχών.
- ⇒ Πρόγραμμα Περιβαλλοντικών και Πολεοδομικών Αναπλάσεων σ' όλες τις περιοχές της Δυτικής Αθήνας: δημιουργία «πράσινης διαδρομής» που αύξησε σημαντικά το ποσοστό του πρασίνου αλλά δημιούργησε επίσης μεγάλους χώρους αναψυχής, ψυχαγωγίας, περιπάτου, άθλησης αλλά και κοινωνικής επαφής.
- ⇒ Στο πλαίσιο του προγράμματος SWANS, ανάπτυξη συστήματος βιώσιμων συγκοινωνιών (δίκτυο τριών γραμμών μίνι λεωφορείων, τηλεματική διαχείριση του στόλου, έξυπνες στάσεις), ενίσχυση των διαδημοτικών κέντρων, πολεοδομική αντισεισμική θωράκιση Δυτικής Αθήνας
- ⇒ Στο πλαίσιο του διευρωπαϊκού προγράμματος URBACT (CITUM) , διερεύνηση καλών πρακτικών σε θέματα αστικής κινητικότητας.

3.2.2.2 Κοινωνική πολιτική

- ⇒ Δράσεις για κατοίκους της περιοχής, απειλούμενους από κοινωνικό αποκλεισμό, χρηματοδοτούμενες από προγράμματα όπως το ΕΣΤΙΑ, ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ, HORIZON / IRIDE, INTEGRA / PREPATRE, NOW.
- ⇒ Δημιουργία ευρωπαϊκών δικτύων στα πλαίσια των διευρωπαϊκών προγραμμάτων URBACT, για την ανταλλαγή καλών πρακτικών σε θέματα προώθησης της διαπολιτισμικότητας, της ομαλής ένταξης μεταναστών και διατήρησης της ποικιλομορφίας ομάδων πληθυσμού, αλλά και υποστήριξης μειονεκτουσών πληθυσμιακών ομάδων από την Τ.Α. σε σχέση με την επαγγελματική και κοινωνική τους αποκατάσταση.
- ⇒ Δημιουργία Κέντρου Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΚΕΣΥΥ-ΑΣΔΑ), δομής στήριξης για κατοίκους που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό προσφέροντας υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης ή επαγγελματικής ένταξης και ενίσχυσης της αυτοαπασχόλησης
- ⇒ Υγεία. Μελέτη των προβλημάτων υγείας στην περιοχή. Υλοποίηση ημερίδας με σχετικό περιεχόμενο για την καταγραφή των προβλημάτων του χώρου στη Δυτική Αθήνα τις θέσεις της Τ.Α. της περιοχής και ανάληψη πρωτοβουλιών για την διεκδίκηση πόρων και υποδομών στο χώρο της υγείας.

3.2.2.3 Ενημέρωση - επιμόρφωση

- ⇒ Προγράμματα επιμόρφωσης αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών των Δήμων στους τομείς της μηχανοργάνωσης των δήμων κλπ
- ⇒ Προγράμματα εξειδίκευσης επιστημόνων όπως για παράδειγμα στην οργάνωση κοινωνικών υπηρεσιών εντός των δήμων αλλά και αξιοποίησης σχετικών δομών και προγραμμάτων για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου.
- ⇒ Προγράμματα κατάρτισης για νέους άνεργους και γυναίκες, στα οποία δόθηκε έμφαση στην εξοικείωση των νέων με τις νέες τεχνολογίες (π.χ. προγράμματα καταπολέμησης του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας).

3.2.2.4 Επιχειρηματικότητα – απασχόληση

- ⇒ Ανάπτυξη Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης με τη συνεργασία κοινωνικών και οικονομικών φορέων της περιοχής και υλοποίηση δράσεων για τη στήριξη των ελεύθερων επαγγελματιών και την προώθηση της απασχόλησης
- ⇒ Προώθηση της γυναικείας απασχόλησης μέσω του «Κέντρου Νέων Ευκαιριών & Υποστήριξης Γυναικών Δυτικής Αθήνας» συμβουλευτικής δομής που δημιουργήθηκε από πρόγραμμα NOW, για τη διευκόλυνση των γυναικών στην επαγγελματική τους ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας. Αξιοποίηση του προγράμματος NOW / AVANTZA με τη δημιουργία μόνιμης δομής υποστήριξης της επιχειρηματικότητας των γυναικών για σύσταση και λειτουργία επιχείρησης.
- ⇒ Υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας της περιοχής, με την αξιοποίηση κοινοτικών πρωτοβουλιών όπως η ADAPT: κατάρτιση επιχειρηματιών, δημιουργία συμβουλευτικών υπηρεσιών ηλεκτρονικής ενημέρωσης, δημιουργία δικτύου για την ανταλλαγή πληροφοριών κλπ.

- ⇒ Συμβουλευτικές και τεχνικές υπηρεσίες για την προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου στις ΜΜΕ, δημιουργία κόμβου internet από τον ΑΣΔΑ
- ⇒ Τόνωση της ελκυστικότητας των εμπορικών κέντρων με έργα όπως η διαδημοτική συγκοινωνία κλπ.
- ⇒ Διευκόλυνση νέων ελεύθερων επαγγελματιών ή επιχειρήσεων για πρόσληψη ανέργων
- ⇒ Στο πλαίσιο του Αστικού Πιλοτικού Προγράμματος SWANS, δράσεις ενίσχυσης των ΜΜΕ, όπως η δημιουργία Μονάδας Υποστήριξης Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (Μ.Υ.ΜΜΕ), δημιουργία κέντρου τηλε-εργασίας, παροχή on line συμβουλών και δεδομένων
- ⇒ Μεταφορά τεχνογνωσίας από τη συμμετοχή του ΑΣΔΑ σε διευρωπαϊκά δίκτυα (π.χ. URBACT ECO FIN) για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας από την Τ.Α. σε τοπικό επίπεδο.

4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

4.1 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΣΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η **χωρική ενότητα της Δυτικής Αθήνας** συνιστά μια εκτεταμένη αστική περιοχή και ως αναπόσπαστο μέρος του Πολεοδομικού Συγκροτήματος του Λεκανοπεδίου της Αθήνας, υπάγεται στο δυτικό του τμήμα, μαζί δε με τις περιοχές του Πειραιά, συνιστούν το Δυτικό Λεκανοπέδιο.

Η Δυτική Αθήνα πλήττεται με ιδιαίτερη σφοδρότητα από τα φαινόμενα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης καθώς και από την πολιτική λιτότητας και δημοσιονομικής πειθαρχίας που οδηγεί σε κατάρρευση τα όποια αναπτυξιακά σχέδια και οξύνει σε μεγάλο βαθμό όλα τα προβλήματα της περιοχής. Αυτό αφορά σε όλα τα βασικά χαρακτηριστικά της, με κυριότερα τους μεγάλους δείκτες ανεργίας, το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης των κατοίκων και τα χαμηλά εισοδήματα. Το κατά κεφαλήν εισόδημα στη Δυτική Αθήνα είναι κατά πολύ χαμηλότερο από το μέσο όρο της χώρας, συγκρινόμενο δε με το κοινοτικό μέσο κατά κεφαλή εισόδημα δεν ξεπερνά το 50% αυτού. Στο πρόβλημα της υποβάθμισης του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος δεν υπάρχει ολοκληρωμένο σχέδιο συγκεκριμένων παρεμβάσεων στην περιοχή. Η έλλειψη ολοκληρωμένης προστασίας του Αιγάλεω - Ποικίλου Όρους, η λειτουργία του μοναδικού ΧΥΤΑ για όλη την περιφέρεια Αττικής στα όριά της, η μη διευθέτηση των ρεμάτων και η ταυτόχρονη ρύπανση και μόλυνση πολλών από αυτά, η εγκατάλειψη κρίσιμων πνευμόνων όπως το Πάρκο Αντ. Τρίτσης παραμένουν και οξύνονται ως προβλήματα σε μια περίοδο που η γενικότερη

πολιτική περικοπών πλήττει καίρια και τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά προγράμματα των ΟΤΑ.

Τα προηγούμενα αναλύονται σε μια σειρά μελετών και αναπτυξιακών σχεδίων που έχει εκπονήσει ο ΑΣΔΑ. Ειδικότερα, για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας, ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και προτάσεις για τις προοπτικές της στην κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης συμπεριλαμβάνονται στο Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δυτικής Αθήνας (ΕΑΠΔΑ- αρχική εκπόνηση 1995, επικαιροποίηση 1999) και στο Πρότυπο Καινοτόμο Σχέδιο Ανάπτυξης (ΠΚΣΑ) Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ 2007 & επικαιροποίηση 2009).

Οι γενικότερες χωροταξικές και αναπτυξιακές επιλογές για το ευρύτερο χωροταξικό πλαίσιο της Δυτικής Αθήνας, δηλαδή την Περιφέρεια Αττικής, προκύπτουν από:

- ⇒ Το Ν.1515/85 «Ρυθμιστικό Σχέδιο και Πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας»,
- ⇒ Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Αττικής 2007-2013.

Οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες που οξύνονται στην παρούσα περίοδο αναπαράγονται και στη χωροταξική διάρθρωση της περιοχής της Δυτικής Αθήνας. Στην κατεύθυνση αυτή επιδρούν:

- ⇒ Οι άξονες υπερτοπικής ανάπτυξης και οι λεωφόροι όπως η Κηφισού, που έχουν όλα τα χαρακτηριστικά των υπόλοιπων οδικών αξόνων της Μητροπολιτικής Αθήνας. Σε αυτούς περιλαμβάνονται και οι υπόλοιποι μεγάλης κυκλοφορίας οδικοί άξονες και ιδιαίτερα η Λεωφόρος Αθηνών που αποτελεί τη δυτική πύλη της Μητροπολιτικής Αθήνας. Η Αττική οδός, επίσης, έχει επιφέρει σημαντικούς χωρικούς μετασχηματισμούς τόσο κατά μήκος της, όσο και στους ανισόπεδους κόμβους της και στους οδικούς άξονες οι οποίοι καταλήγουν σε κόμβους της Αττικής οδού, όπως οι άξονες Φυλής και Δημοκρατίας .
- ⇒ Οι άξονες ενδογενούς ανάπτυξης, όπως είναι η Θηβών, η Δημοκρατίας που ξεκινάει από τις Αχαρνές και καταλήγει στους Αγίους Αναργύρους. Στους άξονες αυτούς συγκεντρώνονται υπηρεσίες (εμπόριο, χονδρεμπόριο, διοίκηση, γραφεία) εξυπηρέτησης τοπικής και υπερτοπικής κλίμακας – επιρροής όμορων δήμων.
- ⇒ Η υποβάθμιση των μετώπων που βρίσκονται πίσω από αυτούς τους άξονες ανάπτυξης, όπως ο Ελαιώνας, οι παρακηφίσιες ζώνες γενικότερα (βιομηχανικές και κατοικίας), αλλά και οι ζώνες κατοικίας των Τσιγγάνων κατά μήκος της Αττικής Οδού στο βόρειο τμήμα του Ζεφυρίου και των Άνω Λιοσίων του Δήμου Φυλής, που χαρακτηρίζονται από χωρική και κοινωνική απομόνωση.
- ⇒ Η έλλειψη ολοκληρωμένων σχεδίων και παρεμβάσεων στους πόλους αναπλάσεων και ανάπτυξης μητροπολιτικής εμβέλειας όπως είναι τα ΤΕΙ, τα Πάρκα, το Ποικίλο Όρος, τα Νοσοκομεία. Η αδυναμία χρηματοδότησης για δομικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις κυρίως σε χώρους αναψυχής και πολιτισμού μέσα στον αστικό χώρο ή και τον περιαστικό του Ποικίλου Όρους (Μπαρουτάδικο, Δυτική Πύλη, Πύργος

Βασίλισσας, κ.ά.) καθώς και ενοποίησης των ορεινών διαδρομών με τις αστικές εισόδους των περιοχών κατοικίας προς τον ορεινό όγκο του Αιγάλεω.

- ⇒ Η προϊούσα κρίση στέγης και ιδιαίτερα λαϊκής κατοικίας που πλήττει τα φτωχότερα και φτωχοποιούμενα λόγω κρίσης λαϊκά στρώματα. Η ανεπάρκεια κοινωνικών υποδομών και πράσινου τοπικής εξυπηρέτησης ακόμα και στις περιοχές των πιο πρόσφατων επεκτάσεων ιδιαίτερα προς τον ορεινό όγκο, που προσελκύουν υψηλότερα εισοδήματα και χαρακτηρίζονται από αναβαθμισμένο οικιστικό περιβάλλον, σχετικά με τις παλιές οικιστικές ζώνες.
- ⇒ Ενώ η γεωγραφική – χωρική απομόνωση της περιοχής βαθμιαία αίρεται με τις επεκτάσεις του Μετρό, την ανάπτυξη του προαστιακού τρένου και τη διέξοδο που δημιουργείται προς τον εξωτερικό οδικό δακτύλιο της Αττικής Οδού, το εσωτερικό οδικό δίκτυο παραμένει χωρίς ιεράρχηση, ανεπαρκή γεωμετρικά χαρακτηριστικά, κακή ποιότητα κατασκευής και συντήρησης και δυσχεραίνει τις προσπάθειες αναβάθμισης του δημόσιου χώρου. Επίσης είναι σχεδόν παντελής η έλλειψη χώρων στάθμευσης, ενώ κρίνεται ελλιπέστατο το δίκτυων πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων.
- ⇒ Τα μεγάλα έργα υποδομών – μεταφορών, καθώς και τα ολυμπιακά έργα μέσα στην περιοχή ή σε άμεση αλληλοσυσχέτιση με την ευρύτερη ζώνη του Δυτικού Λεκανοπεδίου που την περιβάλλει, δεν δημιούργησαν νέες πραγματικές δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης, δημιουργίας θέσεων εργασίας και μιας συνολικής αναβάθμισης της Δυτικής Αθήνας, σύμφωνα με τις υποσχέσεις της Κεντρικής Διοίκησης.

Ο Περιφερειακός Σχεδιασμός που άμεσα ή έμμεσα, αφορά τη Δυτική Αθήνα περιγράφεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας 2012-2014 ως εξής:

- ⇒ Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Σύμφωνα με την πορεία υλοποίησης του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Αττικής τα προγραμματισμένα έργα που αφορούν δήμους – μέλη του ΑΣΔΑ, είναι τα Έργα ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ Δυτικής Αττικής (Φυλή), Σταθμοί Μεταφόρτωσης, Σχιστού – Ελαιώνα, Επεξεργασία Αστικών Αποβλήτων - Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ (Φυλή)
- ⇒ Δίκτυο Μετρό. Έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη ή προγραμματίζονται άμεσα είναι:
 - ⇒ η ολοκλήρωση της Γραμμής 2 προς Περιστερί και Ανθούπολη, η οποία παρουσίασε καθυστέρηση σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό.
 - ⇒ η επέκταση της Γραμμής 3 προς Πειραιά με σταθμούς στην Αγία Βαρβάρα, τον Κορυδαλλό, τη Νίκαια, τα Μανιάτικα, το Λιμάνι και το Δημοτικό Θέατρο.
- ⇒ Η επέκταση -αναβάθμιση της Οδού Θηβών, η οποία αποτελεί κρίσιμο συνδετήριο άξονα μεταξύ Δυτικής Αθήνας – Δυτικών Προαστίων και Πειραιά. Για το τμήμα του έργου «Διάνοιξη Λεωφ. Θηβών από οδό Αγ. Νικολάου έως Λεωφ. Φυλής», προϋπολογισμού 10.115.000 €, έχει γίνει επικαιροποίηση της μελέτης, η οποία θα εγκριθεί από την Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Αθηνών και εκκρεμεί να συναφθεί Προγραμματική Σύμβαση με τον Δήμο Ιλίου, εντός των διοικητικών ορίων του οποίου θα υλοποιηθεί το έργο. Επίσης, έχει ολοκληρωθεί η «Μελέτη διάνοιξης Λεωφ. Θηβών από Λεωφ. Φυλής έως Αττική Οδό», αλλά εκκρεμούν θέματα απαλλοτριώσεων ώστε να προκύψει ο οριστικός προϋπολογισμός.

⇒ Η μέριμνα για το σχεδιασμό της αντιπυρικής προστασίας και την οργάνωση της αρωγής και συνεργασίας των εμπλεκόμενων κρατικών και άλλων φορέων και των Ο.Τ.Α. στο έργο της καταστολής των δασικών πυρκαγιών. Συνεργασία με τη Διεύθυνση Αναδασώσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης προκειμένου οι μελέτες που καταθέτουν οι Σύνδεσμοι προστασίας των ορεινών όγκων να εγκρίνονται έγκαιρα.

Οι πιο πάνω γενικότερες τάσεις καταγράφονται πιο συγκεκριμένα στις μελέτες του ΑΣΔΑ, τεκμηριώνονται και στα Επιχειρησιακά Προγράμματα που έχουν εκπονήσει οι Δήμοι – μέλη του, ενώ αποτελούν αντικείμενο περαιτέρω έρευνας στο πλαίσιο της σχετικής έρευνας που έχει αναθέσει ο ΑΣΔΑ στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

4.2 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΑΣΔΑ

4.2.1 Δήμος Αγίας Βαρβάρας

(ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Αγίας Βαρβάρας).

Ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας

Γεωγραφική θέση :

Βρίσκεται στη δυτική πλευρά του λεκανοπεδίου Αττικής

Τομέας Περιφέρειας :

Υπάγεται στο Δυτικό Τομέα της Περιφέρειας Αττικής.

Με ποιους Δήμους συνορεύει, φυσικά όρια:

Συνορεύει με τους δήμους Χαϊδαρίου, Αιγάλεω και Κορυδαλλού, και περιβάλλεται από το όρος Αιγάλεω βορειοδυτικά, το Δρομοκαΐτειο Θεραπευτήριο και την Ιερά οδό βορειοανατολικά και το Γ' Νεκροταφείο νοτιοανατολικά

Απόσταση από το κέντρο της Αθήνας.

Απέχει 10 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας και

Έκταση

Ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας έχει συνολική έκταση 2.233 στρέμματα. (2,233 τ.χλμ)

Η εντός σχεδίου περιοχή είναι 1.900 στρέμματα (1,9 τ.χλμ)

ενώ τα 333 στρέμματα (0,333 τ.χλμ) συνιστούν την περιαστική ζώνη (Όρος Αιγάλεω).

Ιστορικά στοιχεία:

Η πόλη πήρε το όνομά της από τον ιστορικό ναό της Αγίας Βαρβάρας. Στην εντός σχεδίου περιοχή βρίσκεται το Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής «Η Αγία Βαρβάρα».

ο 1949 ο συνοικισμός της Αγίας Βαρβάρας αναγνωρίστηκε ως κοινότητα. Ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας ιδρύθηκε το 1963.

Δημογραφικά

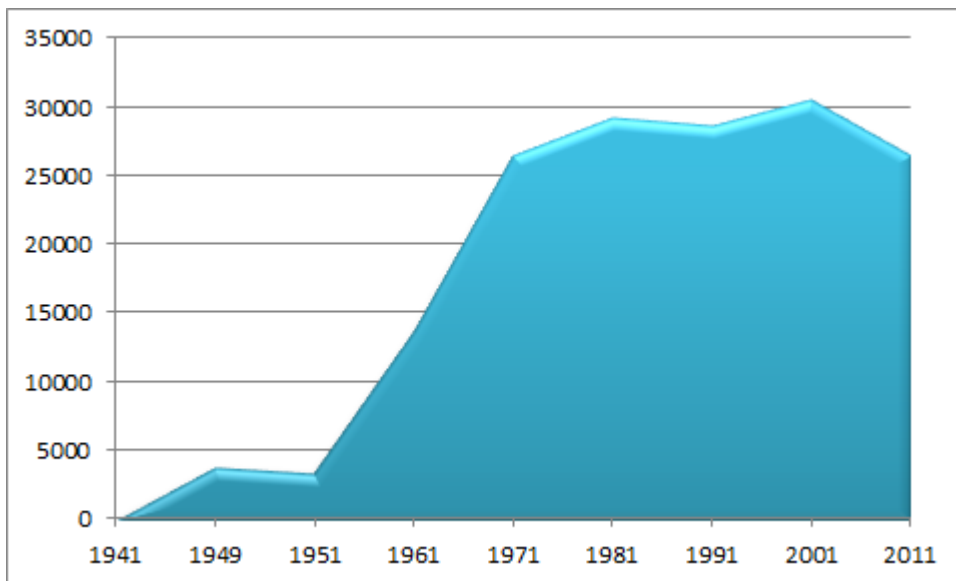
Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός, η κατανομή κατά φύλο και η πυκνότητα πληθυσμού είναι :

Μόνιμος πληθυσμός: 26.490, Άρρενες:12.650, ποσοστό 47,8%, Θήλεις: 13.840, ποσοστό 52,2%.

Πυκνότητα μόνιμου πληθυσμού ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο: 10.924

Εξέλιξη πληθυσμού 1941-2011

Έτος απογραφής	Πληθυσμός	Σχόλια
1941	32	
1949	3.841	Ίδρυση Κοινότητας
1951	3.481	
1961	13.726	
1971	26.409	
1981	29.259	
1991	28.706	
2001	30.562	Πραγματικός πληθυσμός
2011	26.490	Προσωρινά αποτελέσματα
	40.000	Πραγματικός πληθυσμός (εκτίμηση του Δήμου)

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποιούνται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Αγίας Βαρβάρας τα ποσοστά που αναφέρονται στις συνθήκες διαβίωσης και στον κίνδυνο φτώχειας είναι ιδιαίτερα υψηλά στην Αγία Βαρβάρα:

1. Η τοπική ανεργία εκτιμάται από τις υψηλότερες του Λεκανοπεδίου

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. το ποσοστό ανεργίας στην Περιφέρεια Αττικής τον Αύγουστο 2011, είναι το **18,5%** έναντι 12,9% τον Αύγουστο του 2010. Η Αγία Βαρβάρα, εκτιμάται ότι έχει τουλάχιστον 0,5% διαφορά αυξημένο ποσοστό ανεργίας από το γενικό δείκτη ανεργίας της χώρας (17,2% Αύγουστος 2011, www.elsee.gr).

2. Η παρουσία των Τσιγγάνων και μεταναστών στην πόλη σε ποσοστό περίπου 20%,

Σύμφωνα με παρατηρήσεις της ΕΛ.ΣΤΑΤ., πρόκειται για ομάδες κατά «τεκμήριο φτωχές», εντείνουν τον κίνδυνο της φτώχειας στην περιοχή και συνδυάζονται με τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Ιδιαίτερα πλήττονται οι Τσιγγάνοι που στηρίζουν το εισόδημά τους, ως πλανόδιοι μικροπωλητές, στην αγοραστική δύναμη πολιτών με χαμηλά εισοδήματα. Οι κοινωνικές μεταβιβάσεις σε αυτή την ομάδα (επιδόματα) λειτουργούν προστατευτικά, όμως οι μειώσεις που αυτές υφίστανται λόγω της πολιτικής περικοπών, αναμένεται να επιδεινώσουν περισσότερο τις συνθήκες διαβίωσής τους.

3. Σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού της Ε.Σ.Υ.Ε. 2001: 18,5% των νοικοκυριών της Αγίας Βαρβάρας αποτελούνταν από 5 μέλη και πάνω ενώ τα αντίστοιχα νοικοκυριά στο

σύνολο της Αττικής είναι μόλις το 2%¹⁶). Επίσης αυξημένα είναι τα ποσοστά των πληθυσμιακών εκείνων ομάδων που ορίζονται ως ομάδες υψηλού κινδύνου για φτώχεια, όπως τα άτομα άνω των 60 ετών, οι νέοι ηλικίας 14-24 ετών (24%).

Οι ομάδες αυτές αναφέρονται στην έρευνα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. του 2009, ως **ομάδες υψηλού κινδύνου για φτώχεια, την προηγούμενη δεκαετία αποτελούσαν αθροιστικά το 60% του τοπικού πληθυσμού**, χωρίς να υπολογίζονται οι μονογονεϊκές οικογένειες και άλλες ειδικές ομάδες. Λόγω της συνεχούς ύφεσης και επιδείνωσης του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος το ποσοστό του πληθυσμού που εκτίθενται στη φτώχεια και την ανεργία μέλη θα αυξάνεται δραματικά.

4.2.2 Δήμος Αγίων Αναργύρων - Καματερού

(ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Αγίων Αναργύρων – Καματερού)

Γεωγραφική θέση:

Ο Δήμος Αγ. Αναργύρων- Καματερού, βρίσκεται στο κέντρο του Δυτικού Λεκανοπεδίου της Αττικής.

Τομέας Περιφέρειας :

Υπάγεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκησης Αττικής και καταλαμβάνει τη βόρεια πλευρά του Δυτικού Τομέα.

Με ποιους Δήμους συνορεύει, φυσικά όρια

συνορεύει βόρεια με το Δήμο Αχαρνών (Μενιδίου) και Φυλής, ανατολικά με τους Δήμους Ν. Φιλαδέλφειας - Ν. Χαλκηδόνας, νότια με το Δήμο Αθηναίων και Περιστερίου και δυτικά με το Δήμο Ιλίου (Ν. Λιοσίων) και Πετρούπολης.

¹⁶ Πηγή <http://www.ineobservatory.gr/sitefiles/files/meleti5.pdf>

Η δημοτική ενότητα Αγίων Αναργύρων, προσδιορίζεται από τον άξονα Βορρά-Νότου και οριοθετείται ανατολικά από τον οδικό άξονα της Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας και δυτικά από τον οδικό άξονα της Λεωφόρου Δημοκρατίας.

Απόσταση από το κέντρο της Αθήνας.

Απέχει 6 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας.

Έκταση

Καλύπτει συνολική έκταση 970 ha, (9,70 τ.χλμ) από την οποία η εντός σχεδίου νομοθετημένη έκταση ανέρχεται 279 ha (2,79 τ.χλμ) (βλ. Γ.Π.Σ./1985), ενώ σημαντικό μέρος της μη νομοθετημένης έκτασης θεωρείται ως δομημένη έκταση και αφορά τις εγκαταστάσεις του 301 Στρατιωτικού Εργοστασίου Βάσης, τις εγκαταστάσεις του Ο.Σ.Ε. καθώς και εκείνες του Υπουργείου Γεωργίας.

Από τα 650 Ha (6,5 τ.χλμ) που καταλαμβάνει η δημοτική ενότητα του Δήμου Καματερού, τα 181 Ha, (1,81 τ.χλμ) βρίσκονται εκτός του πολεοδομικού ιστού, στο όρος Αιγάλεω-Ποικίλο.

Ιστορικά στοιχεία:

Δημοτική Κοινότητα Αγίων Αναργύρων

Η ιστορική εξέλιξη της περιοχής των Αγ. Αναργύρων- Καματερού, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ιστορική εξέλιξη της δυτικής πλευράς του Λεκανοπεδίου της Αθήνας.

Στο Λεκανοπέδιο της Αθήνας, οι προϊστορικοί οικισμοί αναπτύχθηκαν, κοντά στους ποταμούς Ιλισό και Κηφισό. Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά έργα, που διαμόρφωσαν τις συνθήκες ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής, ήταν ο Ελαιώνας των Αθηνών, ο οποίος ήταν ένα από τα σημαντικότερα αναπτυξιακά έργα του Πεισίστρατου. Τον Σεπτέμβριο του 1848, η πρώτη βασιλική οικογένεια (Οθων-Αμαλία) αγοράζει ένα κτήμα από τον Δημήτρη Κοντάκη. Την περίοδο εκείνη, η περιοχή ήταν γνωστή με το όνομα Δραγουμάνο. Στα τέλη του 1856, το πιο πάνω κτήμα είχε επεκταθεί στα 2.500 στρέμματα.

Την περίοδο εκείνη, η λειτουργία των τρένων έπαιξε σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη και πληθυσμιακή συγκέντρωση των περιοχών που συνδεόντουσαν μέσω σιδηροδρομικού δικτύου.

Το 1927, με το Διάταγμα της 29ης Σεπτεμβρίου 1927 (ΦΕΚ 207/1927) αποσπάται ο συνοικισμός των Αγίων Αναργύρων από την κοινότητα των Νέων Λιοσίων και αναγνωρίζεται ως ανεξάρτητη Κοινότητα.

Το Καματερό «...αναγνωρίζεται ως κοινότητα αποσπώμενη από το Δήμο Αθηναίων» το 1934 (ΦΕΚ Α22/1934). Το 1972 προάγεται σε Δήμο. Διοικητικά ανήκει στη Νομαρχία Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής.

Δημογραφικά:

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός, η κατανομή κατά φύλο και η πυκνότητα πληθυσμού είναι :

Πληθυσμός 62.440, Άρρενες 30.850, Θήλεις 31.590 Πυκνότητα Μόνιμου Πληθ. / km² 6.824,04.

Εξέλιξη του πληθυσμού

Εξέλιξη του πληθυσμού του Δήμου κατά τα έτη 1991 – 2011

1991	48.464
2001	56.123
2011	62.440

Όπως προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα, στο Δήμο έχουμε αύξηση του συνολικού πληθυσμού κατά 11,26% σε σχέση με το 2001, ενώ στη περιφέρεια Αττικής έχουμε μια μικρή αύξηση κατά 1,3% περίπου.

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

Οι επικρατούσες περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής, που υπαγορεύονται κυρίως από την χωροταξική εικόνα και τους αντίστοιχους περιορισμούς του Δήμου, αποτυπώνουν την εικόνα ενός Δήμου με σημαντικές δυνατότητες ουσιαστικών ποιοτικών και τεχνικών παρεμβάσεων για τη γρήγορη ανατροπή της παρούσας εικόνας, η οποία είναι εφικτή.

Την περιοχή διασχίζει, το ρέμα Εσχατέας, το οποίο καταλήγει στον Κηφισό αφού διασχίσει το Δήμο Ιλίου. Το ρέμα δέχεται καθημερινά 4.500 μ³ νερού από τα απόβλητα των διωλιστηρίων της ΕΥΔΑΠ στο Δήμο Αχαρνών.

Η περιοχή παρουσιάζει στέρηση από πλευράς τεχνικών υποδομών και δικτύων, κυρίως όσον αφορά το οδικό δίκτυο και το δίκτυο διάθεσης όμβριων. Σοβαρό είναι επίσης το πρόβλημα της έλλειψης κοινοχρήστων χώρων και χώρων πρασίνου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού απασχολείται στο δευτερογενή τομέα (κατασκευές και μεταποιητικές βιομηχανίες) και στον τριτογενή τομέα (εμπόριο, παροχή υπηρεσιών) ενώ η απασχόληση στον πρωτογενή τομέα (γεωργία) είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Γνωρίζοντας πως η οικονομική κρίση επηρεάζει ιδιαίτερα όσους ασχολούνται με τις κατασκευές και το εμπόριο καθώς και τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα γίνεται αντιληπτό πως η μέση οικογένεια στο Δήμο Αγίων Αναργύρων – Καματερού πλήττεται ιδιαίτερα από τις συνέπειες της κρίσης.

Επιπλέον λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό ανεργίας, το δείκτη ανεργίας που φτάνει το 17,7 % το τρίτο τρίμηνο του 2011 και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι κάτοικοι του Δήμου Αγίων Αναργύρων - Καματερού είναι στην πλειοψηφία τους μισθωτοί και έμποροι, προκύπτει η αναγκαιότητα υποστήριξης της οικογένειας που πλήττεται από την ανεργία και τη λιτότητα.

4.2.3 Δήμος Αιγάλεω

(ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Αιγάλεω)

γεωγραφική θέση Δήμου:

Ανήκει στη χωροταξική υποενότητα του Λεκανοπεδίου της Αθήνας, είναι Δήμος της Δυτικής Αθήνας.

Τομέας Περιφέρειας

Ανήκει στο Δυτικό Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής.

Με ποιους Δήμους συνορεύει, φυσικά όρια

Συνορεύει με τους δήμους Αθηναίων, Περιστερίου, Χαϊδαρίου, Αγ. Βαρβάρας, Νίκαιας, Ρέντη και Ταύρου. Το ένα τέταρτο του δήμου είναι βιομηχανική περιοχή

Απόσταση από το κέντρο της Αθήνας.

Απέχει 4,2 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας.

Έκταση 6.45 τ.χλμ.

Ιστορικά στοιχεία:

(πηγή <http://el.wikipedia.org>)

Η περιοχή του Αιγάλεω ονομάστηκε έτσι από το βουνό Αιγάλεω, που το αρχαιοελληνικό του όνομα σημαίνει "λαός κατσικιών" (Αιγάλεως < {αίγα + λεώς}, λεώς είναι αντέκταση του λαός). Στο όρος Αιγάλεω είχε εγκατασταθεί ο βασιλέας των Περσών Ξέρξης για να παρακολουθήσει την εξέλιξη της ναυμαχίας στον κόλπο της Σαλαμίνας, το 480 π.Χ.. Σημειώνουμε πάντως ότι στον δήμο Αιγάλεω δεν ανήκει το βουνό, καθώς τα όριά του εκτείνονται σε μικρή απόσταση απ' αυτό, προς την πλευρά της Αθήνας. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1920 στην περιοχή συνέρρευσαν πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία δημιουργώντας έτσι τους πρώτους οργανωμένους πυρήνες, αφού εκείνη την εποχή οι μοναδικοί κάτοικοι εκεί ήταν μερικές εκατοντάδες εργατών του τοπικού πυριτιδοποιείου και ορισμένοι καλλιεργητές γης, από τα κτήματα του βοτανικού. Στην τοποθεσία, που στη συνέχεια το 1934 αναγορεύθηκε ως κοινότητα, δόθηκε τότε η συμβολική ονομασία "*Νέες Κυδωνίες*". Τότε μοιράστηκαν στους πρόσφυγες και τα πρώτα οικοπέδα, γύρω από τον σημερινό ναό του Αγ. Σπυρίδωνα. Καταφύγιο στην περιοχή βρήκαν, ακόμη, οι λεγόμενοι "*Ασσύριοι*" (χριστιανοί της Συρίας), αλλά και Πόντιοι, που προσπαθούσαν να αποφύγουν το θάνατο, λόγω της εθνοκάθαρσης που εφάρμοσαν στην ευρύτερη περιοχή τους αρχικά οι νεότουρκοι και στη συνέχεια ο Κεμάλ Ατατούρκ. Αυτές ήταν οι τρεις αρχικές πληθυσμιακές προσμίξεις που διαμόρφωσαν τον κοινωνικό χαρακτήρα του πρώην οικισμού, μετατρέποντάς τον πλέον σε πόλη.

Επί Κατοχής (1941) η πόλη αναβαθμίστηκε σε δήμο, από προηγούμενη ομώνυμη κοινότητα, ενώ στις 29-9-1944 θρήνησε την απώλεια τουλάχιστον 65 άοπλων και αθώων κατοίκων της, που δολοφονήθηκαν κατά τη διάρκεια επιδρομής γερμανικού τάγματος στη συνοικία του *Αγίου Γεωργίου* (τα περισσότερα σπίτια της οποίας παραδόθηκαν στις φλόγες), δίπλα στον ποταμό Κηφισό. Τα επόμενα χρόνια, στην πόλη -που σταδιακά οικοδομήθηκε πλήρως και απώλεσε τον παλιότερο χαρακτήρα του πευκόφυτου προαστίου- κατέφυγε πλήθος εσωτερικών μεταναστών που αναζητούσαν δουλειές.

Με την εφαρμογή της νέας διοικητικής διαίρεσης της χώρας κατά το Πρόγραμμα Καλλικράτης το 2011 ουδεμία μεταβολή επήλθε στο Δήμο, σύμφωνα με το άρθρο 1,§ 5.1.Β αυτού.

Δημογραφικά:

Δήμος Αιγάλεω Πληθυσμός 69.660 , Άρρενες 34.070, Θήλεις 35.590 Πυκνότητα Μόνιμου Πληθ. / km² 10.800,00

Ο πληθυσμός του Δήμου Αιγάλεω, σύμφωνα με τα προσωρινά αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού 2011, ανέρχεται σε 69.660 άτομα. Ο Δήμος Αιγάλεω είναι μια ιδιαίτερα πυκνοκατοικημένη περιοχή (10.800 άτομα ανά τετρ. χλμ.). Το μέγεθος αυτό είναι πολύ υψηλότερο του μέσου όρου της Περιφερειακής Ενότητας του Δυτικού Τομέα Αθηνών (7.303,53 άτομα ανά τετρ. χλμ), του αντίστοιχου μεγέθους της Περιφέρειας Αττικής (1.001,11) ενώ υπερβαίνει κατά πολύ και τον αντίστοιχο εθνικό μέσο όρο (81,75 άτομα ανά τετρ. χλμ.).

Κατά τη χρονική περίοδο 1981-2011, παρά την εγκατάσταση αρκετών μεταναστών, οι εξελίξεις στο επίπεδο του πληθυσμού είναι αρνητικές για την περιοχή, σε σχέση με την ευρύτερη χωρική ενότητα στην οποία εντάσσεται (Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών).

Συγκριτική Εξέλιξη πληθυσμού 1991-2001-2011 Δήμος Αιγάλεω

1991	78.563
2001	74.046
2011	69.660

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

Οι παραγωγικές δραστηριότητες στην περιοχή χαρακτηρίζονται από σαφή ύφεση και μείωση της απασχόλησης λόγω της βαθιάς κρίσης της Ελληνικής Οικονομίας. Γενικά παρατηρείται κυριαρχία του εμπορικού κλάδου, τόσο από πλευράς επιχειρήσεων όσο και απασχόλησης, με δεύτερο τον κλάδο των υπηρεσιών και τρίτον αυτόν της μεταποίησης.

Αναπτύσσεται κέντρο λιανικού –κυρίως- εμπορίου, του οποίου η δυναμική αφενός μεν ενισχύθηκε από τον Σταθμό του Μετρό («Αιγάλεω») αφετέρου όμως περιορίζεται λόγω δυσμενών πολεοδομικών και κυκλοφοριακών συνθηκών και, κυρίως, λόγω οικονομικής κρίσης και υποβάθμισης των λαϊκών εισοδημάτων. Αυτή η δυναμική και η κομβική θέση του Δήμου λειτούργησε ως πόλος έλξης για μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα, γεγονός

που αποδεικνύεται από την εγκατάσταση μεγάλων εμπορικών κέντρων εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου ή στα όρια αυτών (IKEA, Praktiker κλπ.).

Ο τρόπος οργάνωσης των κεντρικών λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης με άμεση εξάρτηση από το κέντρο της Αθήνας, τα προβλήματα λειτουργίας του κέντρου της πόλης του Αιγάλεω και η μικρή του απόσταση από το πρώτο (5χλμ), συμβάλλουν στην ύπαρξη έντονων σχέσεων εξάρτησης του Αιγάλεω από το διοικητικό και οικονομικό κέντρο της Αθήνας.

Παράλληλα, στο Αιγάλεω καταγράφονται χώροι και λειτουργίες υπερτοπικής και μητροπολιτικής εμβέλειας που δεν αντιμετωπίζονται από την Κεντρική Διοίκηση ως πόλοι διαμόρφωσης μιας βιώσιμης αναπτυξιακής διαδικασίας για την πόλη. Συγκεκριμένα αναφέρονται :

Η λειτουργία των ΤΕΙ Αθήνας και Πειραιά σε άμεση επαφή με σημαντικούς κυκλοφοριακούς άξονες (Λεωφ. Αθηνών και Π. Ράλλη).

Η περιοχή του Ελαιώνα και ειδικότερα τα τελευταία τμήματα του που διασώζουν φυσικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του αρχαίου Ελαιώνα και ανήκουν στο Αιγάλεω.

Η Ιερά Οδός, με τα μικτά όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα χαρακτηριστικά της, σαν άξονας πολιτισμού και ιστορικής μνήμης, σαν σημαντικός υπερτοπικός άξονας κυκλοφορίας και σαν πόλος έλξης τριτογενών δραστηριοτήτων επιπέδου «Υπερτοπικού Κέντρου Δήμου».

Οι κύριες Εθνικές αρτηρίες της χώρας Εθν.Οδός Αθηνών – Θεσσαλονίκης και Εθν. Οδός Αθηνών – Πατρών, που είτε εφάπτονται στα διοικητικά όρια είτε βρίσκονται εντός του Δήμου.

Οι πρωτεύουσες αρτηρίες κυκλοφορίας της Λεωφόρου Θηβών (υπερτοπικός άξονας σύνδεσης των Δήμων της Δυτικής Αθήνας μεταξύ τους καθώς και με Δήμους και το κέντρο του Πειραιά), καθώς και της Λεωφόρου Π. Ράλλη σε μικρότερο βαθμό.

Το Άλσος Αιγάλεω («Μπαρουτάδικο») με την κομβική του θέση, τη σημαντική έκτασή του και την ένταξή του σε ένα σαφή προγραμματισμό σχεδιασμού και υλοποίησης της ανάδειξής του.

Η λειτουργία των τριών Σταθμών του Μετρό στα όρια της πόλης και συγκεκριμένα αυτό του «Ελαιώνα» στην είσοδο της πόλης από την Αθήνα, του «ΑΙΓΑΛΕΩ» στο κέντρο της πόλης (σήμερα λειτουργεί και ως τερματικός) και αυτός της Αγ. Μαρίνας έναντι του

Δημαρχείου που προβλέπεται να λειτουργήσει εντός του 2012 ως νέος τερματικός στην έξοδο της πόλης.

Τα ποσοστά ανεργίας στο Δήμο Αιγάλεω σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ κυμαίνεται στο 20% - 20,5%. Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι υψηλότερο από των ανδρών, ακολουθώντας την αντίστοιχη τάση σε επίπεδο χώρας. Το ποσοστό των «νέων ανέργων», δηλαδή όσων εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση εμφανίζουν αύξηση. Ο υψηλότερος ρυθμός αύξησης ανέργων παρατηρείται στους νέους ηλικίας έως 31 ετών, στις ηλικίες των οποίων λογικά εμφανίζεται και το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας.

Η γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, σήμερα επηρεάζει αρνητικά όλο τον πληθυσμό και πρωτίστως τους πληθυσμούς και περιοχές που αντιμετώπιζαν ήδη προβλήματα κοινωνικο-οικονομικής ένταξης και καθυστέρησης στην ανάπτυξη.

Δεδομένου ότι προβλέπεται περαιτέρω αύξηση του αριθμού ανέργων, των αστέγων και γενικότερα του πληθυσμού που χρήζει κοινωνικής προστασίας και βοήθειας, καθιστά περισσότερο αναγκαία από ποτέ την ανάγκη σχεδιασμού πολιτικών για την στήριξη των αδυνάτων.

4.2.4 Δήμος Ιλίου

ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ιλίου

Γεωγραφική θέση Δήμου:

Ανήκει στη χωροταξική υποενοότητα του Λεκανοπεδίου της Αθήνας, είναι Δήμος της Δυτικής Αθήνας. Το Ίλιον βρίσκεται βορειοδυτικά του κέντρου της Αθήνας.

Τομέας Περιφέρειας:

Ανήκει στο Δυτικό Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής.

Με ποιους Δήμους συνορεύει, φυσικά όρια

Συνορεύει ανατολικά με το δήμο Αγ. Αναργύρων, νότια με το δήμο Περιστερίου, δυτικά με το δήμο Πετρούπολης και βόρεια με το δήμο Καματερού, ενώ το κέντρο του είναι είσοδος και έξοδος των δήμων της βορειοδυτικής Αθήνας από και προς τη Δυτική Αθήνα.

Κέντρα επιρροής για το Δήμο Ιλίου αποτελούν το Κέντρο της Αθήνας, η περιοχή του Περιστερίου και του Αιγάλεω, καθώς και οι εκατέρωθεν πλευρές της Λεωφόρου Θηβών.

Κυκλοφοριακά ο Δήμος Ιλίου καλύπτεται από δύο μεγάλους οδικούς άξονες, τη Λεωφόρο Φυλής και τη Λεωφόρο Θηβών.

Απόσταση από το κεντρο της Αθήνας.

Απέχει 8 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας.

Έκταση

Ο Δήμος Ιλίου είναι ένας από τους μεγαλύτερους Δήμους της Δυτικής Αττικής. Αποτελείται από ένα Δημοτικό Διαμέρισμα, έχει έκταση 7.800 στρέμματα (7,8 τ.χλμ) και χωρίζεται σε 8 συνοικίες.

Ιστορικά στοιχεία:

Η πόλη επανέκτησε επίσημα το όνομα ΙΛΙΟΝ από το Σεπτέμβριο του 1994 (έως τότε έφερε το όνομα Νέα Λιόσια), αφού το Δημοτικό Συμβούλιο είχε αποφασίσει ότι θα έπρεπε να επαναφέρει την αρχική ονομασία του οικισμού που δημιουργήθηκε στην περιοχή του σημερινού δήμου στα μέσα του περασμένου αιώνα.

Δημογραφικά:

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός, η κατανομή κατά φύλο και η πυκνότητα πληθυσμού είναι :

Πληθυσμός 84.830 , Άρρενες 41.670, Θήλεις 43.160 Πυκνότητα Μόνιμου Πληθ. / km²
8.973,87

Εξέλιξη του πληθυσμού

Η δημογραφική εξέλιξη του Ιλίου παρουσιάζει αλματώδη άνοδο τα τελευταία χρόνια, καθώς είναι ένας από τους δήμους που δέχτηκαν το μεγαλύτερο κύμα εσωτερικής μετανάστευσης τις δεκαετίες του '50 και του '60. Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με την επίσημη απογραφή του 1951, η τότε Κοινότητα Νέων Λιοσίων είχε 5.460 κατοίκους, πληθυσμός ο οποίος σχεδόν εξαπλασιάστηκε μέσα σε μια δεκαετία και έφτασε το 1961

τους 31.810 κατοίκους, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση σε ολόκληρο το Λεκανοπέδιο: 492%! Σήμερα ο πραγματικός πληθυσμός του Δήμου Ιλίου ξεπερνά τους 130.000 κατοίκους.

1961 = 4.060

1971=24.195

1981=43.938

1991=59.950

2001= 68.667

2005=68.854

2007=69.257

2011=71.367

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Ιλίου με πληθυσμιακή πυκνότητα 9.194,86 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο είναι μία από τις πλέον αναπτυχθείσες περιοχές της Δυτικής Αττικής της τελευταίας 30ετίας ως εμπορικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής του λεκανοπεδίου.

Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Σύμφωνα με τη διαχρονική εξέλιξη του πραγματικού πληθυσμού του Δήμου Ιλίου, οι απογραφέντες από 52.217 άτομα το 1971 ανήλθαν κατά την απογραφή του 2011 σε 84.830 άτομα, καταγράφοντας μια αύξηση της τάξης του 61% περίπου.

Από τα στοιχεία του πίνακα αυτού προκύπτει ότι τα διατυπωθέντα ευρήματα για τις ηλικιακές ομάδες 45-64 και άνω των 65 ετών του συνολικού πραγματικού πληθυσμού, ως προς το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και το επίπεδο των αναλφάβητων, ισχύουν τόσο στην περίπτωση των ανδρών, όσο και στην περίπτωση των γυναικών. Πράγματι, τα συγκεκριμένα επίπεδα εκπαίδευσης καταγράφουν τα υψηλότερα ποσοστά τους στις δύο αυτές ηλικιακές ομάδες τόσο στην περίπτωση των ανδρών, όσο και στην περίπτωση των γυναικών.

Οικονομικά Χαρακτηριστικά

Η οικονομική δραστηριότητα (κυρίως εμπορική) αναπτύσσεται κατά μήκος των κύριων κυκλοφοριακών αξόνων που διασχίζουν τη δημοτική επικράτεια, από βορρά προς νότο και από ανατολάς προς δυσμάς. Λαμβανομένης υπόψη της υφιστάμενης γεωγραφικής διασποράς και το επίπεδο αστικής πυκνότητας, το ζήτημα της ενθάρρυνσης μιας

ελεγχόμενης τοπικής / συνοικιακής πολυκεντρικής ανάπτυξης χρήζει σοβαρής μελέτης στο υπό αναθεώρηση ΓΠΣ του Δήμου.

4.2.5 Δήμος Περιστερίου

ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Περιστερίου

Γεωγραφική θέση Δήμου:

Το Περιστερί αποτελεί Δήμο της διοικητικής περιφέρειας των Αθηνών, εντός των γεωγραφικών ορίων του Λεκανοπεδίου Αττικής. Υπάγεται στα δυτικά προάστια της Πόλης, ήτοι στη Ζώνη Δ της οποία καθίσταται μητροπολιτικό κέντρο. Το Περιστερί είναι ο 4ος σε πληθυσμό Δήμος της χώρας και ο μητροπολιτικός Δήμος της Δυτικής Αθήνας.

Τομέας Περιφέρειας :

Ανήκει στο Δυτικό Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής.

Με ποιους Δήμους συνορεύει, φυσικά όρια

Το Περιστερί συνορεύει με τους Δήμους Ιλίου (βόρεια), Αθηναίων (ανατολικά), Αιγάλεω (νότια), Χαϊδαρίου (δυτικά) και Πετρούπολης (βορειοδυτικά). Εκτείνεται βορειοδυτικά του κέντρου της πρωτεύουσας μέχρι τους πρόποδες του ορεινού όγκου του Όρους Αιγάλεω -Ποικίλο..

Απόσταση από το κεντρο της Αθήνας.

Απέχει 4,5 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας.

Έκταση

Διαθέτει συνολική έκταση 1.100 ha (11τ.χλμ.) από τα οποία η νομοθετημένη έκταση καλύπτει τα 977 ha (9,7 τ.χλμ). Η έκταση αυτή παρουσιάζει εικόνα αδιάκοπης πυκνοδόμησης με μόνη εξαίρεση το σημερινό άλσος του Αγίου Ιερόθεου (Παλιά λιγνιτωρυχεία) έκτασης 8,5 ha (85.000 τ.μ), που ιδιοκτησιακά ανήκουν στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου).

Ιστορικά στοιχεία:

Το **Περιστέρι** στην αρχαιότητα αποτελούσε τμήμα της περιφέρειας του αττικού Δήμου Χολαργού, της Ακαμαντίδος φυλής που τοποθετείται στο άστυ των Αθηνών, σύμφωνα με τη διοικητική διαίρεση του Κλεισθένους. Το 1934 το Περιστέρι αποσπάσθηκε από το Δήμο Αθηναίων, στον οποίο ανήκε και αναγνωρίσθηκε ως Δήμος λόγω του μεγάλου πληθυσμού του. Στο Δήμο εκείνης της εποχής προσαρτήθηκαν οι οικισμοί Περιστέρι, Χρυσαλλίδα, Άνω και Κάτω Γερμανικά, Κτιστά και ο συνοικισμός Ποντίων, Αρμενίων.

Δημογραφικά:

Ο πληθυσμός του Δήμου Περιστερίου, σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής της ΕΣΥΕ του 2011 ανέρχεται σε 138.920 άτομα, ενώ σύμφωνα με την απογραφή του 2001, ήταν 137.918 άτομα.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός, η κατανομή κατά φύλο και η πυκνότητα πληθυσμού είναι :

Δήμος Περιστερίου Πληθυσμός 138.920 , Άρρενες 68.040, Θήλεις 70.880 Πυκνότητα Μόνιμου Πληθ. / km² 13.822,89

Εξέλιξη του πληθυσμού

Διαχρονικά ο Δήμος Περιστερίου εμφανίζει οριακή αύξηση στα πλαίσια των δύο δεκαετιών καθώς η μεταβολή του πραγματικού πληθυσμού του Περιστερίου σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της ΕΣΥΕ. Η συγκεκριμένη όμως οριακή αύξηση είναι σαφώς εικονική καθώς ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου, ο πληθυσμός που διαμένει δηλαδή μόνιμα στο Δήμο είναι μεγαλύτερος από τον πραγματικό πληθυσμό φθάνοντας τα 146.743 άτομα.

Εξέλιξη του πληθυσμού του Δήμου κατά τα έτη 1991 – 2011

Η επίσημη απογραφή της Στατιστικής Επετηρίδας για το 1991 εκτιμά πληθυσμό 145.854 , το 2001 ο *πληθυσμός* της πόλης ανέρχεται σε 137.918 και το 2011 σε 138.920

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

Στα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της πόλης συγκαταλέγεται η έντονη αστικοποίηση, η πυκνή δόμηση και η δημογραφική πολυφυλετικότητα, με μόνη εξαίρεση το σημερινό Δημοτικό Άλσος. Είναι ο πρώτος Δήμος των δυτικών προαστίων που εξυπηρετήθηκε από το Μετρό και έκτοτε γνωρίζει ολοένα και πιο ταχεία ανάπτυξη. Είναι από τις πιο

δημοφιλείς οικιστικά και εμπορικά περιοχές του συγκροτήματος. Στα μειονεκτήματα της πόλης συμπεριλαμβάνεται η έλλειψη ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου, τα ποσοστά ανεργίας και κάποια προβλήματα ρυμοτομικού χαρακτήρα.

Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής Δήμου Περιστερίου έχει εκτοπιστεί ως επί το πλείστον από το αστικό δομημένο και το βιομηχανικό περιβάλλον. Σε συνδυασμό δε με τις ελλείψεις ή την καθυστέρηση υλοποίησης των τεχνικών υποδομών, παρουσιάζει συνολικά μια δυσχερή εικόνα που λειτουργεί ως ο κύριος παράγοντας υποβάθμισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Τα βασικά σημεία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης συσχετίζονται με την θέση του δήμου στη λεκάνη του πολεοδομικού συγκροτήματος, δηλαδή στο δυτικό τμήμα αυτής, με φυσικό όριο προς δυσμάς το τμήμα του όρους Αιγάλεω, το Ποικίλο Όρος και με όριο προς τα ανατολικά το Κηφισό Ποταμό.

4.2.6 Δήμος Πετρούπολης

ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Πετρούπολης 2008-2010

Γεωγραφική θέση Δήμου:

Ο Δήμος Πετρούπολης βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας Πρωτευούσης, η οποία περιλαμβάνει το Πολεοδομικό Συγκρότημα της Αθήνας και οριοθετείται από τα βουνά της Πάρνηθας, του Υμηττού, της Πεντέλης και του Αιγάλεω - Ποικίλου (Λεκανοπέδιο της Αθήνας). Η Πετρούπολη είναι κτισμένη στις παρυφές του Ποικίλου. Βόρεια – βορειοδυτικά.

Τομέας Περιφέρειας :

Ανήκει στο Δυτικό Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής.

Με ποιους Δήμους συνορεύει, φυσικά όρια

Γεωγραφικά ο δήμος τοποθετείται Α/ΝΑ της Ελευσίνας, Ν της Αττικής Οδού, Δ της Λεωφόρου Κηφισού και της Αθήνας. Οι βασικές οδοί (25ης Μαρτίου, Ανατολικής Ρωμυλίας και Περικλέους) συνδέουν την πόλη με το Ίλιον και το Περιστέρι.

Απόσταση από το κέντρο της Αθήνας.

Απέχει 10 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας.

Έκταση

Στα διοικητικά όρια του Δήμου ανήκουν 700 Ha, (7 τ.χλμ), από τα οποία η νομοθετημένη έκταση καλύπτει περίπου 190 Ha (1,9 τ.χλμ).

Η νομοθετημένη έκταση ταυτίζεται με τη δομημένη έκταση, ενώ το μεγάλο μέρος της έκτασής της αποτελούν τμήματα των βόρειο-ανατολικών πλαγιών του Ποικίλου. Έτσι η περιαστική ζώνη της Πετρούπολης γίνεται το σημείο αναφοράς για την πόλη.

Ιστορικά στοιχεία:

Δύο είναι οι θεωρίες για το πώς η πόλη πήρε την ονομασία Πετρούπολης. Σύμφωνα με την πρώτη η πόλη έχει πάρει το όνομά της από την πέτρα («πόλη της πέτρας») καθώς το υπέδαφος είναι βραχώδες και στο παρελθόν λειτουργούσαν στην περιοχή αρκετά λατομεία (νταμάρια). Όμως η επικρατέστερη, θεωρία είναι ότι ονομάστηκε έτσι προς τιμήν του Πέτρου Γιάνναρου, ιδρυτή της αθηναϊκής εφημερίδας «Εσπερινή». Κι αυτό γιατί στη δεκαετία του '30, όταν εκδότης της εφημερίδας «Εσπερινή» είχε αναλάβει ο γιος του Πέτρου Γιάνναρου, Αλέξανδρος, μέσω της εφημερίδας δίνονταν κουπόνια για την απόκτηση οικοπέδων στην περιοχή που είναι σήμερα η κεντρική και η άνω Πετρούπολη.

Δημογραφικά:

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός, η κατανομή κατά φύλο και η πυκνότητα πληθυσμού είναι :Δήμος Πετρούπολεως σύνολο 58.800 άρρενες 28.550 θήλεις 30.250 Πυκνότητα Μόνιμου Πληθ. / km² 8.913,14

Εξέλιξη του πληθυσμού

Εξέλιξη του πληθυσμού του Δήμου κατά τα έτη 1951 – 2011

Έτος	Πληθυσμός	Διαφορά	Πυκνότητα
1951	1.612		
1961	8.520	+428,54%	
1971	18.634	+118,71%	
1981	27.902	+49,74%	3.986 /χμ ²
1991	38.278	+27,19%	5.468,29 /χμ ²
2001	48.327	+26,25%	6.903,86 /χμ ²
2011	58.800		

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

Ο **Δήμος Πετρούπολης** ως προς τις παραμέτρους, οι οποίες εν δυνάμει δημιουργούν *πλέγματα υπερτοπικών δραστηριοτήτων* και περιγράφουν το *ρόλο* του, χαρακτηρίζεται από:

- ⇒ το «*κλασσικό - πυρηνικό*» Κέντρο των Δήμου. Το Κέντρο του Δήμου Πετρούπολης είναι αρκετά αποδυναμωμένο και δεν μπορεί, προς το παρόν, να αναλάβει κάποιο δυναμικό ρόλο όπως τα κέντρα άλλων Δήμων. Σήμερα, λειτουργεί περισσότερο ως τοπικό κέντρο, σε επίπεδο Δυτικής Αθήνας, καθώς οι λειτουργίες που συγκεντρώνει είναι τοπικού επιπέδου για την εξυπηρέτηση των βασικών αναγκών των κατοίκων. Ο Δήμος Πετρούπολης εξαρτάται από το δίπολο κεντρικών λειτουργιών Αγίων Αναργύρων - Ιλίου, με το Ίλιον να αυξάνει διαρκώς το μερίδιό του.
- ⇒ το *Ποικίλο Όρος*. Η ανάπτυξη του ορεινού όγκου του Ποικίλου, ως ένα από τους προβλεπόμενους υπερτοπικούς πόλους της Δυτικής Αθήνας, εκτιμάται ότι μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στο Δήμο Πετρούπολης να ισχυροποιήσει τη θέση του στην περιοχή και να διεκδικήσει μερίδιο από τις υπερτοπικού επιπέδου κεντρικές λειτουργίες.
- ⇒ τον *άξονα της οδού Πετροπόλεως*, ο οποίος ανήκει στο βασικό οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής και στο μεγαλύτερο μήκος της συγκεντρώνει κεντρικές λειτουργίες, με ραχοκοκαλιά τη Λ. Θηβών
- ⇒ τις *νέες δυναμικές περιοχές κατοικίας*, που στρέφονται προς τον ορεινό όγκο του Ποικίλου, και οι οποίες έχουν συμβάλει ώστε ο Δήμος Πετρούπολης να είναι ο πλέον ταχύτατα αναπτυσσόμενος πληθυσμιακά Δήμος της Δυτικής Αθήνας. Ωστόσο, τα κύρια πλεονεκτήματα που χαρακτηρίζουν αυτές τις περιοχές στη Δυτική Αθήνα, δηλαδή μεγαλύτερη επάρκεια χώρων κοινωνικής υποδομής και πρασίνου, χαμηλές οικιστικές πυκνότητες και πιο αδύνατα συμπτώματα κορεσμού σε σχέση με τις παλιές περιοχές κατοικίας, στην περίπτωση της Πετρούπολης απαιτούν σχεδιασμό και υλοποίηση βασικών έργων τεχνικής και κοινωνικής υποδομής..

Η Πετρούπολη, και κυρίως ορισμένα τμήματά της που έχουν αναπτυχθεί στα υψηλότερα σημεία της περιοχής, συγκαταλέγεται στις σύγχρονες «προνομιούχες» περιοχές της Δυτικής Αθήνας, κυρίως λόγω των γεωμετρικών χαρακτηριστικών σε σημαντικά τμήματα του ρυμοτομικού της (προσομοιάζει στο Ιπποδάμειο), της «θέας» και της άμεσης γειτνίασης με το Ποικίλο. Η Πετρούπολη αποτελεί, βασικά, την πιο «αμιγή» περιοχή κατοικίας στη Δυτική Αθήνα, έχοντας το υψηλότερο ποσοστό κτιρίων με αποκλειστική χρήση την κατοικία : 95% έναντι 91,6% που είναι ο Μ.Ο. στη Δ. Αθήνα.

Παράλληλα η Πετρούπολη, δεν εξαιρείται από τα **σοβαρά προβλήματα** που αντιμετωπίζουν γειτονικοί Δήμοι, όπως η έλλειψη κοινόχρηστων χώρων, χώρων για κοινωφελείς δραστηριότητες και κεντρικές λειτουργίες τοπικής εξυπηρέτησης, η πυκνή δόμηση και οι υψηλές πυκνότητες κατοίκησης.

Το πεδίο της Κοινωνικής Πολιτικής είναι κρίσιμο για τη μείωση των ανισοτήτων και την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών σε τομείς όπως η πρόνοια, η υγεία, η απασχόληση και η εκπαίδευση.

Καθώς για το Δήμο Πετρούπολης – όπως εξάλλου και για τους περισσότερους δήμους της χώρας – δεν υπάρχουν κάποιες μελέτες ή έρευνες τοπικών κοινωνικών αναγκών, ούτε κάποια στοιχεία καταγραφής των ευπαθών κοινωνικά ομάδων, η παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής, στηρίζεται κυρίως στις απόψεις των πολιτών που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Προϋπολογισμός των Πολιτών», καθώς και στις ήδη εκφρασμένες ανάγκες τους από τη χρήση κάποιων υπηρεσιών (π.χ. αιτήματα στο Συμβουλευτικό σταθμό κ.λπ.)

4.2.7 Δήμος Χαϊδαρίου

(ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χαϊδαρίου)

Γεωγραφική θέση Δήμου:

Ανήκει στη χωροταξική υποενοότητα του Λεκανοπεδίου της Αθήνας, είναι Δήμος της Δυτικής Αθήνας. Χωροταξικά, αποτελεί τμήμα της υποενοότητας Δυτικής Αθήνας – Θριασίου Πεδίου του Λεκανοπεδίου της Αττικής.

Τομέας Περιφέρειας:

Ανήκει στο Δυτικό Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής.

Με ποιους Δήμους συνορεύει, φυσικά όρια

Το **Χαϊδάρι** συνορεύει με τους Δήμους Αιγάλεω, Δήμο Κορυδαλλού, Περάματος, Κερατσινίου, καθώς και με το Δήμο Ασπροπύργου και το Δήμο Πετρούπολης και Περιστερίου. Ο Δήμος Χαϊδαρίου βρίσκεται στην είσοδο της Αθήνας και ενώνει το Θριάσιο Πεδίο με το Λεκανοπέδιο της Αττικής. Αποτελεί την δυτική πύλη της πρωτεύουσας και τη φυσική διέξοδο της προς τις δυτικές ακτές της Αττικής. Θεωρείται αστική ημιορεινή περιοχή και λόγω των μορφολογικών χαρακτηριστικών μπορεί να διακριθεί γεωγραφικά σε τρεις ζώνες: την Παραλιακή Ζώνη Σκαραμαγκά, την Ζώνη Δαφνίου και τη Ζώνη της Πόλης του Χαϊδαρίου.

Απόσταση από το κέντρο της Αθήνας.

Απέχει 9 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας.

Έκταση

Ο Δήμος Χαϊδαρίου είναι ο μεγαλύτερος ως προς την έκτασή του στην Δυτική Αθήνα. Διαθέτει συνολικά 22.655 στρέμματα (22,65 τ.χλμ) από τα οποία η περιοχή της δομημένης έκτασης καλύπτει 4.457 στρέμματα (4,46 τ.χλμ.). Στη δομημένη έκταση, συγκαταλέγονται σημαντικές υπερτοπικές εγκαταστάσεις, όπως τα δύο νοσηλευτήρια ψυχικών παθήσεων (Δημόσιο Ψυχιατρείο- Ψ.Ν.Α. και Δρομοκαϊτείο Ψυχιατρικό Ίδρυμα), Αττικό Νοσοκομείο.

Η μη δομημένη έκταση ανέρχεται σε 18.198 στρέμματα (18,2 τ.χλμ) και εκεί περιλαμβάνονται εκτάσεις του Ταμείου Εθνικής Αμύνης, του Βοτανικού Κήπου και του Υπουργείου Γεωργίας.

Ιστορικά στοιχεία:

Στη διάρκεια του Αγώνα του 1821 στη γύρω περιοχή του Χαϊδαρίου έγιναν δύο μάχες με χρονική διαφορά μόλις δύο ημέρες η μάχη του Χαϊδαρίου στις 6 Αυγούστου 1826 και η

δεύτερη μάχη στις 8 Αυγούστου του ίδιου έτους όπου ο Γεώργιος Καραϊσκάκης και ο Φαβιέρος αντιμετώπισαν τον Κιουταχή.

Κατά τη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, δημιουργήθηκε στο Χαϊδάρι, ένα από τα σκληρότερα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Το ανατολικό τμήμα του Χαϊδαρίου ήταν κυρίως βοσκοτόπια, με την αστική ανάπτυξη όμως ανάμεσα στις δεκαετίες του '50 και του '80 η περιοχή έχει γίνει αστική. Οι πρώτοι κάτοικοι του Χαϊδαρίου ήταν πρόσφυγες της Μικράς Ασίας. Στο Χαϊδάρι βρίσκεται και το Άλσος του Δαφνίου αλλιώς το περίφημο Τουριστικό και το ομώνυμο μοναστήρι. Σημαντικά σημεία της πόλης, το Παλατάκι ,και ο Διομήδειος Βοτανικός Κήπος του, που εκτείνεται σε 1.500 στρ.

Δημογραφικά:

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός, η κατανομή κατά φύλο και η πυκνότητα πληθυσμού είναι :

Δήμος Χαϊδαρίου σύνολο 46.590 , άρρενες 23.080, θήλεις 23.510 Πυκνότητα Μόνιμου Πληθ. / km² 2.056,50

Εξέλιξη του πληθυσμού

Στην πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Χαϊδαρίου σύμφωνα με τις απογραφές της Ε.Σ.Υ.Ε., απεικονίζεται μια μεγάλη αύξηση του πληθυσμού τις δεκαετίες 1951 – 1961, 1961 – 1971 και 1971 – 1981, όπου ο πληθυσμός του Δήμου Χαϊδαρίου αυξήθηκε κατά 74,26%, 58,82% και 24,33% αντίστοιχα, γεγονός που οφείλεται στο έντονο φαινόμενο της αστικοποίησης το οποίο παρατηρήθηκε και στις υπόλοιπες μεγάλες πόλεις της Ελλάδος την περίοδο αυτή. Όσο για τη δεκαετία 2001-2011 η αύξηση του πληθυσμού ήταν 0,68% και ο πληθυσμός ανέρχεται σήμερα στους **46.590 κατοίκους**.

Εξέλιξη του πληθυσμού του Δήμου κατά τα έτη 1981 – 2011

Έτος	Πληθυσμός	Πυκνότητα
1981		2,060.7/km
1991	44.831	2,062.38/km ²
2001	48.494	

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

Το περιαστικό πράσινο του Χαϊδαρίου, που ουσιαστικά συνίσταται από τα πρανή του Ποικίλου Όρους και του Όρους Αιγάλεω καθώς και την περιοχή του Δαφνίου, περιβάλλει τη δομημένη περιοχή του Δήμου Χαϊδαρίου προσφέροντας προστασία και ανάσα από την ατμοσφαιρική επιβάρυνση που προκαλείται τόσο από την ύπαρξη των δύο οδικών αξόνων που διασχίζουν το Χαϊδάρι (Εθνική Οδός Αθηνών- Κορίνθου και Ιερά Οδός), όσο και από τις εγκαταστάσεις της βιομηχανικής περιοχής του Θριασίου Πεδίου.

Η περιοχή του Δήμου Χαϊδαρίου λειτουργεί ως υπερτοπικός πόλος προσέλκυσης επισκεπτών, λόγω της ύπαρξης σχετικά καλύτερων περιβαλλοντικών συνθηκών, της εύκολης πρόσβασης της περιοχής τόσο από την Αθήνα όσο και από τον Πειραιά, της ύπαρξης **εγκαταστάσεων με υπερτοπικό χαρακτήρα όπως τα δύο νοσηλευτήρια ψυχικών παθήσεων**, το Αττικό Νοσοκομείο, τα Στρατόπεδα Χαϊδαρίου, το Πάρκο Ιστορικής Μνήμης.

Από πολεοδομικής άποψης, το Χαϊδάρι είναι χωρισμένο στα δύο, αφού διασχίζεται από τη Λεωφόρο Αθηνών - Κορίνθου. Σήμερα θεωρείται η πλέον αστικοποιημένη περιοχή της γεωγραφικής ενότητας της Δυτικής Αθήνας με τρόπο ανάπτυξης αντίστοιχο με ορισμένες συνοικίες του Κέντρου των Αθηνών.

4.2.8 Δήμος Φυλής

(ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Φυλής)

Γεωγραφική θέση Δήμου:

Ο Δήμος Φυλής είναι δήμος της περιφέρειας Αττικής που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καλλικράτης. Προέκυψε από τη συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Φυλής, Άνω Λιοσίων και Ζεφυρίου.

Τομέας Περιφέρειας:

Ανήκει στην Περιφερειακή ενότητα Δυτικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής.

Με ποιους Δήμους συνορεύει, φυσικά όρια

Η θέση του Δήμου Φυλής στη Δυτική Αττική, είναι αυτή που προσδιορίζει διαχρονικά και το ρόλο του Δήμου. Ο ρόλος του αποτυπώνεται μέσα από χωρικές ρυθμίσεις που θεσμοθετούνται στο επίπεδο της Περιφέρειας Αττικής και αναδεικνύουν ανάγλυφα τρία βασικά χαρακτηριστικά θέσης του Δήμου. Το πρώτο είναι η ένταξή του στην ενότητα του Θριάσιου με εξειδίκευση στη μεταποίηση, το δεύτερο ότι στα όριά του περιλαμβάνονται σημαντικά τμήματα του Ορεινού Όγκου της Πάρνηθας, του Όρους Αιγάλεω και μεγάλα ρέματα και το τρίτο η διέλευση της Αττικής Οδού, μέσα από τον Δήμο. Επίσης ανάγλυφα προκύπτει ο ιδιαίτερος ρόλος του Δήμου στο πλαίσιο της διαχείρισης των απορριμμάτων της Αττικής.

Απόσταση από το κεντρο της Αθήνας.

Η Φυλή απέχει περίπου 15 χιλιόμετρα βόρεια του κέντρου της Αθήνας.

Έκταση

Οι τρεις Δημοτικές Ενότητες Άνω Λιοσίων, Ζεφυρίου και Φυλής αποτελούν τον ενιαίο Δήμο Φυλής, ο οποίος καλύπτει μια έκταση περίπου 110 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Τη μεγαλύτερη έκταση καταλαμβάνει η δημοτική ενότητα Φυλής (περίπου το 63% επί του συνόλου).

Ιστορικά στοιχεία (πηγή : <http://www.dimosfilis.gr/>)

Ο σημερινός Δήμος Φυλής στην Αττική καταλαμβάνει ένα μέρος από τον ιστορικό ομώνυμο αρχαίο Δήμο με την ενδιαφέρουσα διαδρομή του οποίου οι κάτοικοι συμμετείχαν ενεργά στους αγώνες του Έθνους για την Ελευθερία και τη Δημοκρατία.

Ο Δήμος Φυλής σήμερα θεωρείται ως το κατ' εξοχήν ορεινό χωριό της Αττικής εκτεινόμενος διοικητικά στο δασικό περιβάλλον της Πάρνηθας με το πλούσιο ανάγλυφο, στο οποίο σωζόμενα ίχνη της πανάρχαιας ανθρώπινης παρουσίας, επιβεβαιώνουν τη διαχρονική σημαντικότητα του Δήμου.

Η εξέλιξη του Δήμου Φυλής

- ⇒ 1833: Με Β.Δ. της 31/15 Απριλίου ΦΕΚ/2 «περί διαιρέσεως του Βασιλείου και της διοικήσεώς του» η Αττική αποτέλεσε επαρχία του νομού Αττικής και Βοιωτίας. Έδρα της επαρχίας ορίστηκε η Αθήνα.
- ⇒ 1834: Με Β.Δ. της 1ης/13 Οκτωβρίου σχηματίστηκε ο Δήμος Αθηναίων.

- ⇒ 1835: Με Β.Δ. της 1ης/13 Οκτωβρίου ΦΕΚ 17 «Περί σχηματισμού των δήμων της Επαρχίας Αττικής» σχηματίσθηκαν επτά δήμοι ήτοι: Αχαρνών, Αμαρουσίου, Μαραθώνος, Περαίας, Μυρινούντος, Αραφίνος, Λαυρίου. Ο δήμος Αχαρνών κατατάχθηκε στη Β΄ τάξη με πληθυσμό 2.452 κατοίκους και έδρα το Μενίδι (Αχαρναί). Στο δήμο Αχαρνών συμπεριλαμβάνονταν και η Χασιά, τα Καλύβια, τα Λιόσια και το Καματερό με 270 συνολικά οικογένειες (περίπου 1.500 κάτοικοι).
- ⇒ 1836: Με Β.Δ. της 27/3-8/4, ΦΕΚ 15 «περί χωρίου Χασιάς» αποσπάστηκαν από το δήμο Αχαρνών και αποτέλεσαν το δήμο Χασιάς (κατά το αρχαιοπρεπέστερον) τα χωριά Χασιά, Καλύβια, Λιόση και Καματερό. Ο δήμος Χασιάς κατατάχθηκε στη Γ΄ τάξη με πληθυσμό 270 συνολικά οικογένειες.
- ⇒ 1839: Κατά τον «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ» παράρτημα αρ. 3 του 1839: ο δήμος «Χασίων» περιλαμβάνει και τα χωριά Καλύβια Χασιάς, Καματερό και Λιόσι. Ο συνολικός πληθυσμός του δήμου είναι 1.150 κάτοικοι γεωργοί κατά το πλείστον. Παράγουν σιτάρι, κριθάρι και λίγο λάδι. Οι κάτοικοι αναφέρονται ως «εύρωστοι και δυνατοί». Ο δήμος συνορεύει: ανατολικά με το δήμο Αχαρνών και μερικώς και το δήμο Αθηνών, δυτικά με το δήμο Ελευσίνας, μεσημβρινά με τη θάλασσα της Σαλαμίνας και βόρεια με το δήμο Παρασωπίας.
- ⇒ 1840: Με Β.Δ. της 30/8-11/9, ΦΕΚ 22 «περί συγχωνεύσεως των δήμων της Επαρχίας Αττικής» ενώθηκαν οι δήμοι Αχαρνών και Χασιάς και αποτέλεσαν το δήμο Φυλής, Β΄ τάξης με έδρα το χωριό Χασιά, με συνολικό πληθυσμό 2.558 και ο δημότης ονομάστηκε Φυλάσιος. Ως έμβλημα της σφραγίδας του δήμου Φυλής καθορίστηκε ο κισσός ο οποίος «..... συμβολίζει τον από παλαιωτάτων χρόνων αναρριχώμενον κισσόν επί του αρχαίου φρουρίου».
- ⇒ Το πρώτο σχολείο της στοιχειώδους εκπαίδευσης λειτούργησε στη Χασιά από τον Οκτώβριο του 1842 (σχετική ανακοίνωση Δ. Γιώτα). Όλα τα εκπαιδευτικά έξοδα κατέβαλε ο δήμος (αίθουσες διδασκαλίας, σπίτι και μισθός δασκάλου, βιβλία κ.λπ.). Πρώτος δάσκαλος ο Γ. Κανδηλιώτης.
- ⇒ Καθ' όλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα το χωριό Χασιά ως ορεινό, υπέφερε από ληστρικά σώματα που δημιουργήθηκαν μετά την Επανάσταση του 1821. Ο EDMOND ABOUT στο μυθιστόρημά του «ο Βασιλιάς των ορέων» δίνει μια εικόνα από τη ζωή των κατοίκων της Χασιάς και τη ληστοκρατία της εποχής (1852-53).
- ⇒ 1858: Με Β.Δ. την 22/6/1858, ΦΕΚ22, από το δήμο Φυλής αποσπάται ο δήμος Αχαρνών. Αναφέρεται σχετικά: «..... ο μέχρι τούδε δήμος Φυλής διαιρείται εις δύο, τον της Φυλής και Αχαρνών. Ο μεν δήμος Φυλής θέλει σύγκεισθαι εκ των χωρίων Χασιάς και Καλυβίων Χασιάς και εκ της μονής Κλειστών και θέλει έχει πρωτεύουσαν το χωριό Καλύβια Χασιάς. Κατατάσσεται δε εις την Γ΄ τάξιν των δήμων ως έχων πληθυσμόν ψυχών 1355» Ο δήμος Αχαρνών με συνολικό πληθυσμό 1.743 κατοίκων περιλαμβάνει και τα Λιόσια και το Καματερό.
- ⇒ 1861: Κατά την απογραφή το χωριό Χασιά βρέθηκε να έχει 522 κατοίκους, η μονή Κλειστών 24, τα Καλύβια 1.072 και το Ζουνό 42.
- ⇒ 1899: Με Β.Δ. της 16/10 (ΦΕΚ Α΄ 228) το χωριό Καλύβια του δήμου Φυλής μετονομάσθηκε σε Ασπρόπυργο.
- ⇒ 1912: Με το Ν. ΔΝΖ/1912 δημιουργήθηκαν οι κοινότητες. Στην Αττική μεταξύ άλλων αναγνωρίσθηκαν ως ανεξάρτητες κοινότητες: Μενίδι, Κουκουβάουνες, Καματερό, Άνω Λιόσια, Χασιά, Ασπρόπυργος, Ελευσίνα κ.λπ.

Δημογραφικά:

Παρόλα αυτά, λόγω και της τοπογραφίας της περιοχής, στην περιοχή εμφανίζεται το χαμηλότερο ποσοστό πληθυσμού του Δήμου (8,5% επί του συνόλου) με δεύτερη πληθυσμιακά χαμηλότερη τη δημοτική ενότητα Ζεφυρίου (19,5% περίπου). Από τις τρεις δημοτικές ενότητες, μόνο αυτή των Άνω Λιοσίων παρουσιάζει μια σταθερή αύξηση του πληθυσμού της από το 1991 έως και σήμερα με το Ζεφύρι και τη Φυλή να παρουσιάζουν αυξομειώσεις (η δημοτική ενότητα Ζεφυρίου εμφανίζει συνεχόμενη μείωση πληθυσμού από το 1991 έως και σήμερα). Όσον αφορά διαφορές στην ηλικιακή κατανομή του πληθυσμού διαπιστώνεται ότι ο νεαρότερος πληθυσμός, ποσοστιαία, εμφανίζεται στη δημοτική ενότητα Ζεφυρίου (26,3% επί του συνολικού πληθυσμού της δ.ε.) ενώ ακολουθεί η δημοτική ενότητα Άνω Λιοσίων με ποσοστό περίπου 19,5%. Το μικρότερο ποσοστό ατόμων νέας ηλικίας (0-14 ετών) εμφανίζεται και το μεγαλύτερο (65+) πληθυσμού (65+) εμφανίζεται στη δημοτική ενότητα Φυλής (18,5% και 14,7% αντίστοιχα). Αυτό αποτυπώνεται και από τις τιμές του δείκτη γήρανσης, ο οποίος είναι μεγαλύτερος στη δημοτική ενότητα Φυλής

Εξέλιξη του πληθυσμού

Με βάση τα αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ο ενοποιημένος Δήμος Φυλής, αναδείχθηκε πρώτος σε πληθυσμό, μεταξύ των πέντε Δήμων της Δυτικής Αττικής. Με πληθυσμό 46.150 κατοίκους, παρουσίασε αύξηση 17,16% σε σχέση με την απογραφή του 2001, κατά την οποία οι Δήμοι Άνω Λιοσίων, Ζεφυρίου και Φυλής, που συγκροτούν τον Καλλικρατικό Δήμο Φυλής, είχαν εμφανίσει συνολικό πληθυσμό 38.230 κατοίκους. Ο Δήμος παρουσιάζει συνεχόμενα ανοδική τάση στον πληθυσμό του, τάση που ακολουθείται και από το συνολικό πληθυσμό της περιφέρειας Αττικής.

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

Το όραμα του Δήμου διατυπώνεται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος και στοχεύει

στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των αδυναμιών και στην ενίσχυση των ισχυρών σημείων της περιφερειακής οικονομίας, αξιοποιώντας την μέχρι σήμερα εμπειρία, στο πλαίσιο όμως μιας νέας ολοκληρωμένης στρατηγικής για το σύνολο των τριών Δημοτικών Ενοτήτων.

Οι κατευθυντήριες πολιτικές επιλογές για την υλοποίηση του οράματος διατυπώνονται λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Δήμου Φυλής καθώς και τη Στρατηγική της Ευρώπης 2020 και επικεντρώνονται:

- ⇒ Στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος, στην ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων, με περιβαλλοντική ευαισθησία, που συνδέονται με τον Ορεινό Όγκο της Πάρνηθας, και στην προσαρμογή του οικιστικού περιβάλλοντος της Φυλής στην κλιματική αλλαγή.
- ⇒ Στην αντιμετώπιση της ανεργίας με την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων με την διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας.
- ⇒ Στη διαμόρφωση ελκυστικού επενδυτικού περιβάλλοντος με την ανάδειξη οργανωμένων παραγωγικών χώρων, τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών και την ανάδειξη της εικόνας της Φυλής και των ευκαιριών που προσφέρει.
- ⇒ Στην βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου μέσα από την εφαρμογή νέων
- ⇒ συστημάτων οργάνωσης διοίκησης, την βελτίωση των ικανοτήτων και την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου καθώς και στη δημιουργία ενός Δήμου φιλικού προς τον πολίτη με πλήρη διαφάνεια και αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών.

Σε αυτή τη λογική οι κατευθυντήριες πολιτικές επιλογές επιχειρούν να αναδείξουν το συγκριτικό πλεονέκτημα θέσης του Δήμου (κοντά σε κέντρο διαμετακόμισης με την Πάρνηθα να καλύπτει το 70% της επιφάνειας του Δήμου, την Αττική Οδό, την υπεραστική σιδηροδρομική γραμμή και τον Προαστιακό να διασχίζουν το Δήμο).

Δήμος	2011	2001	1991	1991-2001	2001-2011	1991-2011
Αγία Βαρβάρα	26,550	31,335	29,426	6.49%	-15.27%	-9.77%
Άγιοι Ανάργυροι - Καματερό (Καλλικρατικός)	62,529	58,244	49,577	17.48%	7.36%	26.13%
Άγιοι Ανάργυροι	34,168	35,072	31,852	10.11%	-2.58%	7.27%
Καματερό	28,361	23,172	17,725	30.73%	22.39%	60.01%
Αιγάλεω	69,946	77,917	81,607	-4.52%	-10.23%	-14.29%
Ίλιον	84,793	85,572	80,564	6.22%	-0.91%	5.25%
Περιστέρι	139,981	146,743	141,971	3.36%	-4.61%	-1.40%
Πειτούπολη	58,979	51,559	39,703	29.86%	14.39%	48.55%
Χαϊδάρι	46,897	48,494	48,608	-0.23%	-3.29%	-3.52%
Φυλή (Καλλικρατικός)	45,965	39,137	33,731	16.03%	17.45%	36.27%
Άνω Λιόσια	33,565	27,305	21,925	24.54%	22.93%	53.09%
Ζεφύρι	9,454	9,130	8,883	2.78%	3.55%	6.43%
Φυλή	2,946	2,702	2,923	-7.56%	9.03%	0.79%
Δυτική Αθήνα	537,651	541,002	507,178	6.67%	-0.62%	6.01%

4.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΥΓΕΙΑ

Μέσα στη συνολική οικονομική και κοινωνική κρίση που περνά η χώρα μας, η περιοχή της Δυτικής Αθήνας ξεχωρίζει δυστυχώς αρνητικά από την υπόλοιπη περιοχή της πρωτεύουσας, λόγω και της προϋπάρχουσας αναπτυξιακής υστέρησης που την χαρακτηρίζει.

Η περιοχή, για λόγους που συνδέονται με την ιστορική και κοινωνική συγκρότηση της μέσα στον 20^ο αιώνα, πάντα εμφάνιζε υψηλότερη του μέσου όρου ανεργία, συνεχή υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, τεράστια κυκλοφοριακά προβλήματα, ένταση των κοινωνικών διαφοροποιήσεων και ανισοτήτων, έλλειψη αστικού και περιαστικού πρασίνου, απαράδεκτη και ανεξέλεγκτη ανάμιξη χρήσεων γης, μεγάλα κενά στις κοινωφελείς υποδομές.

Στα προβλήματα αυτά και σε μια επόμενη χρονικά περίοδο προστέθηκαν ο μαρασμός του δευτερογενή τομέα παραγωγής. Ακολούθησε η αδυναμία και του τριτογενούς τομέα να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες ανταγωνισμού και ιδιαίτερα στην επιδρομή των μεγάλων αλυσίδων και των Εμπορικών Κέντρων τύπου Mall.

Οι χαμηλές τιμές των κατοικιών, αποτέλεσμα του χαμηλότερου εισοδηματικού επιπέδου των κατοίκων, είχαν σαν αποτέλεσμα την τελευταία δεκαπενταετία τα υψηλά ποσοστά συγκέντρωσης οικονομικών μεταναστών. Οι άνθρωποι αυτοί όπως παντού στην Αττική, και παρά το γενικό κλίμα κατανόησης από τους κατοίκους της Δυτικής Αθήνας, αντιμετωπίζουν έντονο το πρόβλημα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και χρειάζονται ειδικές πολιτικές για την ένταξη και την ομαλή κοινωνική δραστηριοποίηση τους.

Η διαιώνιση των προβλημάτων αντανakλάται και στη σχετική στασιμότητα του πληθυσμού την τελευταία εικοσαετία, εικόνα που σε γενικές γραμμές αποτυπώθηκε και στην απογραφή του 2011. Ποιοτικά, διακρίνουμε δυο αντίθετα ρεύματα στην περιοχή. Έρχονται οικονομικοί μετανάστες και φεύγουν συμπολίτες μας με μεσαία και υψηλά εισοδήματα, που επιλέγουν τα βόρεια και ανατολικά προάστια. Σε μικρότερη κλίμακα έχουμε και αντίστοιχα εσωτερικά ρεύματα, από πόλη σε πόλη της Δυτικής Αθήνας, τα οποία δεν αλλοιώνουν τη συνολική εικόνα.

Οι συνέπειες της σημερινής κοινωνικής και οικονομικής κρίσης, επομένως, είναι περισσότερο έντονες στην περιοχή μας. Η γενικότερη αύξηση της ανεργίας στην Αττική παίρνει εδώ δραματικές διαστάσεις. Τα μεσαία στρώματα στην Δυτική Αθήνα, που είναι

στην πλειοψηφία τους μικρέμποροι και αυτοαπασχολούμενοι και όχι ελεύθεροι επαγγελματίες, συμπίεζονται μέχρι διάλυσης. Σε κάθε μεγάλο εμπορικό δρόμο της περιοχής είναι φανερό και αυξανόμενο το φαινόμενο της κατάρρευσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Μετά την αποβιομηχάνιση των προηγούμενων δεκαετιών, η βασική δραστηριότητα του δευτερογενούς τομέα στην περιοχή ήταν η οικοδομή, που ως γνωστό τα τελευταία δυο χρόνια διέρχεται σ' όλη τη χώρα μεγάλη κρίση.

Ένα σημαντικό τμήμα του γενικού πληθυσμού είναι εκτεθειμένο στο φάσμα του αποκλεισμού. Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί στο αμέσως επόμενο διάστημα λόγω και της βαθιάς οικονομικής κρίσης και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με οξύμένο το ζήτημα της ανεργίας κυρίως των νέων και των γυναικών, καθώς και της βιωσιμότητας των ΜΜΕ που αποτελούν τη μεγάλη πλειοψηφία στη Δυτική Αθήνα. Επιδείνωση αναμένεται και από την άποψη της προϊούσας γήρανσης του πληθυσμού, αφού είναι αναγνωρισμένο ότι το γήρας λειτουργεί ως παράγοντας επιδείνωσης της φτώχειας. Οι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες της περιοχής, Έλληνες Ρομά, παλιννοστούντες ομογενείς από την πρώην ΕΣΣΔ, οικονομικοί μετανάστες, απειλούνται άμεσα με πλήρη κοινωνικό αποκλεισμό.

Ως επακόλουθο αναμένεται και όξυνση μιας σειράς κοινωνικών προβλημάτων, όπως η σχολική αποτυχία, η εξάπλωση της χρήσης των ναρκωτικών στις νεαρές ηλικίες, η οργανωμένη βία και η εγκληματικότητα.

Για την επιστημονικά τεκμηριωμένη αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και τις αναπτυξιακές προοπτικές που μπορούν να διαφανούν από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, υπάρχει πολιτική απόφαση από τον ΑΣΔΑ να εκπονηθεί αναπτυξιακή μελέτη για την γεωγραφική ενότητα της Δυτικής Αθήνας.

4.3.1 Κοινωνική Πολιτική

Ο συνολικός **πληθυσμός** της περιοχής ανέρχεται σε 533.880 κατοίκους (ΕΣΥΕ 2011 – προσωρινά στοιχεία), σημειώνοντας μείωση (-6,04%) σε σύγκριση με την προηγούμενη απογραφή (2001). Στην πραγματικότητα, ο πληθυσμός της περιοχής ξεπερνά κατά πολύ τα δεδομένα της απογραφής τόσο του 2001 όσο και του 2011, όπου σύμφωνα με άλλες καταγραφές (λογαριασμοί ΔΕΗ κλπ) ανέρχεται σε 700.000 κατοίκους.

Δήμοι	απογραφή	απογραφή	απογραφή	μεταβολή	μεταβολή
	2011	2001	1991	2001-2011	1991-2001

Αγία Βαρβάρα	26.490		30.562		28.706	
Άγιοι Ανάργυροι-Καματερό					62.440	
Άγιοι Ανάργυροι			32.957		30.739	
Καματερό	22.234		17.410			27,70%
Φυλή (Καλλικρατικός Δήμος)					46.150	37,7%
Φυλή	3.055	2.925				4,40%
Ζεφύρι	8.872		8.985			-1,30%
Άνω Λίοσια		25.779		21.397		20,50%
Αιγάλεω	69.660		74.046		78.563	-5,92%
Ίλιον	84.830	80.859	78.326	4,91%	3,23%	
Περιστέρι	138.920	137.918	137.288	0,72%	0,46%	
Πετρούπολη	58.800	48.327	38.278	21,67%	26,25%	
Χαϊδαρι	46.590	46.276	47.437	0,68%	-2,45%	
Σύνολο	533.880	566.076	538.203	-6,04%	4,9%	

Η σημαντική πληθυσμιακή αύξηση της περιοχής ξεκίνησε με την υποδοχή προσφύγων της Μικρασιατικής Καταστροφής - που εγκαταστάθηκαν κυρίως στις περιοχές του Περιστερίου, του Αιγάλεω, του Ιλίου και του Χαϊδαρίου, συνεχίστηκε με την έντονη εσωτερική μετανάστευση - όπως αυτή σημειώνεται κατά την αμέσως μεταπολεμική περίοδο και διατηρείται υψηλή ως τουλάχιστον τη δεκαετία του 1970.

Ολοκληρώθηκε με το πιο πρόσφατο κύμα εξωτερικής μετανάστευσης, αυτό που ακολούθησε τη διάλυση της πρώην Σοβιετικής Ένωσης περί το 1990, περιλαμβάνοντας οικονομικούς μετανάστες, δηλαδή Παλινοστούντες Ομογενείς από εκείνες τις χώρες, τμήματα της ελληνικής μειονότητας της Αλβανίας, Αλβανούς μετανάστες, καθώς και πλήθος λοιπών μεταναστών, αλλά και προσφύγων από διάφορες χώρες.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, πάντως, η κοινωνική σύνθεση του πληθυσμού ανασυγκροτήθηκε και συνεχίζει να ανασυντίθεται, αποτέλεσμα της κοινωνικής κινητικότητας στις διάφορες περιοχές του Λεκανοπεδίου και της Αττικής γενικότερα. Έτσι, καθώς κάποια οικονομικά εύρωστα στρώματα, μετακινούνται προς άλλες περιοχές, οι παραδοσιακές φτωχές γειτονιές της Δυτικής Αθήνας δέχονται νέα κύματα οικονομικών μεταναστών του εξωτερικού.

Έτσι, τελικά, η Δυτική Αθήνα αποτέλεσε ένα πόλο συγκέντρωσης μειονεκτουσών κοινωνικά ομάδων – προσφύγων, οικονομικών μεταναστών, τσιγγάνων κ.ο.κ. – με τα κοινά χαρακτηριστικά – φτώχεια, ανεργία, έλλειψη πρόσβασης σε αγαθά/υπηρεσίες κ.λπ. - που συνθέτουν και αναπαράγουν τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Αν στα παραπάνω προστεθούν και οι «τυπικές» μειονεκτικές κοινωνικές ομάδες (ΑΜΕΑ, μακροχρόνια άνεργοι, χρήστες ουσιών, άστεγοι κ.ο.κ.), το ποσοστό των οποίων είναι ελαφρά υψηλότερο του εθνικού μέσου όρου, συμπεραίνεται εύκολα ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός και η χαμηλή κοινωνική συνοχή αποτελούν ένα από τα κρίσιμα προβλήματα της Δυτικής Αθήνας.

Κάθε Δήμος δίνει βαρύτητα σε κάποια ομάδα – κυρίως λόγω της αντίστοιχης μεγαλύτερης πληθυσμιακής συγκέντρωσης της συγκεκριμένης ομάδας στα όριά του: το Αιγάλεω, το Ίλιον και οι Άγιοι Ανάργυροι επικεντρώνουν στους μετανάστες, η Αγία Βαρβάρα και το Ζεφύρι στους τσιγγάνους, το Χαϊδάρι στα Α.Μ.Ε.Α. κ.λπ.

Ανεξάρτητα όμως από τις κοινωνικές ομάδες στις οποίες επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους, τα προβλήματα που εντοπίζουν οι Δήμοι από την ελλιπή ενσωμάτωση ή τον κοινωνικό αποκλεισμό τους, είναι κοινά και τελικά αφορούν στη χαμηλή κοινωνική συνοχή.

Οι Δήμοι του Α.Σ.Δ.Α. κρίνουν απαραίτητη την εκπόνηση έρευνας και καταγραφής των ευπαθών κοινωνικά ομάδων ή, ευρύτερα, των κοινωνικών αναγκών της περιοχής τους, θέτοντας παράλληλα και ζητήματα νέων κοινωνικών προβλημάτων όπως η φτώχεια, η

έλλειψη στέγης, η αύξηση της εγκληματικότητας, η νεανική παραβατικότητα και η κακοποίηση γυναικών.

Ένα πολύ θετικό στοιχείο είναι η ύπαρξη δομών και φορέων άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής σε όλους τους Δήμους του Α.Σ.Δ.Α. που, όμως, απειλείται με υποβάθμιση ακόμα και με κλείσιμο λόγω της πολιτικής περικοπών που ασκεί η κεντρική διοίκηση στους οικονομικούς πόρους των ΟΤΑ και των φορέων τους.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται η κατανομή αυτών ανά Δήμο, σύμφωνα με τα στοιχεία σχετικής μελέτης της Ε.Ε.Τ.Α.Α. («Έκθεση καταγραφής, αποτίμησης και αξιολόγησης των φορέων παροχής συνοδευτικών & υποστηρικτικών υπηρεσιών», Ιανουάριος 2008), και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων.

ΔΗΜΟΙ	Κοινωνική Υπηρεσία (εντός Δήμου ή Δημ. Επιχείρησης)	ΚΕ.Σ.Υ.Υ.Κ.Υ.Υ.Κέντρο Πρόληψης	Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" ή "Κοινωνική Μέριμνα"	Ιατροκοινωνικό Κ.Α.Π.Η. Κέντρο
Αγίας Βαρβάρας	X		X	X
Αγίων Αναργύρων	X		X	X
Αιγάλεω	X	X	X *	X
Ζεφυρίου		X	X	X
Ιλίου			X *	X
Καματερού			X	X
Περιστερίου			X *	X
Πετροπόλεως	X		X	X
Χαϊδαρίου	X		X	X

(*X ο Δήμος όπου εδρεύουν τα Κέντρα Πρόληψης)

Παρά τις διαφοροποιήσεις τους, αρκετές από τις προαναφερθείσες δομές των δήμων – μελών του Α.Σ.Δ.Α. έχουν οργανωθεί και εξελιχθεί σε μεγάλο βαθμό, λειτουργώντας πολύ αποτελεσματικά και επιτελώντας ικανοποιητικότατο κοινωνικό έργο. Ακόμα όμως και όσες δομές δεν έχουν φτάσει στο μέγιστο της δυναμικής τους αποδοτικότητας, καλύπτουν

ένα μέρος πραγματικών κοινωνικών αναγκών και συνεπώς θα πρέπει να συνεχίσουν να λειτουργούν και να εξελίσσονται.

Κατόπιν των ανωτέρω, κρίνεται αναγκαία η ανάληψη συγκεκριμένων πρωτοβουλιών σε δημοτικό και διαδημοτικό επίπεδο για τη διασφάλιση και διεκδίκηση των αναγκαίων οικονομικών πόρων και του απαραίτητου προσωπικού για τη λειτουργία των δομών κοινωνικής πολιτικής των Δήμων της περιοχής. Σε επίπεδο Α.Σ.Δ.Α. είναι αναγκαίο να διαμορφωθούν συγκεκριμένες δράσεις συντονισμού και διεκδίκησης καθώς και υποστήριξης των πλέον «αδύναμων» δομών με τη διάχυση των γνώσεων και της εμπειρίας των αποδοτικότερων εξ αυτών.

Το πρώτο βήμα στην κατεύθυνση αυτή είναι η δικτύωση όλων των συναφών με το αντικείμενο δομών, η ανταλλαγή των εμπειριών και της τεχνογνωσίας τους και η διερεύνηση των δυνατοτήτων τους σχετικά με την καλύτερη και πληρέστερη καταγραφή των τοπικών κοινωνικών αναγκών.

Ο ΑΣΔΑ από το 2009 προχώρησε στη δημιουργία Δικτύου Κοινωνικών Υπηρεσιών Δήμων Δυτικής Αθήνας. Ωστόσο, τόσο αυτό όσο και το Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημιούργησε επίσης ο ΑΣΔΑ το 2011 δεν έχουν αποδώσει απτά και συγκεκριμένα αποτελέσματα στον ευαίσθητο χώρο της άσκησης κοινωνικής πολιτικής, σε τοπικό επίπεδο. Έχει όμως καταγραφεί η σημερινή δυσμενέστατη κατάσταση που έχουν περιέλθει τόσο τα άτομα όσο και τα νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν προβλήματα καθημερινής επιβίωσης. Τείνει να καταρρεύσει η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών όπως αυτές είχαν καθιερωθεί τις τελευταίες δεκαετίες. Ο κοινωνικός αποκλεισμός έχει αλλάξει περιεχόμενο αγγίζοντας ακόμα και τη δυνατότητα του πολίτη να καλύπτει τις άμεσες βιοποριστικές του ανάγκες. Σύμφωνα με τον ετήσιο απολογισμό των περιστατικών των κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων μελών του ΑΣΔΑ, διαπιστώνεται ότι, όλο και περισσότεροι πολίτες είναι μακροχρόνια άνεργοι, αδυνατούν να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους, ακόμα και να εξασφαλίσουν το καθημερινό φαγητό της οικογένειάς τους. Όλο και περισσότεροι πολίτες, αριθμός που αυξάνεται δυστυχώς με γεωμετρική πρόοδο, έρχονται αντιμέτωποι με την ανεργία και τη φτώχεια. Παράλληλα δημιουργούνται ή διευρύνονται περισσότερο μία σειρά άλλων δυσμενών κοινωνικών φαινομένων και κοινωνικής παθογένειας. Η εγκληματικότητα αλλάζει μορφή με περισσότερο επικίνδυνα για τη ζωή των πολιτών περιστατικά, αυξάνεται και η εγκληματικότητα των νέων, αυξάνονται τα περιστατικά βίας, κλοπών και οργανωμένου εγκλήματος. Έξαρση παρουσιάζουν και άλλα ψυχοκοινωνικά φαινόμενα όπως οι αυτοκτονίες και η χρήση ναρκωτικών ουσιών.

Το κοινωνικό φαινόμενο της αδυναμίας και συχνά της άρνησης πληρωμή των οφειλών των πολιτών προς τους δημόσιους φορείς, γίνεται αποδεκτό από όλο και μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού. Από την άλλη διαμορφώνονται δίκτυα παραγωγών για απευθείας εξυπηρέτηση χωρίς μεσάζοντες, κοινωνικά παντοπωλεία, κοινωνικά ιατρεία κλπ

- ⇒ Σε αυτές τις συνθήκες, ο δημόσιος και ο ευρύτερος κοινωνικός τομέας έχει ένα πολύ σημαντικό και άμεσο καθήκον, να στηρίξει τις χιλιάδες οικογένειες στη Δυτική Αθήνα που βρίσκονται σήμερα πολύ κάτω από τα όρια της φτώχειας.
- ⇒ Μέσα λοιπόν στην έκτακτη κατάσταση κοινωνικής καταστροφής που διαμορφώνεται, είναι φανερό ότι δεν επαρκούν οι σχετικές προσπάθειες όλων των φορέων, των Δήμων, της Εκκλησίας, των εθελοντικών ομάδων και κοινωνικών οργανώσεων για τη στήριξη των ανέργων, των ΑμεΑ, των χαμηλοσυνταξιούχων σε κάθε πόλη της Δυτικής Αθήνας.
- ⇒ Ο ΑΣΔΑ μπορεί να προχωρήσει άμεσα στη συγκρότηση ενός Συντονιστικού Οργάνου Κοινωνικής Προστασίας για τη Δυτική Αθήνα, με συμμετοχή όλων των Δήμων, του Δυτικού Τομέα της Περιφέρειας και άλλων κοινωνικών φορέων. Χωρίς να παρέμβει στην δουλειά που ήδη κάνουν οι Δήμοι ή άλλοι φορείς, να εκτιμήσει τις συνολικές ανάγκες που υπάρχουν στην περιοχή μας και να προσπαθήσει να σχεδιάσει και να συντονίσει ανάλογες δράσεις. Επίσης, να διεκδικήσει τη στήριξη των προσπαθειών του από κάθε πιθανή πηγή χρηματοδότησης. Ο ΑΣΔΑ μπορεί να φιλοξενήσει τη λειτουργία ενός τέτοιου Συντονιστικού Οργάνου Κοινωνικής Προστασίας και να διαθέσει τα πρώτα υπηρεσιακά στελέχη υποστήριξης για να λειτουργήσει.

4.3.2 Παιδεία

Είναι φανερό ότι η συνεχής πτώση του επιπέδου εκπαίδευσης, που συνδυάζεται και με άλλους παράγοντες – φτώχεια, έλλειψη πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες κ.λπ. – συντείνει στον κοινωνικό αποκλεισμό ατόμων και ομάδων πληθυσμού.

Από τη μελέτη των Επιχειρησιακών των Δήμων, καθώς και από τις συναντήσεις και συζητήσεις με στελέχη κοινωνικών δομών των δήμων, προέκυψε ότι στους περισσότερους – εάν όχι σε όλους – τους δήμους, δεν υπάρχει μια στρατηγική, ή μια «θεσμοθετημένη» διασύνδεση των δομών αυτών με δομές της παιδείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού. Δεν υπάρχει δηλαδή μια οργανωμένη συνεργασία μεταξύ των δομών αυτών. Είναι κοινός τόπος, ότι η συμμετοχή στα πολιτιστικά δρώμενα και σε αθλητικές δραστηριότητες παίζουν κυρίαρχο ρόλο και προκρίνονται ως απαραίτητα στοιχεία για τη βελτίωση της ζωής των ατόμων.

Η διασύνδεση αυτή, που μπορεί να προσφέρει πολλά στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, δεν πρέπει να γίνεται από μόνη της, επαφιόμενη στην ατομική πρωτοβουλία. Καθίσταται πολύ χρησιμότερη όταν αποτελεί στόχο των κοινωνικών δομών και ως τέτοια

θα πρέπει να προκριθεί. Ειδικά δε όταν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε διαδημοτικό επίπεδο, όπου οι δυνατότητες για προσφερόμενες υπηρεσίες αυξάνουν κατά πολύ.

Η ανάγκη βελτίωσης του εκπαιδευτικού επιπέδου του πληθυσμού, απαιτεί μια μεγάλη δέσμη μέτρων διαφόρων επιπέδων, προκειμένου να καλυφθεί. Τα επίπεδα αυτά κυμαίνονται από τη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης του πληθυσμού στην εκπαίδευση (π.χ. οικονομική δυνατότητα κ.λπ.), μέχρι την ελκυστικότητα της εκπαίδευσης ως διαδικασίας και μέσου.

Όσον αφορά στους Δήμους, το επίπεδο στο οποίο αυτοί εμπλέκονται είναι κυρίως αυτό της κτιριακής υποδομής. Από τα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα, προκύπτει σαφώς η ανάγκη για νέες υποδομές για τους μισούς Δήμους – Ίλιον, Άγιοι Ανάργυροι - Καματερό, Πετρούπολη, Χαϊδάρη - ενώ οι υπόλοιποι εκτιμούν ότι καλύπτονται προς το παρόν οι βασικές ανάγκες τους, αλλά στο άμεσο μέλλον θα χρειαστούν και αυτοί νέες υποδομές.

Τα προβλήματα που εντοπίζονται, αφορούν περισσότερο σε ελλείψεις υποδομών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών (Ίλιον, Άγ. Ανάργυροι - Καματερό, Πετρούπολη), σε ανάγκες συντηρήσεων και επισκευών στα παλαιά, εν γένει, κτίρια δημοτικών, γυμνασίων και λυκείων όλων των Δήμων, καθώς και σε μεμονωμένες περιπτώσεις λειτουργίας σχολείων λίγων Δήμων σε διπλή βάρδια – λόγω έλλειψης αιθουσών.

Όπως αποτυπώνεται στα Επιχειρησιακά των Δήμων, τα προβλήματα επισκευών και συντηρήσεων είναι αρκετά και με αυξημένο κόστος, ενώ, πρακτικά, στις περισσότερες των περιπτώσεων για την αντιμετώπισή τους δεν επαρκεί η σχετική κρατική επιχορήγηση, η οποία διαρκώς μειώνεται λόγω των περικοπών στις κρατικές επιχορηγήσεις προς την Τ.Α..

Με αυτά τα δεδομένα, κρίνεται εξαιρετικά χρήσιμη η εκπόνηση μιας μελέτης για τη βέλτιστη χωροταξική κατανομή των σχολικών μονάδων. Μια τέτοια μελέτη θα μπορούσε, αφού λάμβανε αρχικά υπόψη τις ανάγκες των παιδιών όλων των Δήμων σε προσχολικές και σχολικές υποδομές, να προτείνει την καλύτερη χωροθέτηση νέων εγκαταστάσεων.

Σε αντίστοιχο δε πλαίσιο με αυτό της Κοινωνικής Πολιτικής, θα μπορούσε να κινηθεί ο Α.Σ.Δ.Α. προωθώντας τη διασύνδεση των Αντιδημάρχων Παιδείας και των προέδρων των Νομικών Προσώπων των Παιδικών Σταθμών των Δήμων της περιοχής, σε μια προσπάθεια κοινής διαμόρφωσης και διεκδίκησης ενός πρότυπου ελάχιστου επιπέδου κτιριακής υποδομής και λειτουργίας των προσχολικών και σχολικών μονάδων της περιοχής.

Στο ίδιο σκεπτικό, ο Α.Σ.Δ.Α. θα μπορούσε να κινηθεί και σε μια προσπάθεια ενεργότερης σύνδεσής του με την Ένωση Συλλόγων Γονέων, προκειμένου να διεκδικούν από κοινού τα αιτήματα που αφορούν στη σχολική κοινότητα, ενώ αντίστοιχη συνεργασία θα μπορούσε να επιδιωχθεί και με τις κατά τόπους Διευθύνσεις Εκπαίδευσης του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Θα πρέπει εδώ επίσης να καταγραφεί η ύπαρξη στην περιοχή δραστηριοποίησης του Α.Σ.Δ.Α. των δύο μοναδικών στην Αττική Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Η δραστηριοποίηση των δύο αυτών Τ.Ε.Ι. σε κάποιες συγκεκριμένες κατευθύνσεις (π.χ. Κοινωνικών Επιστημών) θα μπορούσε να υποβοηθήσει το έργο του Α.Σ.Δ.Α., με την ενεργοποίηση του επιστημονικού δυναμικού και των φοιτητών σε μελέτες και έρευνες κοινωνικών αναγκών και διαμόρφωσης προτάσεων εφαρμογής.

Η σύνδεση της Παιδείας με την κοινωνία μπορεί να επεκταθεί και με άλλες δράσεις, όπως για παράδειγμα αυτές της ευαισθητοποίησης της σχολικής κοινότητας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος (βλέπε δένδροφυτεύσεις στο Ποικίλο και στο Όρος Αιγάλεω, δράσεις για την ανακύκλωση κ.λπ.).

4.3.3 Πολιτισμός

Γενικό πρόβλημα στους ΟΤΑ που εμφανίζεται με ιδιαίτερη ένταση και στους Δήμους της περιοχής είναι αυτό που αφορά στην ίδια την επιβίωση των φορέων και των δομών των Δήμων που παρέχουν υπηρεσίες στον τομέα του πολιτισμού με παραδοσιακούς και σύγχρονους χορούς, ζωγραφική, μουσική, εικαστικά, προβολές ταινιών, θεατρικά εργαστήρια, διοργάνωση φεστιβάλ και λοιπών εκδηλώσεων, φωτογραφία κλπ. Η αιτία της απότομης αυτής χειροτέρευσης της κατάστασης και στον πολιτισμό είναι από την έλλειψη χρηματοδότησης μετά τις σκληρές και συνεχόμενες περικοπές όλων των χρηματοδοτήσεων στους Δήμους. Οι Δήμοι ωθούνται στην πράξη είτε στο κλείσιμο των φορέων αυτών ή στη λειτουργία τους σε ανταποδοτική βάση ή, τέλος, στην υποκατάσταση τους από διάφορες μορφές ‘κοινωνικών’ ή ακόμα και ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Για την υφιστάμενη κατάσταση στην περιοχή, σημαντικά στοιχεία προκύπτουν από την «Καταγραφή πολιτιστικών δραστηριοτήτων και κτιριακής υποδομής των δήμων» που πραγματοποίησε ο Α.Σ.Δ.Α. το 1999, καθώς και από τα τρέχοντα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων.

Όλοι οι Δήμοι διαθέτουν κάποιο πολιτιστικό φορέα – συνήθως πολιτιστικό ή πνευματικό κέντρο, ή δημοτική επιχείρηση – ο οποίος δραστηριοποιείται σε ένα μικρότερο ή μεγαλύτερο εύρος πολιτιστικών δρώμενων. Όλοι οι Δήμοι διαθέτουν κάποιες κτιριακές

υποδομές οι οποίες δεν επαρκούν, καθώς, ο αριθμός των συμμετεχόντων και ενδιαφερομένων συνεχώς αυξάνει.

Σημαντικό εδώ θεωρείται το αξιόλογο κτιριακό απόθεμα της περιοχής, το οποίο προτείνεται να αξιοποιηθεί κατάλληλα για πολιτιστικές δραστηριότητες.

Η ετήσια «Διαδημοτική έκθεση εικαστικών τεχνών», που πραγματοποιήθηκε για 6 χρόνια από τον ΑΣΔΑ, αποτέλεσε μία από τις λίγες – εάν όχι τη μοναδική - πολιτιστικές δραστηριότητες υπερτοπικού – διαδημοτικού επιπέδου. Εκτιμάται ότι με την αξιοποίηση μεγάλων χώρων από το κτιριακό απόθεμα που προαναφέρθηκε και με την υιοθέτηση μιας νέας «διαδημοτικής κουλτούρας», θα προωθηθούν τέτοιου είδους συνεργασίες και θα αναδειχθεί έτσι ακόμα περισσότερο η σημασία του πολιτισμού και της διεκδίκησης των αναγκαίων μέσων και υποδομών.

Η δικτύωση και η συνεργασία των Πολιτιστικών δομών κάθε δήμου κρίνεται κι εδώ απαραίτητη, και είναι το πεδίο στο οποίο θα μπορούσε να δραστηριοποιηθεί ο Α.Σ.Δ.Α. παίζοντας ένα συντονιστικό –παραγωγικό και διεκδικητικό- ρόλο. Εξάλλου, μέσα από αυτή τη δικτύωση μπορούν να προκύψουν και νέες εκφράσεις του πολιτισμού που μέχρι τώρα δεν είχαν αγγίξει οι δήμοι.

Κι επειδή Πολιτισμός χωρίς Ιστορία δεν νοείται, θα πρέπει να αναφερθεί εδώ και μια μεγάλη δυνατότητα που υπάρχει από τη μελέτη σκοπιμότητας που έχει εκπονηθεί από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και την ΑΝΔΗΠ και αφορά στην ενοποίηση των βιβλιοθηκών της Δυτικής Αθήνας με χρήση Τ.Π.Ε., ενώ μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η δημιουργία ψηφιακής βιβλιοθήκης για τη Δυτική Αθήνα, με έργα που μιλούν για την ιστορία, τον πολιτισμό, τα προβλήματα και τις προοπτικές της.

4.3.4 Αθλητισμός

Παρόμοιο και εξίσου εκρηκτικό είναι το πρόβλημα λειτουργίας και εν τέλει επιβίωσης σχεδόν όλων των αθλητικών κέντρων και δομών λόγω έλλειψης χρηματοδοτικών μέσων και προγραμμάτων που μαστίζει συνολικά τους Δήμους. Η αξιόλογη δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι Δήμοι της περιοχής, μέσω των Δημοτικών Αθλητικών Οργανισμών που όλοι διαθέτουν, εισέρχεται σε περίοδο κρίσης.

Από πλευράς υποδομών, όλοι οι Δήμοι διαθέτουν γήπεδα ποδοσφαίρου και μπάσκετ και αξιοποιούν και σχολικούς χώρους, οι περισσότεροι έχουν κάποιο ή κάποια κλειστά γυμναστήρια, ενώ ορισμένοι διαθέτουν και κάποιες περισσότερο «εξειδικευμένες» υποδομές – π.χ. κολυμβητήρια στους Αγ. Αναργύρους, στο Ίλιον και στο Χαϊδάρι, πίστα

αναρρίχησης και πατινάζ στο Αιγάλεω. Αυτά όλα δεν μπορούν να λειτουργήσουν και αντιμετωπίζουν το φάσμα της ή υποβάθμισης ή της σημαντικής οικονομικής επιβάρυνσης των δημοτών για να λειτουργήσουν.

Η εικόνα των αθλητικών δραστηριοτήτων και υποδομών, παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις, με κάποιους Δήμους (π.χ. Ζεφύρι Δήμου Φυλής) να διαθέτουν πολύ λιγότερες εγκαταστάσεις και δραστηριότητες αντίστοιχα, από άλλους, όπως το Ίλιον. Αυτό αιτιολογείται, εν μέρει, από το πολύ διαφορετικό πληθυσμιακό και οικονομικό μέγεθος των Δήμων, καθώς – όπως αποτυπώνεται στα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα - και άλλοι Δήμοι, μεγαλύτεροι πληθυσμιακά, που διαθέτουν αρκετές εγκαταστάσεις, όπως οι Αγ. Ανάργυροι - Καματερό και η Πετρούπολη, καταγράφουν την ανεπαρκή γεωγραφική κατανομή των εγκαταστάσεών τους.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε και την έλλειψη νέων αθλητικών δραστηριοτήτων. Όλοι οι Δήμοι κινούνται γύρω από τα καθιερωμένα σπορ: ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, κολύμβηση κ.λπ. και απουσιάζουν δραστηριότητες περισσότερο σύγχρονες, που τείνουν να ενδιαφέρουν όλο και μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού (π.χ. αθλήματα βουνού, ποδηλασία, skateboard κ.λπ.).

Για τη βελτίωση των παραπάνω, προτείνονται δράσεις, όπως:

- ⇒ Η συγκεντρωτική καταγραφή των σημερινών αθλητικών εγκαταστάσεων των Δήμων και η εκπόνηση από τον Α.Σ.Δ.Α. μελέτης για την καλύτερη χωροταξική κατανομή των αθλητικών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων, προκειμένου να εξυπηρετούνται καλύτερα όλοι οι πολίτες και να επιτυγχάνεται και οικονομία κλίμακας,
- ⇒ Η εστιασμένη υποβοήθηση σε μεμονωμένους δήμους, οι οποίοι είτε έχουν μεγάλο πρόβλημα αθλητικών υποδομών, είτε διαθέτουν ώριμα έργα που θα βοηθούσαν και στην κατεύθυνση αυτή και
- ⇒ Η διερεύνηση του ενδιαφέροντος και των δυνατοτήτων καθιέρωσης νέων αθλητικών δραστηριοτήτων, μέσω της αξιοποίησης και άλλων χώρων, όπως π.χ. ποδηλασία, αθλήματα βουνού στο όρος Αιγάλεω, skateboard στο Πάρκο Αντώνης Τρίτσης κ.ά.

Επίσης και στον αθλητισμό απουσιάζουν δραστηριότητες ή και προτάσεις υπερτοπικού – διαδημοτικού χαρακτήρα και συνεπώς η ιδέα της δικτύωσης των δημοτικών Αθλητικών οργανισμών βρίσκει και εδώ πρόσφορο έδαφος, όπου, το αξιόλογο αθλητικό δυναμικό κάποιων δήμων θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την ανάδειξη των ατόμων και του ίδιου του Δήμου σε διαδημοτικό επίπεδο.

Κινούμενη σε αυτή την κατεύθυνση η προαναφερθείσα δικτύωση, θα μπορούσε να θέσει ως στόχο την συλλογική διεκδίκηση των αναγκαίων μέσων και προγραμμάτων καθώς και

την υπερτοπικών αθλητικών δραστηριοτήτων, για παράδειγμα έναν ποδηλατικό γύρο της Δυτικής Αθήνας.

4.3.5 Υγεία

Στην περιοχή των 8 δήμων του Α.Σ.Δ.Α. λειτουργούν πλέον 4 νοσοκομεία. Το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής «Η Αγία Βαρβάρα», το Γενικό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «Αττικών», το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δαφνί» και το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δρομοκαΐτειο». Ενώ η λειτουργία τους θα μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες της περιοχής, ωστόσο, λόγω της συνεχούς υποβάθμισης των χρηματοδοτήσεων τους, της ανεπαρκούς στελέχωσής καθώς και των ελλείψεων τους σε υποδομές και εξοπλισμό, κάτι τέτοιο δεν επιτυγχάνεται.

Επίσης, από τα Επιχειρησιακά των Δήμων, καταγράφεται ανεπάρκεια σε υποδομές του ΙΚΑ – ιατρεία και διοικητικές υπηρεσίες – καθώς και σε δημοτικά ιατρεία. Δεδομένης της πληθυσμιακής σύνθεσης των Δήμων – μεγάλος πληθυσμός με το 16% αυτού άνω των 60 ετών, ύπαρξη πολλών ευπαθών ομάδων, ΑΜΕΑ κ.λπ. - το πρόβλημα καθίσταται ιδιαίτερα έντονο.

Ο Α.Σ.Δ.Α. θα μπορούσε εδώ να παίζει το ρόλο του συντονισμού των κινητοποιήσεων και των λοιπών ενεργειών για διεκδικήσεις που αφορούν στα παραπάνω, συσπειρώνοντας την Τ.Α. και τους πολίτες, στην κατεύθυνση της επαρκούς στελέχωσης των 4 νοσοκομειακών μονάδων, καθώς και της διεκδίκησης δημιουργίας Κέντρου/ων Υγείας Αστικού Τύπου για τις περιοχές με τις μεγαλύτερες ανάγκες, αυτές των Αγίων Αναργύρων - Καματερού, Ιλίου και Πετρούπολης και δημιουργίας πρωτοβάθμιων κέντρων υγείας σε όλους τους δήμους σύμφωνα με παλιά μελέτη του ΑΣΔΑ.

4.4 ΦΥΣΙΚΟ – ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

4.4.1 Φυσικό περιβάλλον

4.4.1.1 Όρος Αιγάλεω - Ποικίλο

Οι περιαστικοί χώροι στο –Όρος Αιγάλεω - Ποικίλο αποτελούν έναν από τους εν δυνάμει πόλους της βιώσιμης ανάπτυξης της Δυτικής Αθήνας, ιδιαίτερα μετά και τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007 στην Πάρνηθα, που δεν υπάρχει το ελάχιστο περιθώριο για τσιμεντοποίηση των εναπομεινάντων ελεύθερων χώρων της Αττικής,

Από τα 7005 Ha (70 τ.χλμ) που καταλαμβάνει η διοικητική περιφέρεια των Δήμων που αποτελούν τον ΑΣΔΑ, τα 1710 Ha (17,1 τ.χλμ) 24,5%), βρίσκονται εκτός του πολεοδομικού ιστού, στο Όρος Αιγάλεω - Ποικίλο.

Τη μεταπολεμική περίοδο, κατά τη διάρκεια της μεγάλης οικοδομικής δραστηριότητας, σε εκτεταμένα τμήματα του Όρους λειτούργησαν περισσότερες από 20 λατομικές επιχειρήσεις με πολλά μέτωπα εξόρυξης και ασβεστοκάμινα, που πλήγωσαν το βουνό και αλλοίωσαν το φυσικό ανάγλυφο. Η λατομική δραστηριότητα και οι καταπατήσεις δεν σταμάτησαν ούτε με την κήρυξη του Όρους Αιγάλεω – Ποικίλου ως *τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους*¹⁷, το 1968, αφού η Απόφαση κήρυξης δεν συνοδεύτηκε και με οριοθέτηση της ζώνης προστασίας.

Μετά το 1976 η λατομική χρήση απαγορεύτηκε με το Ν. 386/76 και μέχρι το 1979 κλείνουν, το ένα μετά το άλλο, τα λατομεία. Από τότε η αποκατάσταση των λατομικών χώρων και η επανάχρησή τους για κοινωφελείς λειτουργίες αναδεικνύεται σε προτεραιότητα των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σημαντική χρονιά γι αυτές τις προσπάθειες στάθηκε το 1983, όταν δημιουργήθηκε στη χοάνη του λατομείου «ΑΙΜΟΣ», στα όρια του Δ. Πετρούπολης, το ένα από τα δύο Θέατρα των «Βράχων», το Θέατρο Πέτρας, χώρος και λειτουργία μητροπολιτικής πλέον εμβέλειας. Ακολούθησαν και άλλοι λατομικοί χώροι στο Περιστέρι, την Πετρούπολη και τον Κορυδαλλό που υποδέχτηκαν χρήσεις εκπαίδευσης, πολιτισμού και αθλητισμού.

Το 1985, η οροσειρά του Όρους Αιγάλεω - Ποικίλου ως ένας αξιοσημείωτος φυσικός και πολιτιστικός πόρος της Ευρύτερης Περιοχής της Αθήνας με μητροπολιτική σημασία, εντάσσεται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας στις Ζώνες Προστασίας και Ανάδειξης Ορεινών Όγκων.

Το 1986, οι Δήμοι Πετρούπολης και Καματερού σε συνεργασία με το Υ.ΧΟ.Π. και το Υπουργείο Γεωργίας διαμορφώνουν πρόταση για τη συνολική αξιοποίηση του Ποικίλου.

Το Δεκέμβρη του 1989 ανατίθεται από τον ΑΣΔΑ η μελέτη «Διαμόρφωσης του Ποικίλου Όρους και του Στρατοπέδου Χαϊδαρίου» που αποτέλεσε το πρώτο συνολικό σχέδιο για την αναβάθμιση και την αξιοποίηση του Ποικίλου. Μεταξύ των άλλων προτάσεων, η μελέτη περιλάμβανε και πρόταση για τη «*θεσμοθέτηση ΖΟΕ για το σύνολο του βουνού που να περιλαμβάνει απαγόρευση κατάτμησης και χαρακτηρισμό όλης της περιοχής ως δασικής έκτασης*».

Αντίστοιχες προτάσεις για την προστασία του όρους και την μετατροπή του σε υπερτοπικό πόλο πρασίνου και αναψυχής περιλάμβαναν και μια σειρά άλλων μελετών που εκπονήθηκαν από τον ΑΣΔΑ όπως, το Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (1991), το

¹⁷ ΥΑ Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως με αριθμ. 22323/23-11-1968 με την οποία κηρύσσονται ως *τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους* τα όρη Υμηττός, Πεντέλη, Πάρνηθα και Αιγάλεω.

Ρυθμιστικό Σχέδιο Δυτικής Αθήνας, το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Δ. Α. (1994-1999), η πρόταση της Δ. Αθήνας για το ΣΠΑ 2000-2006, καθώς και η Μελέτη προστασίας ορεινού όγκου Αιγάλεω του ΟΡΣΑ, το 1997.

Ορόσημο για την προστασία του βουνού αποτέλεσε το άρθρο 21 του Ν.2742/07-10-99, με βάση το οποίο καθορίζονται όρια ζωνών προστασίας καθώς και οι χρήσεις και οι όροι δόμησης σε αυτές τις ζώνες. Επίσης καθορίστηκαν ειδικές χρήσεις και όροι δόμησης ζωνών στην περιφέρεια του ορεινού όγκου. Με τον Ν. 2742/1999 (άρθρο 21) καθορίζονται για πρώτη φορά τα όρια, οι χρήσεις γης και οι όροι δόμησης του Όρους Αιγάλεω - Ποικίλου. Ο χώρος του βουνού που ρυθμίζεται με αυτόν το νόμο βρίσκεται στην εκτός σχεδίου περιοχή των Δήμων Περάματος, Κερατσινίου, Νίκαιας, Κορυδαλλού, Αγίας Βαρβάρας, Χαϊδαρίου, Περιστερίου, Πετρούπολης, Ιλίου, Καματερού, Άνω Λιοσίων, Φυλής και Ασπροπύργου.

Στη συνέχεια, ο ΑΣΔΑ μέσω Προγραμματικής Σύμβασης με το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και την ΑΝ.ΔΗ.Π. εκπονεί «*Ολοκληρωμένο 15ετές Σχέδιο Δράσης στο Όρος Αιγάλεω - Ποικίλο για την ποιότητα ζωής*» με Έργα-Παρεμβάσεις Άμεσης Προτεραιότητας, το οποίο ουδέποτε ενεκρίθη από την Πολιτεία. Το Σχέδιο χωρίζεται σε 4 φάσεις. Για την περίοδο 2000-2006 οι δράσεις αφορούσαν:

- ⇒ Την Οικολογική αποκατάσταση, όπου περιλαμβάνονται έργα αναδάσωσης, άρδευσης, διευθέτησης ρεμάτων και αποφυγής πλημμυρών, εμπλουτισμού του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, λιμνοδεξαμενές και γεωτρήσεις, πυρανίχνευση, εμπλουτισμό της πανίδας, δασικό οδικό δίκτυο, καλλιεργητικές φροντίδες.
- ⇒ Την Αναψυχή-Ελεύθερο χρόνο, όπου περιλαμβάνονται η διαμόρφωση 7 επιπλέον «Πυλών» συνολικής έκτασης 700 στρμ. και πεζόδρομος θέας και θεματικών ενοτήτων μήκους 15 χλμ, από το Πέραμα έως το Καματερό.

Στα πλαίσια του ΣΠΑ 2000-2006, είχε προταθεί από τον ΑΣΔΑ:

- ⇒ αποκατάσταση ανενεργών λατομείων 600 στρεμ.
- ⇒ αποκατάσταση αξιοποίηση ορεινού όγκου – περιαστικό δάσος σε 20000 στρεμ.

Στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου σχεδιασμού που διέθετε και με την αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων που πετύχαινε να εξασφαλίσει, ξεκίνησε η συστηματική προσπάθεια του ΑΣΔΑ με αναδασώσεις και αναπλάσεις υποβαθμισμένων και εγκαταλειμμένων χώρων σε χώρους άθλησης, αναψυχής, πολιτισμού, κλπ. Οι αναδασώσεις των τελευταίων χρόνων υπήρξαν πιο επιτυχημένες από ότι στο παρελθόν, δεδομένου ότι εξασφαλίστηκε η άρδευση, η πυροπροστασία και η ειδική παρακολούθηση και φροντίδα των

αναδασωμένων εκτάσεων που ξεπέρασαν τα 5000 στρέμματα, από τα συνολικά 45000 στρέμματα του όρους Αιγάλεω - Ποικίλου.

Σήμερα έχουν ήδη διαμορφωθεί 8 είσοδοι με χώρους αναψυχής, άθλησης, περιπάτου: Πάρκο Νεολαίας στο Χαϊδάρι, Πάρκο Φοίνικα στο Περιστερί, Άλσος Δαφνίου στο Χαϊδάρι, Είσοδος Καματερού, Πάρκο Προφήτη Ηλία στο Ίλιον, Είσοδος Αγ. Βαρβάρας, Πάρκο Αγ. Δημητρίου (Ηλεκτρογεννήτρια) στην Πετρούπολη, Αθλητικό Πάρκο Γρηγορίου στην Πετρούπολη.

Επίσης, εξελίσσεται ένα εκτεταμένο πρόγραμμα με χρηματοδότηση, επίβλεψη ή/και αυτεπιστασία του ΑΣΔΑ που περιλαμβάνει έργα καθαρισμού και αποψιλώσεων, αντιπυρικής προστασίας στο πλαίσιο της οποίας εγκαταστάθηκε πιλοτικά υπερσύγχρονο Σύστημα Τηλεανίχνευσης Πυρκαγιών, αντιπλημμυρικής προστασίας, αποκατάστασης δασικής βλάστησης και φυτεύσεων, συντήρησης και βελτίωσης του δασικού οδικού δικτύου.

Παρά το νομικό καθεστώς προστασίας του Αιγάλεω και τις μεγάλες προσπάθειες των Δήμων και του ΑΣΔΑ, αρκετά παλαιά προβλήματα εξακολουθούν να παραμένουν, ενώ εμφανίζονται και νέα, που δεν είναι παρά ανακύκλωση παλαιότερων καταστάσεων που διατηρούνται με ευθύνη της κεντρικής διακυβέρνησης. **Το σοβαρότερο είναι η διεκδίκηση από την Ιερά Μητρόπολη Λαμίας μεγάλων εκτάσεων του Ποικίλου, αλλά και περιοχών εντός σχεδίου πόλης**, στα όρια των Δήμων Περιστερίου και Πετρούπολης εμβαδού 6500 στρ. με τίτλους πριν από τη δημιουργία του νέου ελληνικού κράτους. Μετά από κινητοποιήσεις των κατοίκων, ευρεία δημοσιοποίηση του θέματος και συνεχή πίεση ανακλήθηκε η απόφαση του 2004 για παραχώρηση μεγάλου τμήματος της διεκδικούμενης περιοχής στην Ι.Μ. Λαμίας. Όμως, η παθητικότητα και οι καθυστερήσεις στη συγκροτημένη αντίδραση του Δημοσίου αφήνουν τα περιθώρια στους διεκδικητές να προχωρήσουν σε νέες επιθετικές ενέργειες σφετερισμού δασικής γης και δημόσιας περιουσίας. Επίσης, σε περιοχές στις παρυφές του βουνού προς τον αστικό ιστό καταγράφονται διεκδικήσεις εκτάσεων από ιδιώτες καθώς και αυθαίρετη δόμηση έστω μικρής έντασης.

4.4.2 Οικιστικό και Δομημένο Περιβάλλον

4.4.2.1 Χωρική δομή

Οι ορεινοί όγκοι της Πάρνηθας και του Αιγάλεω Ποικίλου αποτελούν ανελαστικά όρια της οικιστικής ανάπτυξης, ενώ στον ενδιάμεσο ημιορεινό χώρο τους, εκεί που το Λεκανοπέδιο

της Αθήνας συναντάται με αυτό του Θριασίου, αναπτύσσονται εν γένει χρήσεις μη οικιστικές και ο αστικός ιστός διακόπτεται. Με τη διέλευση της Αττικής Οδού και του προαστιακού σιδηροδρόμου από το σημείο αυτό, δημιουργείται η ΒΔ Πύλη της Αθήνας, και αναμένεται σημαντική αλλαγή των χρήσεων γης με ζητούμενο την αναβάθμιση της περιοχής.

Στα ανατολικά της περιοχής τα φυσικά και τεχνητά όρια του Κηφισού με τις διακλαδώσεις του και της Εθνικής Οδού Αθηνών - Θεσσαλονίκης λειτουργούν δραστηριότητες χονδρεμπορίου, αποθηκών, εκθέσεων και άλλων κατά μήκος τους. Οι χρήσεις αυτές επεκτείνονται και νοτιότερα, μέχρι την περιοχή του Ελαιώνα. Σήμερα μάλιστα καταγράφεται εντατικοποίηση της εγκατάστασης χρήσεων μεγάλων μονάδων εμπορίου, όπως πολυκαταστήματα, σε αυτό το τμήμα λόγω και των εξελίξεων στην περιοχή του Ελαιώνα (γήπεδο Παναθηναϊκού και δραστηριότητες που το ακολουθούν, νέες εγκαταστάσεις ΚΤΕΛ, κλπ).

Δομικό χαρακτηριστικό του συνόλου της ενότητας είναι η λεωφόρος Θηβών, η οποία διαπερνά από βορρά προς νότο την περιοχή ως συνδεδεμένος οδικός άξονας και τόπος γραμμικής ανάπτυξης κεντρικών λειτουργιών διασυνδεδεμένων με τα τοπικά κέντρα, τα οποία κατά βάση αναπτύσσονται στο εσωτερικό των Δήμων σε κάθετους προς τη Θηβών οδικούς άξονες. Σημειώνεται ότι η ενδυνάμωση των κέντρων – γραμμικών ή/και πυρηνικών - της περιοχής δεν έχει άρει την ισχυρή ακόμα εξάρτηση από τα μητροπολιτικά κέντρα της Αθήνας κυρίως, αλλά και του Πειραιά, που παραμένουν κυρίαρχα για πλέον εξειδικευμένες αλλά και καθημερινές εξυπηρετήσεις.

Σήμερα, ενώ η περιοχή της Δυτικής Αθήνας παρουσιάζει επάρκεια στην εξυπηρέτηση βασικών αναγκών καθημερινής χρήσης (π.χ. λιανεμπόριο), δεν προσελκύει σύγχρονες υπηρεσίες τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα με αποτέλεσμα να οξύνονται τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα ανεργίας, οικονομικής και κοινωνικής υποβάθμισης.

Στη βάση των όσων πολύ συνοπτικά αναφέρθηκαν πιο πάνω, το κεντρικό ζήτημα για τη Δυτική Αθήνα είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για την αντιμετώπιση ακριβώς αυτών των προβλημάτων, με μια σύγχρονη παραγωγική εξειδίκευση σε στενή αλληλεξάρτηση με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε όλα τα επίπεδα.

4.4.2.2 Πλαίσιο Ρυθμιστικού – Πολεοδομικού Σχεδιασμού

Στα χρόνια που πέρασαν από τη θεσμοθέτηση του ΡΣΑ έχουν συντελεστεί κρίσιμες εξελίξεις στο χώρο του ΠΣΠ και των περιοχών εμβλείας του. Το ΡΣΑ είναι πλέον

ανεπίκαιρο, πόσο μάλλον που οι εξελίξεις έχουν θέσει επί τάπητος την αναγκαιότητα μιας σειράς κρίσιμων σχεδιασμών και παρεμβάσεων. Ο ΑΣΔΑ κατανοώντας τη σημασία του ρυθμιστικού σχεδιασμού ως εργαλείου βιώσιμης ανάπτυξης, είχε αναθέσει την εκπόνηση του ΡΣΑ Δυτικής Αθήνας, του οποίου τη θεσμοθέτηση είχε επιδιώξει στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του '90. Δυστυχώς, αυτό δεν επιτεύχθηκε.

Σήμερα, αποτελεί βασική προτεραιότητα η επικαιροποίηση της Μελέτης ΡΣΑ Δυτικής Αθήνας και η θεσμοθέτησή της ανεξάρτητα από το βαθμό προώθησης της επικαιροποίησης του συνολικού Ρ. Σ. Αθήνας. Ανάλογο προηγούμενο υπάρχει για την περιοχή των Μεσογείων.

Τα εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) των Δήμων που απαρτίζουν τον ΑΣΔΑ, συντάχθηκαν στο πλαίσιο της ΕΠΑ στη δεκαετία του '80 σύμφωνα με τις διατάξεις του οικιστικού Ν. 1337/83. Ωστόσο, η θεσμοθέτηση των Γ.Π.Σ. δε συνέβαλε καθόλου στην πολεοδομική οργάνωση της Δυτικής Αθήνας, κυρίως λόγω της αδύναμης θεσμικής ισχύος τους που επέτρεψε ή να μην εφαρμοστούν στο σύνολό τους ή/και να παρακαμφθούν.

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων 2008-2010 έχουν καταγράψει την αναγκαιότητα εκπόνησης νέων ΓΠΣ και έχουν συμπεριλάβει αντίστοιχες δράσεις. Ο ΑΣΔΑ θα πρέπει, διαδραματίζοντας έναν επιτελικό ρόλο, να συντονίσει και υποστηρίξει τους Δήμους σε αυτήν τους την προσπάθεια για λόγους ουσιαστικούς, όπως η εξασφάλιση ενιαίων αρχών και κατευθύνσεων σχεδιασμού, η υιοθέτηση ενός κοινού αναπτυξιακού μοντέλου και η πρόταση ρυθμίσεων και παρεμβάσεων ενταγμένων στη στρατηγική για την ενιαία χωρική ενότητα της Δυτικής Αθήνας.

Το τελευταίο επίπεδο πολεοδομικού σχεδιασμού περιλαμβάνει τις Πολεοδομικές Μελέτες Επέκτασης Αναθεώρησης (Π.Μ.Ε.Α.), οι οποίες εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις των Γ.Π.Σ. και καθορίζουν τους ισχύοντες όρους δόμησης και τις χρήσεις για κάθε νέα περιοχή επέκτασης ή/και αναθεώρησης του εγκεκριμένου σχεδίου πόλης.

Όπως προαναφέρθηκε, εκπονήθηκαν σε όλους τους Δήμους βασικά Πολεοδομικές Μελέτες Επέκτασης και πολύ λίγο σε ορισμένους έως καθόλου σε άλλους, Μελέτες Αναθεώρησης. Οι βασικοί λόγοι αυτής της αντιμετώπισης ήταν αφενός η έλλειψη βούλησης όσον αφορά τη μείωση των Σ.Δ. με την Πολεοδομική Μελέτη Αναθεώρησης με βάση τους προβλεπόμενους μέσους Σ.Δ. από τα εγκεκριμένα ΓΠΣ, κυρίως όμως η αδυναμία υλοποίησης στην πράξη των προβλεπόμενων από το σχέδιο απαραίτητων χώρων

για κοινωνικό εξοπλισμό και πλατείες, πράσινο, χώρους στάθμευσης, κ.λ.π., λόγω των ιδιαίτερα υψηλών οικονομικών πόρων που θα ήταν άμεσα απαραίτητοι, αλλά όχι διαθέσιμοι, για τις απαλλοτριώσεις της γης.

Αποτέλεσμα αυτής της άνισης προσέγγισης των παλαιών και των νέων περιοχών σχεδίου, λόγω του διαφορετικού θεσμικού πλαισίου, ήταν η διατήρηση της υποβάθμισης στα παλαιά εγκεκριμένα σχέδια τα οποία υστερούν σε ελεύθερους χώρους και πράσινο, η ανεπάρκεια του οδικού δικτύου (στενοί δρόμοι) που ιδιαίτερα πάσχει από συμφόρηση στις κεντρικές περιοχές και στις γραμμικές ζώνες κεντρικών λειτουργιών που έχουν σχηματιστεί στις βασικές αρτηρίες που διαπερνούν τη Δυτική Αθήνα.

Επισημαίνεται επιπλέον ότι πέραν κάποιων αναπλάσεων σε μεγάλες εκτάσεις της Δυτικής Αθήνας (Πύργος Βασιλίσσας, Μπαρουτάδικο, Δυτική Πύλη, κ.λ.π.) οι σχεδιαζόμενες αναπλάσεις που έχουν καταγραφεί στα ΓΠΣ των ΟΤΑ και αφορούν περισσότερο την τοπική κλίμακα δεν έχουν κατά βάση υλοποιηθεί, με αποτέλεσμα σε εκτεταμένες οικιστικές ζώνες των παλαιών σχεδίων οι πραγματικές συνθήκες να μην έχουν διαφοροποιηθεί αισθητά σε σχέση με την προγενέστερη περίοδο κατά την οποία ίσχυε το ΝΔ του '23.

4.4.2.2.1 Γ. Ανάπτυξη – Οργάνωση αστικού ιστού

Ο αστικός ιστός της Δυτικής Αθήνας αποτελείται από διάφορες κατηγορίες χώρου με διαφορετικό ρόλο και χαρακτήρα. Συγκεκριμένα:

- ⇒ Περιοχές εγκεκριμένου σχεδίου συμπεριλαμβανομένων ορισμένων εκτατικών μητροπολιτικών λειτουργιών, όπως τα ΤΕΙ και τα Νοσοκομεία.
- ⇒ Περιοχές ειδικών χρήσεων και λειτουργιών όπως, οι υπερτοπικής εμβέλειας μεγάλοι κοινόχρηστοι χώροι του Πάρκου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντ. Τρίτσης» και του «Μπαρουτάδικου», ο χώρος των πρώην εγκαταστάσεων της ΕΡΑ, τα Στρατόπεδα Χαϊδαρίου και Αγίων Αναργύρων, το πρώην Αμαξοστάσιο του ΟΣΕ.
- ⇒ Τμήματα της περιοχής Ελαιώνα εντός των διοικητικών ορίων της Δυτικής Αθήνας (Δήμοι Αιγάλεω, Περιστερίου).

1. Περιοχές εγκεκριμένου σχεδίου πόλης

Στην περιοχή του αστικού ιστού της Δυτικής Αθήνας προσδιορίζεται μια τυπολογία χώρου που υποδηλώνει μεγέθυνση των χωρικών ανισοτήτων και συνοψίζεται στα εξής:

- ⇒ Άξονες υπερτοπικής ανάπτυξης εξωγενείς με μητροπολιτικά χαρακτηριστικά, (Κηφισός – τμήμα ΠΑΘΕ, λεωφόρος Αθηνών – δυτική πύλη, Αττική οδός).
- ⇒ Άξονες ανάπτυξης ενδογενείς (Θηβών, Δημοκρατίας, Ιερά Οδός, Παναγή Τσαλδάρη, Φυλής, κ.λ.π).

- ⇒ Εσωτερικές περιοχές πίσω από τα μέτωπα των αξόνων αυτών που κατά κανόνα είναι υποβαθμισμένες.
- ⇒ Υποβαθμισμένες περιοχές με βιομηχανικές δραστηριότητες (ενεργές ή ανενεργές).
- ⇒ Πόλοι αναπλάσεων και ανάπτυξης μητροπολιτικής εμβέλειας (ΤΕΙ, μεγάλα Πάρκα, τμήματα στις παρυφές του Αιγάλεω όρους, Αττικό Νοσοκομείο, κ.ά.).
- ⇒ Υποβαθμισμένες περιοχές κατοικίας, κυρίως των παλαιών οικιστικών περιοχών.
- ⇒ Νέες περιοχές των πιο πρόσφατων επεκτάσεων ιδιαίτερα προς τον ορεινό όγκο, που προσελκύουν υψηλότερα εισοδήματα.

Κυρίαρχος χαρακτήρας χρήσεων στο σύνολο της περιοχής είναι η κατοικία η οποία αναπτύσσεται σε ένα αδιάκοπο χωρικό συνεχές. Από τα εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια ο τύπος κατοικίας που έχει προσδιοριστεί είναι η «Γενική Κατοικία», η οποία αντιστοιχεί περισσότερο στην ιστορικά συγκροτημένη πολεοδομική και οικιστική υφή της γεωγραφικής ενότητας ως ενότητας που αναπτύχθηκε χωρίς σχεδιασμό και απέκτησε σταδιακά κεντρικές λειτουργίες γύρω από τους παλαιούς πυρήνες των εγκεκριμένων σχεδίων, αλλά και διάσπαρτα μέσα στον αστικό ιστό γύρω από τοπικές πλατείες, σε διασταυρώσεις τοπικών οδών, γύρω από εκκλησίες, κ.λ.π., με καθημερινή κυρίως εξυπηρέτηση.

Η ποιότητα της κατοικίας και ειδικότερα το πρόβλημα της λαϊκής στέγης αποκτά σήμερα, σε συνθήκες κρίσης και πολιτικής λιτότητας, όλο και πιο οξυμένο χαρακτήρα. Πολύ δε περισσότερο που τα προβλήματα προϋπήρχαν, με εξαιρέσεις στις περιοχές νέων επεκτάσεων ορισμένων Δήμων. Μέσα στην εκτεταμένη ζώνη κατοικίας της Δυτικής Αθήνας αναπαράγονται τα προβλήματα στους θύλακες μεγάλης υποβάθμισης και περιοχές φτώχειας. Οι παραπάνω περιοχές, όπως ήταν αναμενόμενο, προσέλκυσαν οικονομικούς μετανάστες, πρόσφυγες και τσιγγάνους, που έχασαν την περιοδική απασχόλησή τους στην περιφέρεια. Επίσης, η παρακηφίσια ζώνη του αστικού ιστού είναι γενικά υποβαθμισμένη με μείξη οχλουσών χρήσεων.

Η υποβάθμιση των περιοχών κατοικίας δεν αφορά μόνο τις ελλείψεις σε κοινωνική υποδομή και χώρους πρασίνου, γεγονός που χαρακτηρίζει την περιοχή της Δυτικής Αθήνας σχεδόν στο σύνολό της. Αφορά και στις ανισότητες μέσα στον αστικό ιστό, οι οποίες στο βαθμό που η περιοχή συνεχίζει να αποτελεί πόλο έλξης των μεταναστών, καθώς και σε ορισμένα τμήματά της επιθυμητή περιοχή κατοικίας για μεσαία ή και υψηλά εισοδήματα, αναμένεται να εντείνονται στο άμεσο μέλλον, μεγεθύνοντας τον κοινωνικό διαχωρισμό και τις χωρικές ανισότητες.

Μέσα στην έκταση του αστικού ιστού της Δυτικής Αθήνας διασπείρονται και οι εγκαταστάσεις του κοινωνικού εξοπλισμού παιδείας, υγείας, εκπαίδευσης, πρόνοιας. Εν γένει ο χαρακτήρας των λειτουργιών αυτών είναι περισσότερο τοπικής εξυπηρέτησης και λιγότερο υπερτοπικής, όπως επίσης περισσότερο δημόσιος και λιγότερο ιδιωτικός. Βασικό χαρακτηριστικό των περισσότερων εγκαταστάσεων είναι η ελλιπής ενσωμάτωσή τους στον αστικό ιστό και ο υποβαθμισμένος χαρακτήρας των ευρύτερων περιοχών τους, όπως επίσης η έλλειψη διασύνδεσής τους με τα πολεοδομικά κέντρα, τους χώρους πρασίνου, τις πλατείες, τις πράσινες διαδρομές, κ.ά.

Αντίστοιχα, οι ευρύτερες οικιστικές περιοχές γύρω από τους μητροπολιτικούς πόλους ανάπτυξης (ΤΕΙ, Αττικό Νοσοκομείο, είσοδοι – πύλες προς τον ορεινό όγκο του Ποικίλου, στρατόπεδα, κ.λ.π.), οι οποίες σήμερα είναι συνήθως υποβαθμισμένες ή αδιάφορες, χρήζουν σχεδιασμένης πολεοδομικής οργάνωσης, προκειμένου να επωφεληθούν από τις χωρικές επιδράσεις των μητροπολιτικών χρήσεων και να αναβαθμιστούν ποιοτικά. Η διάρθρωση των κεντρικών λειτουργιών στην περιοχή μελέτης – πέραν της περιορισμένης σημειακής εξάπλωσης μέσα στις ζώνες κατοικίας – αφορά:

- ⇒ Στο ιεραρχημένο σύστημα των κέντρων πόλης των Δήμων και των τοπικών κέντρων συνοικίας και γειτονιάς, όπως έχουν προσδιοριστεί από τα εγκεκριμένα ΓΠΣ, καθώς επίσης
- ⇒ Στους οδικούς άξονες του δικτύου βασικής κυκλοφορίας που διαπερνούν τη Δυτική Αθήνα στην κατεύθυνση βορρά – νότου ή ανατολής – δύσης και είναι οι λεωφόροι Θηβών, Αθηνών – Καβάλας, Ιερά Οδός, Δημοκρατίας, Κων/πόλεως, Ανδρέα Παπανδρέου, Φυλής, Παναγή Τσαλδάρη, Πέτρου Ράλλη, Γρηγορίου Λαμπράκη, κ.ά.

Πλην της λεωφόρου Θηβών και η λεωφόρος Αθηνών – Καβάλας, καθώς και η Ιερά Οδός συνιστούν σήμερα μητροπολιτικές συγκεντρώσεις κεντρικών λειτουργιών με εξειδίκευση στο χονδρεμπόριο - αποθήκες, τις αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, τα οικοδομικά υλικά, κ.λ.π., όσον αφορά τη λεωφόρο Αθηνών που αποτελεί και είσοδο – πύλη του ΠΣΠ, και στα γραφεία, το εμπόριο και τις υπηρεσίες όσον αφορά την Ιερά Οδό, η οποία επηρεάζεται καθοριστικά από την επέκταση του Μετρό στο Αιγάλεω.

Ως πρώτη προτεραιότητας άξονας που χρήζει ειδικού μητροπολιτικού, ρυθμιστικού σχεδιασμού είναι η λεωφόρος Θηβών, η οποία συνιστά κυρίαρχο «εσωτερικό» άξονα της Δυτικής Αθήνας στην κατεύθυνση Β – Ν με σημαντικό ρόλο στην προοπτική συγκέντρωσης υπερτοπικών εξυπηρετήσεων, αλλά και γενικότερα χωρικής ανάπτυξης της Δυτικής Αθήνας.

Είναι απαραίτητο να επανεξεταστεί ο σχεδιασμός αναβάθμισης, στο πλαίσιο της επικαιροποίησης του Ρ.Σ. Δυτικής Αθήνας και των ΓΠΣ των αντίστοιχων Δήμων, για τις προβλεπόμενες από τα ΓΠΣ, μικρές ζώνες ΒΙΟΠΑ – ΒΙΠΑ, καθώς και για τις ζώνες ΕΟ (Ναυπηγεία) της περιοχής Σκαραμαγκά καθώς και μια μικρής έκτασης ζώνη ΕΜ(1) κατά μήκος της παρακηφίσιας βιομηχανικής συγκέντρωσης στα διοικητικά όρια του Δήμου Περιστερίου.

2. Περιοχές ειδικών χρήσεων και λειτουργιών

Μέσα στον ιστό της Δυτικής Αθήνας υπάρχουν σημαντικές εκτάσεις που είτε έχουν διαμορφωθεί με υπερτοπικές λειτουργίες κοινωνικού εξοπλισμού, αναψυχής και πρασίνου (Πυριτιδοποιείο, Πύργος Βασίλισσας, ΤΕΙ, Νοσοκομεία), είτε αποτελούν εν δυνάμει αξιόλογους πόλους μητροπολιτικής εξυπηρέτησης (ΚΕΒΟΠ – ΚΕΔΒ, Στρατιωτικό εργοστάσιο Βάσης 301, πρώην εγκαταστάσεις ΕΡΑ, πρώην Αμαξοστάσιο ΟΣΕ, κ.λ.π.). Επισημαίνεται όμως ότι δεν υπάρχει ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για μια εξειδίκευση μητροπολιτικών λειτουργιών με συνέργιες και συμπληρωματική επιρροή μεταξύ τους.

⇒ Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντ. Τρίτσης»

Το Πάρκο είναι ένας χώρος μοναδικής οικολογικής αξίας και ομορφιάς, συνολικής έκτασης 1.150 στρ., με ιδιαίτερα αξιόλογη χλωρίδα και κυρίως πανίδα αφού στον υδροβιότοπο που διαθέτει φιλοξενούνται 145 περίπου διαφορετικά είδη πτηνών. Ο χώρος ανήκε στην Κ.Ε.Δ. και παραχωρήθηκε στον ΟΡΣΑ το 1993. Από το ισχύον ΠΔ χρήσεων και δόμησης έχουν θεσπιστεί για τον Πύργο Βασίλισσας ¹⁸ - Πάρκο Αντ. Τρίτσης αξιόλογες χρήσεις και λειτουργίες ¹⁹ ελάχιστες από τις οποίες έχουν υλοποιηθεί. Από το 2001 η χρήση του Πάρκου παραχωρήθηκε στον ΑΣΔΑ, ενώ στα τέλη του 2002 δημιουργήθηκε ο Φορέας Διαχείρισης του Πάρκου

Σήμερα είναι ακόμα απροσδιόριστο το μέλλον και η τύχη του Πάρκου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εισήγηση της ΔΙΠΑΠ του ΑΣΔΑ για μια ολοκληρωμένη στρατηγική βιωσιμότητας του Πάρκου (Μάιος 2008), η σημερινή εικόνα εγκατάλειψης και απαξίωσης του χώρου έχει τις αρχές της στα μέσα της δεκαετίας του '90, όταν με ευθύνη κεντρικών φορέων της πολιτείας στάθηκε αδύνατο να ολοκληρωθούν

¹⁸ Έχει καθοριστεί ως Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης με το χαρακτηρισμό «Οικολογικό Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης» στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του έτους '23 περιοχές των Δήμων Ιλίου, Αγίων Αναργύρων και Καματερού με το ΦΕΚ 20/Δ/19-1-1996

¹⁹ Οργανωμένο και ελεύθερο πράσινο, με ειδικότερες χρήσεις σε μέγιστο ποσοστό κάλυψης γηπέδου 5% αθλητισμού, πολιτιστικών κτιρίων, αναψυκτηρίων, εστιατορίων, κτιρίων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, εμπορικών περιπτέρων, ξενώνων φιλοξενίας ομάδων περιβαλλοντικού χαρακτήρα, εκθεσιακών χώρων, αιθουσών πολλαπλών χρήσεων, Περιοχή Ιστορικών Κτιρίων και Πάρκο Βιολογικής Γεωργίας.

με σωστό τρόπο σημαντικά έργα διαμόρφωσης στο πλαίσιο ευρωπαϊκής χρηματοδότησης (Πρόγραμμα URBAN).

Η Τ.Α. με αιχμή τον ΑΣΔΑ αποφάσισε να διασώσει, με όποιο κόστος, το μοναδικό αυτό χώρο για όλη την Αθήνα. Από το 2001 μέχρι σήμερα εκτέλεσε σημαντικά έργα ύψους 2.619.301 €, διοργάνωσε εκδηλώσεις ποικίλου περιεχομένου, ανάπτυξε συνεργασίες με Σχολεία και ΜΚΟ, συμβάλλοντας τελικά στην αύξηση της επισκεψιμότητας του Πάρκου. Σημειώνεται ότι όλες οι παρεμβάσεις έγιναν κυρίως με πόρους του ΑΣΔΑ, με μερική χρηματοδότηση από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. Με το διορισμό της νέας Διοίκησης του Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου, ο ΑΣΔΑ αποσύρθηκε.

Σήμερα, ο χώρος παρουσιάζει εικόνα τραγικής εγκατάλειψης. Οι ευθύνες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. είναι τεράστιες καθώς οι σχετικές με τη συντήρηση του Πάρκου πιστώσεις προς τον ΑΣΔΑ και το Φορέα Διαχείρισης έχουν περικοπεί δραστικά.

Σύμφωνα με την ίδια εισήγηση, απαιτείται η διαμόρφωση μιας *Στρατηγικής βιώσιμης οικολογικής ανασυγκρότησης του Πάρκου Αντ. Τρίτσης*, με άξονες παρέμβασης:

- ⇒ Περιβάλλον / Οικολογία
- ⇒ Περιβαλλοντική / Οικολογική εκπαίδευση
- ⇒ Πολιτισμός / Αθλητισμός
- ⇒ Αναψυχή / Ψυχαγωγία

Απαραίτητος όρος για τη βιωσιμότητα του Πάρκου είναι το ξεκάθαρο διοικητικό σχήμα. Αποτελεί πάγια θέση των φορέων της ΤΑ, ότι είναι η μόνη που έχει τη γνώση και τα εχέγγυα να αναλάβει την ευθύνη για τη σωστή λειτουργία του και με αυτό σκεπτικό προτείνεται τη διαχείριση του Πάρκου να αναλάβει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, με το ΥΠΕΚΑ να συμμετέχει στο κόστος συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του Πάρκου. Στην κατεύθυνση αυτή εντάσσονται και οι τελευταίες αποφάσεις (2012) των δήμων Ιλίου, Αγίων Αναργύρων – Καματερού και ΑΣΔΑ, που εισηγούνται στο ΥΠΕΚΑ να αναλάβει τη διαχείριση του Πάρκου η Τοπική Αυτοδιοίκηση της περιοχής (Δ. Ιλίου, Δ. Αγίων Αναργύρων – Καματερού και ΑΣΔΑ με συντονιστή τον ΑΣΔΑ.

⇒ **Στρατόπεδα ΚΕΒΟΠ – ΚΕΔΒ και 301**

Η έκταση των στρατοπέδων ΚΕΒΟΠ – ΚΕΔΒ έχει χαρακτηριστεί ως «δευτερεύον κέντρο χωροταξικής υποεπάρκειας Λεκανοπεδίου», μεταξύ των τεσσάρων συνολικά προβλεπόμενων διαμερισματικών κέντρων. Μεταγενέστερα μέρος της έκτασης εκχωρήθηκε για τη χωροθέτηση του Αττικού Νοσοκομείου, ένα άλλο δε μέρος

περιλήφθηκε στο περίγραμμα του ορεινού όγκου Αιγάλεω – Ποικίλου, ως ζώνη προστασίας φυσικού περιβάλλοντος λόγω δασικού χαρακτήρα. Για την εναπομένουσα έκταση γενικά των στρατοπέδων, η οποία έχει προβλεφθεί προς απελευθέρωση βάσει των διατάξεων του Ν. 2745/99 με στόχο να αποτελέσει χώρο πρασίνου και αναψυχής εκκρεμεί η αποσαφήνιση του κύριου χαρακτήρα της έκτασης ως μεγάλου αδόμητου χώρου στις σύγχρονες συνθήκες. Στον παραπάνω Νόμο πάντως έχει προβλεφθεί ως αποφασιστική η γνώμη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στη βάση αυτή, ως ενέργεια προτεραιότητας ιεραρχείται η εκπόνηση Μελέτης χρήσεων και λειτουργιών στα στρατόπεδα Χαϊδαρίου και Αγ. Αναργύρων. Για τα στρατόπεδα Χαϊδαρίου υπάρχει σχετική μελέτη του ΑΣΔΑ από το 1990. Χρειάζεται η επικαιροποίησή της.

Πέρα από το σχεδιασμό και υλοποίηση παρεμβάσεων σε κάθε έναν από τους πολύ σημαντικούς κοινόχρηστους χώρους, υφιστάμενους και εν δυνάμει, ουσιώδες ζήτημα σήμερα αποτελεί επίσης η ανάγκη ανάδειξης, ενοποίησης και διασύνδεσης των πάρκων και μεγάλων ελεύθερων εκτάσεων με υπερτοπικές λειτουργίες αναψυχής, καθώς και αύξησης και ανάδειξης της πολιτιστικής και ιστορικής υποδομής και των αρχαιολογικών τόπων και μνημείων της περιοχής μελέτης σε ενιαίο δίκτυο, με δημιουργία πλατειών, πολιτιστικών τοπόσημων, ζωνών πρασίνου - δενδροφυτεύσεων, δικτύου ροής πεζών και ποδηλάτων, ζωνών ελαφρού αθλητισμού, παιδοτόπων, πλατωμάτων, σημείων στάσης με κιόσκια, πέργκολες, καθιστικά, βρύσες, με προώθηση τοπικών αναπλάσεων, κ.λ.π.

⇒ **3. Ελαιώνας**

Η Επιχειρηματική – Βιομηχανική περιοχή του Ελαιώνα συνολικής έκτασης 886 Ha εκτείνεται κατά μήκος και προς δυσμάς του Κηφισού, υπάγεται δε στα διοικητικά όρια των Δήμων Αθηναίων, Α. Ι. Ρέντη, Ταύρου, Περιστερίου και Αιγάλεω. Η έκταση της περιοχής Ελαιώνα, η οποία ανήκει διοικητικά στους Δήμους Περιστερίου και Αιγάλεω είναι της τάξης των 216 Ha. Η περιοχή του Ελαιώνα αποτέλεσε διαχρονικά πεδίο πολλαπλών και διαφορετικών νομοθετικών πολεοδομικών παρεμβάσεων οι οποίες όμως ποτέ δεν υλοποιήθηκαν με αποτέλεσμα η περιοχή να παραμένει υποβαθμισμένη και πολεοδομικά ανοργάνωτη.

Κρίσιμη παράμετρος για την ουσιαστική μετεξέλιξη της περιοχής Ελαιώνα σε σοβαρής ακτινοβολίας χώρο είναι η προώθηση της υλοποίησης της πολεοδομικής του οργάνωσης με ολοκλήρωση των πράξεων εφαρμογής των ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και η

λειτουργία του Οργανισμού ιδιωτικού δικαίου Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελαιώνα, ο οποίος ιδρύθηκε με το ΠΔ 205/ΦΕΚ Α 187/12-8-2002.

Ειδικά στα τμήματα του Ελαιώνα που περιλαμβάνονται μέσα στη Δυτική Αθήνα (Δήμοι Αιγάλεω και Περιστερίου) οι προβλεπόμενες χρήσεις από την αναθεώρηση των ΓΠΣ επαναπροσδιορίζουν σαφώς το ρόλο της περιοχής σε πάρκο τριτογενών δραστηριοτήτων (χρήσεις γραφείων, χονδρεμπορίου, αποθηκών, εγκαταστάσεων ΜΜΜ, εκθεσιακών χώρων, κ.ά.). Επιτρέπονται βέβαια και ζώνες με βασικό χαρακτήρα τη βιομηχανία – βιοτεχνία με τις αναγκαίες συμπληρωματικές ειδικές χρήσεις (λιανικό και χονδρικό εμπόριο, εκθέσεις, αποθήκες, εγκαταστάσεις ΜΜΜ, κ.λ.π.). Διαπιστώνεται ότι σε κάποιες ζώνες προβλέπεται η επάνοδος της κατοικίας, η οποία ουδέποτε είχε συμβιώσει μέσα στον Ελαιώνα ιστορικά, επιπλέον δε αποδίδεται ένας ιδιαίτερος ρόλος κατά μήκος της Ιεράς Οδού ως ιστορικού άξονα με αξιόλογο ρόλο πολιτισμού και διοίκησης.

Επισημαίνεται ότι η καθυστέρηση στην προώθηση των πράξεων εφαρμογής της Περιοχής Ελαιώνα έχει ιδιαίτερα αρνητικά αποτελέσματα, επειδή στην πράξη αχρηστεύει το θετικό βήμα του καθορισμού των χρήσεων. Κυρίως όμως δεν επιτρέπει την άντληση της εισφοράς σε γη και σε χρήμα προκειμένου να επιλυθούν τα κρίσιμα ζητήματα ορθολογικού σχεδιασμού και υλοποίησης του οδικού δικτύου, των χώρων πρασίνου και εν γένει της κοινόχρηστης και κοινωνικής υποδομής.

Αντίθετα, οι τελευταίες εξελίξεις με κέντρο τις αθλητικές εγκαταστάσεις της ΠΑΕ Παναθηναϊκός, δείχνουν τάσεις «σαλαμοποίησης» του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου με σκοπό την εξυπηρέτηση επιχειρηματικών σχεδίων που αντικειμενικά οδηγούν στην τσιμεντοποίηση της περιοχής (π.χ. κέντρο εμπορίου και υπηρεσιών στις πρώην εγκαταστάσεις της ΕΤΜΑ).

Στη βάση αυτή, αποτελεί άμεση προτεραιότητα η προώθηση της θωράκισης του θεσμικού πλαισίου βιώσιμης ανάπτυξης του Ελαιώνα, η ολοκλήρωση των Πράξεων Εφαρμογής με κύριο στόχο την εξασφάλιση των χώρων για κοινόχρηστες και κοινωφελείς λειτουργίες και η υλοποίηση του έργου «*Ανάπλαση κτήματος Μερκάτη*», ως πραγματικό δείγμα δράσης της Τ.Α.

4.4.2.2.2 Δ. Τεχνικές υποδομές – Δίκτυα

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι τεχνικές υποδομές που συνοπτικά αφορούν στις Κυκλοφοριακές και συγκοινωνιακές υποδομές, στη διαχείριση απορριμμάτων, στην Αντιπλημμυρική και Πολιτική προστασία και στη Δημόσια Υγεία.

⇒ **Οδικό δίκτυο**

Βασικό χαρακτηριστικό της περιοχής μελέτης, όσον αφορά το οδικό δίκτυο, αποτελεί η ύπαρξη των δύο Εθνικών Οδών (Αθηνών - Θεσσαλονίκης & Αθηνών – Κορίνθου), που συνδέουν την πρωτεύουσα με την υπόλοιπη χώρα.

Η **λεωφόρος Κηφισού** αποτελεί το ανατολικό φυσικό όριο των Δήμων του Α.Σ.Δ.Α. και τη νότια απόληξη της Εθνικής Οδού Αθηνών-Θεσσαλονίκης (Ε.Ο. 2) μέχρι την Οδό Πειραιώς. Στα πλαίσια ολοκλήρωσης των αυτοκινητοδρόμων Π.Α.Θ.Ε. έχουν υλοποιηθεί τα έργα κάλυψης της κοίτης του Κηφισού για τη δημιουργία αυτοκινητόδρομου ταχείας κυκλοφορίας και τα έργα κατασκευής ανισόπεδων κόμβων με το βασικό αστικό οδικό δίκτυο.

Η ολοκλήρωση της αναβάθμισης του οδικού άξονα δεν φαίνεται να αποδίδει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, αφού επιβεβαιώνονται τελικά οι εκτιμήσεις των συγκοινωνιολόγων ότι η αντιμετώπιση των προβλημάτων κυκλοφορίας στο Λεκανοπέδιο δεν είναι θέμα δημιουργίας μόνο μεγάλων αυτοκινητόδρομων.

Η **Αττική Οδός** (ΕΛΕΣΣ), αποτελεί τη σημαντικότερη περιφερειακή Λεωφόρο της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας. Διασχίζει περισσότερους από 30 δήμους της Αττικής, βοηθώντας την ταχεία επικοινωνία μεταξύ τους. Συμβάλλει επίσης στην αποσυμφόρηση κεντρικών περιοχών από την επιβάρυνση της διαμπερούς κυκλοφορίας. Το δυτικό τμήμα της ΕΛΕΣΣ (Μεταμόρφωση-Ελευσίνα) έχει αναλάβει ιδιαίτερα μεγάλο τμήμα των υπεραστικών κινήσεων προς και από Πελοπόννησο, αποφορτίζοντας την κυκλοφορία στην ΕΟ Αθηνών-Κορίνθου (Χαϊδάρι, Αιγάλεω).

Ο Α.Κ. Αιγάλεω, αποτελεί την σύνδεση της Ε.Λ.Ε.Σ.Σ. με τη Δυτική Περιφερειακή Λεωφόρο Αιγάλεω. Η Δ.Π.Λ.Α. έχει κατεύθυνση Βορρά-Νότου, οδεύει στη δυτική πλευρά του Όρους Αιγάλεω και καταλήγει στην Εθνική Οδό Αθηνών-Κορίνθου, στο ύψος του Σκαραμαγκά, ενώ λειτουργικά προεκτείνεται μέχρι την ευρύτερη περιοχή του Πειραιά διαμέσου της ήδη κατασκευασμένης λειτουργικής της προέκτασης που συμπίπτει με τη Λεωφόρο Σκαραμαγκά – Σχιστού.

Βασικός εγκάρσιος οδικός άξονας της περιοχής σε άμεση σχέση με την Αττική Οδό είναι η **οδός Φυλής**, που ξεκινάει από το Δήμο Αγίων Αναργύρων και διασταυρώνει την Ε.Λ.Ε.Σ.Σ. στον Α.Κ. Λιοσίων, όπου χωροθετείται ο Επιβατικός Σιδηροδρομικός Σταθμός Άνω Λιοσίων. Στη συνέχεια διέρχεται μέσα από τα Άνω Λιόσια και καταλήγει στον οικισμό Φυλής.

Ο Α.Κ. Αχαρνών διαμορφώνεται στη διασταύρωση της Ε.Λ.Ε.Σ.Σ. με τον σημαντικό οδικό άξονα της Λεωφόρου Δημοκρατίας-Αθηνών, που διατρέχει το Δήμο των Αγίων Αναργύρων και τον διασυνδέει με το Δήμο Αχαρνών. Ο άξονας αυτός μετά την διασύνδεσή του με τον Α.Κ. Αχαρνών προβλέπεται να αποκτή σημαντική πρόσθετη φόρτιση και ειδικότερα, το τμήμα του βόρεια από τον κόμβο, όπου εκτός από τον Δήμο Αχαρνών προβλέπεται να εξυπηρετεί και το υπό διαμόρφωση Συγκοινωνιακό Κέντρο Αχαρνών.

Οι άξονες Δημοκρατίας και Φυλής οριοθετούν, ανατολικά και δυτικά αντίστοιχα, το Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντ. Τρίτσης», και ως εκ τούτου έχουν επί πλέον βαρύτητα για τη λειτουργία του ως μητροπολιτικής εμβέλειας πόλου.

Η **Δυτική Περιφερειακή Λεωφόρος Αιγάλεω** αναπτύσσεται στη δυτική πλευρά του Ποικίλου Όρους και συνδέεται με ανισόπεδο κόμβο (Α.Κ. Αιγάλεω) με την Ελεύθερη Λεωφόρο Ελευσίνας-Σταυρού-Σπάτων (ΕΛΕΣΣ). Προς νότο διασταυρώνεται ανισόπεδα με την Σιδηροδρομική Γραμμή Πελοποννήσου και τη Λεωφόρο Ασπρούργου (Α.Κ. Θριασίου) για να καταλήξει σε ανισόπεδο κόμβο στην ΕΟ Αθηνών-Κορίνθου.

Ο ρόλος της ΔΠΛΑ κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικός, αφού αναμένεται να παραλάβει τις υπερτοπικές μετακινήσεις από την ΕΟ Αθηνών – Θεσσαλονίκης προς και από την Λ. Σχιστού-Σκαραμαγκά, μειώνοντας κατ' αντιστοιχία τον κυκλοφοριακό φόρτο της Λ. Κηφισού στο νότιο τμήμα της.

Το κύριο αρτηριακό οδικό δίκτυο της περιοχής αποτελούν οι παρακάτω άξονες:

- ⇒ *Λ. Θηβών* : Αποτελεί το μοναδικό διαδημοτικό άξονα επικοινωνίας με κατεύθυνση παράλληλη με την Λ. Κηφισού. Η Λ. Θηβών, όπως επανειλημμένα έχει καταγραφεί σε όλες τις μελέτες του ΑΣΔΑ, εκτός από άξονα με βαρύνουσα κυκλοφοριακή σημασία, αποτελεί τη «ραχοκοκαλιά» και τον κυριότερο άξονα ενδογενούς ανάπτυξης της Δυτικής Αθήνας. Στη βάση αυτή, αποτελεί τουλάχιστον προχειρότητα η κατάταξη της ιεράρχησής της ως «νομαρχιακής οδού» στο τμήμα της από Λ. Αθηνών έως Π. Ράλλη και ως «δημοτικής οδού» στα υπόλοιπα τμήματα.
- ⇒ Λ. Δημοκρατίας, σημαντικός οδικός άξονας που διατρέχει το Δήμο των Αγίων Αναργύρων και τον διασυνδέει με το Δήμο Αχαρνών και τον Α.Κ. Αχαρνών στη διασταύρωση της Ε.Λ.Ε.Σ.Σ.
- ⇒ Φυλής – Χασιάς, βασικός εγκάρσιος οδικός άξονας της περιοχής σε άμεση σχέση με την Αττική Οδό, που ξεκινάει από το Δήμο Αγίων Αναργύρων
- ⇒ Πετρούπολης - 25ης Μαρτίου, άξονας που διασυνδέει το Ίλιον με την Πετρούπολη και αποτελεί την κύρια πρόσβαση προς τη δεύτερη
- ⇒ Α. Παπανδρέου – Αγ. Νικολάου, διασυνδέει το Ίλιον και το Καματερό, διασταυρούμενη ισόπεδα με τη Θηβών, με την Κηφισού στον Α.Κ. «Τρεις Γέφυρες»

- ⇒ Λ. Κωνσταντινουπόλεως με συνέχεια τη Δυρραχίου, πύλη εισόδου από Αθήνα προς Περιστερί και Ίλιον
- ⇒ Παν. Τσαλδάρη με συνέχεια τη Λένορμαν, πύλη εισόδου προς Περιστερί από Αθήνα
- ⇒ Ιερά Οδός, ιστορικού χαρακτήρα υπερτοπικός άξονας που διασυνδέει την περιοχή με το κέντρο της Αθήνας, έλκει δραστηριότητες εμπορίου και υπηρεσιών και επηρεάζεται καθοριστικά από την επέκταση του Μετρό στο Αιγάλεω
- ⇒ Γρ. Λαμπράκη και Π. Ράλλη, βασικοί οδικοί άξονες διασύνδεσης της περιοχής με Αθήνα και Δήμους Πειραιά.

Στη βάση των πιο πάνω προκύπτει ότι τόσο για την πλήρη αξιοποίηση, από την περιοχή της Δυτικής Αθήνας, των πλεονεκτημάτων που δημιουργεί η προσπελασιμότητα προς τις νέες ταχείες λεωφόρους με αιχμή την Αττική οδό, όσο και για τη βελτίωση της σύνδεσης της με το κέντρο της Αθήνας και την υπόλοιπη περιοχή του Δυτικού Λεκανοπέδιου, κρίσιμο ζήτημα αποτελεί η ριζική βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών στην οδό Φυλής, τη Λεωφ. Δημοκρατίας και τη Λεωφ. Θηβών. Σημειώνεται ότι η προώθηση αυτών των σημαντικών έργων ξεπερνά τις αρμοδιότητες των Δήμων μεμονωμένα, αποτελώντας ευθύνη των ανώτερων επιπέδων Διοίκησης και ως εκ τούτου ο διεκδικητικός και συντονιστικός ρόλος του ΑΣΔΑ είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

⇒ **Μέσα Μαζικής Μεταφοράς**

Το **Μετρό** της Αθήνας - Γραμμές 2 και 3 - σε συνδυασμό με τη Γραμμή 1 του Η.Σ.Α.Π. αποτελεί το βασικό άξονα των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς της Αττικής.

Η Γραμμή 2 επεκτείνεται βορειοδυτικά από τον Άγιο Αντώνιο μέχρι τη διασταύρωση της Λ. Θηβών με την Π. Τσαλδάρη (σταθμός «Περιστερί»). Έχει εξαγγελθεί η επέκταση της Γραμμής προς Πετρούπολη σε πρώτη φάση και τους άλλους βόρειους Δήμους σε δεύτερη.

Η Γραμμή 3 από την Πλατεία Εσταυρωμένου στο Αιγάλεω επεκτείνεται προς Χαϊδάρη, Αγία Βαρβάρα και σταδιακά προς Κορυδαλλό, Νίκαια, Πειραιά.

Το ζήτημα της διασύνδεσης των τερματικών σταθμών των δύο γραμμών του Μετρό και της σύνδεσης των σταθμών Μετρό με τις εσωτερικές περιοχές του κάθε Δήμου, με τη χρήση Δημόσιων Μέσων Μεταφοράς (τραμ, λεωφορεία, mini-bus), κρίνεται πολύ σημαντικό, στο πλαίσιο της ενοποίησης των διαφόρων μεταφορικών μέσων σε δίκτυα μεταφορών.

Στο πιο πάνω πλαίσιο εντάσσεται και **ο σχεδιασμός για την ανάπτυξη γραμμής Τραμ** στην περιοχή της Δυτικής Αθήνας, ως μέσο που μπορεί να προσφέρει σημαντικά στη λύση των συγκοινωνιακών και περιβαλλοντικών προβλημάτων της περιοχής.

Η γραμμή του Τραμ προτείνεται να ξεκινάει από τον Τερματικό Σταθμό της Γραμμής 1 των ΗΣΑΠ και διαμέσου Κορυδαλλού να φθάνει στο κέντρο του Αιγάλεω, όπου θα συνδέεται με τον Τερματικό Σταθμό Αιγάλεω της Γραμμής 3 του Μετρό. Στη συνέχεια να οδεύει παράλληλα με τη Λ. Θηβών για να συνδεθεί με τον τερματικό σταθμό της Γραμμής 2 του Μετρό. Με κατεύθυνση προς τα ανατολικά θα διασχίζει το Δήμο Περιστερίου και θα εισέρχεται στο Δήμο Αγ. Αναργύρων, βόρεια του Α.Κ. «Τρεις Γέφυρες». Η γραμμή του Τραμ, σ' όλο το επόμενο τμήμα της, θα χρησιμοποιεί το διάδρομο της Σιδηροδρομικής Γραμμής Αθηνών-Πελοποννήσου, που καταργείται ενόψει της ενοποίησης του Σιδηροδρομικού Διαδρόμου Πειραιά-Αθήνα-ΣΚΑ. Το τμήμα αυτό εξυπηρετεί τους Δήμους Αγ. Αναργύρων, Ιλίου και Καματερού, για να καταλήξει στον Σ.Σ. Άνω Λιοσίων, που χωροθετείται στο ύψος του Α.Κ. Λιοσίων (Φυλής) της ΕΛΕΣΣ. Επιτυγχάνεται έτσι η σύνδεση του Τραμ με τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο Δυτικής Αττικής – Κορινθίας, που δρομολογείται στην υπό κατασκευή Νέα Σιδηροδρομική Γραμμή Αθηνών-Πελοποννήσου. Η τελική πρόταση για την ανάπτυξη γραμμής τραμ στη Δυτική Αθήνα θα εξεταστεί στο πλαίσιο της «Συγκοινωνιακής – Κυκλοφοριακής Έρευνας» που βρίσκεται υπό εκπόνηση.

Το **Συγκοινωνιακό Κέντρο Αχαρνών** θα εξυπηρετήσει μία σημαντικότερη περιοχή, πολύ μεγαλύτερης έκτασης από αυτήν που εξυπηρετούν σήμερα οι σταθμοί Αθήνας και Πειραιά.

Μετά τη δημιουργία του Εμπορευματικού Σταθμού και του Σταθμού Διαλογής στο Θριάσιο Πεδίο, η κυκλοφορία των εμπορικών αμαξοστοιχιών θα εκτραπεί προς αυτόν. Περιοχές τις Δυτικής Αθήνας θα εξυπηρετούν :

- ⇒ Το Προαστιακό Τραίνο ημιαστικού τύπου Πειραιάς - Μενίδι - Αγ. Στέφανος, που θα εκτελεί στάσεις στους Σ.Σ. Θυμαράκια, Αγ. Ανάργυροι, Πάρκο Αντ. Τρίτσης και Λυκότρυπα
- ⇒ Το Προαστιακό Τραίνο Δυτ. Αττικής - Ελευσίνας - Μεγάρων, με στάσεις στους Σ.Σ. Ζεφύρι και Άνω Λιόσια.

Η λειτουργία του **Αστικού και Προαστιακού Σιδηροδρόμου** έχει μεγάλη σημασία για τη Δυτική Αθήνα, αφού μπορεί να εξυπηρετήσει τις ανάγκες μετακινήσεων στον άξονα βορρά-νότου, ιδιαίτερα των Δήμων Αγ. Αναργύρων, Καματερού και Ιλίου προς και από το κέντρο της πόλης (ΣΣ Αθήνας & ΣΣ Βοτανικού) και τον Πειραιά (ΣΣ Πειραιά).

Με βάση τα παραπάνω, για τη Δυτική Αθήνα κρίνεται σημαντικό να προετοιμαστεί έγκαιρα και αποτελεσματικά, δηλαδή να επικαιροποιήσει το Ρυθμιστικό Σχεδιασμό και να αποκτήσει ενιαία Κυκλοφοριακή – Συγκοινωνιακή Μελέτη, για όλη την περιοχή, ώστε η

ολοκλήρωση του Ενοποιημένου Δικτύου Μεταφορών της Αττικής να προσκομίσει τα αναμενόμενα οφέλη.

Παράλληλα, έχει ιδιαίτερη σημασία ο προγραμματισμός της αξιοποίησης της διεθνούς εμπειρίας και των καλών πρακτικών για την *Πρόσβαση και την Κινητικότητα*, αποτελέσματα της υλοποίησης από τον ΑΣΔΑ καινοτόμων προγραμμάτων όπως το SWANS και το STUCA_TEAM.

⇒ Πολιτική Προστασία

Ο τομέας της Πολιτικής Προστασίας έχει μείζονα σημασία για τη Δυτική Αθήνα, λόγω:

- ⇒ της προστατευόμενης περιοχής του Αιγάλεω όρους – αντιτυρική προστασία
- ⇒ τον ορισμό της ως μιας από τις δυσμενέστερες περιοχές για πλημμύρες – αντιπλημμυρική προστασία
- ⇒ την ύπαρξη εκτεταμένων περιοχών ευάλωτων σε σεισμό – αντισεισμική προστασία.
- ⇒ Θεσμικά υπάρχει πλαίσιο για τη λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας, στο οποίο ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι διακριτός και ιδιαίτερα σημαντικός. Η Πολιτική Προστασία για να λειτουργήσει με επάρκεια και αποτελεσματικότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, προϋποθέτει:
 - ⇒ Ολοκληρωμένη τη βασική τεχνική υποδομή, όπως δασικοί δρόμοι και δεξαμενές νερού, διευθέτηση ρεμάτων, δίκτυο ομβρίων, επαρκείς ελεύθερους χώρους, κλπ.
 - ⇒ Κατάρτιση σχεδίου επιχειρησιακών ενεργειών για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού σε επίπεδο κεντρικών και τοπικών συναρμόδιων φορέων, τεχνικού εξοπλισμού και λοιπών υποδομών.

Ο ΑΣΔΑ έχει ιεραρχήσει ως σημαντική προτεραιότητα της δραστηριότητάς του τον τομέα της Πολιτικής Προστασίας και έχει κάνει ορισμένα βήματα όσον αφορά δράσεις σχεδιασμού και εφαρμογής. Αναφέρονται η *Μελέτη Αντισεισμικής Θωράκισης Δυτικής Αθήνας*, που είχε εκπονήσει μετά το σεισμό του 1999, η υλοποίηση έργων αντιτυρικής προστασίας στο Αιγάλεω όρος, η διερεύνηση των δυνατοτήτων για την αξιοποίηση σύγχρονων συστημάτων πυρανίχνευσης μέσω πιλοτικών εφαρμογών.

Η παρέμβαση του ΑΣΔΑ στον Τομέα της Προστασίας του Όρους Αιγάλεω – Ποικίλου και Πάρκο «Αντώνης Τρίτσης» είχε σαν αποτέλεσμα την κατά 95% επιτυχή αντιμετώπιση των μέχρι σήμερα εκδηλωθεισών πυρκαγιών με ελάχιστες απώλειες πρασίνου.

Παρά όλα αυτά εκτιμάται ότι παρουσιάζονται καθυστερήση και κενά σε έναν τομέα που, κατά γενική εκτίμηση, έχει τόσο πιο πολλά αποτελέσματα όσο περισσότερες περιοχές της ίδιας γεωγραφικής ενότητας καλύπτει.

Στη βάση αυτή είναι πολύ σημαντικό για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας η οργάνωση ενός Διαδημοτικού Συστήματος Πολιτικής Προστασίας για τη διαχείριση και αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, όπως πλημμύρες, πυρκαγιές και σεισμοί. Στο πλαίσιο του Γ΄ ΚΠΣ είχαν εκπονηθεί μελέτες σκοπιμότητας για το σχεδιασμό και εφαρμογή ανάλογων συστημάτων με τη χρήση GIS και άλλων σύγχρονων ΤΠΕ. Είναι ευνόητο πως η εφαρμογή συστημάτων υψηλής τεχνολογίας απαιτεί και έναν νέο σχεδιασμό για την αξιοποίηση και συντονισμό του ανθρώπινου δυναμικού και των υλικών μέσων. Ο ΑΣΔΑ χρειάζεται να αναζητήσει τις συγκεκριμένες μελέτες, να τις προσαρμόσει στις ανάγκες και τις συνθήκες της περιοχής και να επιμείνει στη χρηματοδότηση των απαιτούμενων δράσεων μέσω των Προγραμμάτων της «Ψηφιακής Σύγκλισης», της «Διοικητικής Μεταρρύθμισης» αλλά και του ΠΕΠ Αττικής.

⇒ **Αντιπλημμυρική Προστασία**

Η περιοχή της Δυτικής Αθήνας θεωρείται από αντιπλημμυρική άποψη μια από τις δυσμενέστερες περιοχές του λεκανοπεδίου. Το πυκνό υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής αποτελείται από σημαντικό πλήθος υδατορεμάτων που ξεκινούν από τις κλιτείς του Αιγάλεω όρους, αλλά και της Πάρνηθας, και διασχίζουν τις αστικές περιοχές με τελικό αποδέκτη τον Κηφισό.

Στο σύνολο της περιοχής τα ανοικτά ρέματα είναι σήμερα πολύ περιορισμένα, λόγω των αντιπλημμυρικών έργων που έγιναν στις φυσικές κοίτες των ρεμάτων ή σε δρόμους που υπήρχαν κοντά σ' αυτές και οδήγησε σε πλήρη κάλυψή τους. Τα σημαντικότερα ρέματα που χρειάζονται διευθέτηση είναι τα ρέματα Ευπυρίδων και Εσχατιάς σε Καματερό και Άγιους Ανάργυρους και το Χαϊδαρόρεμα στο Χαϊδάρι και το Περιστέρι.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ΕΥΔΑΠ έχει προχωρήσει στην κατασκευή του αγωγού ομβρίων Ευπυρίδων στο Ζέφυρι. Επίσης για την αντιπλημμυρική προστασία της Αττικής οδού έγινε διευθέτηση του ρέματος Εσχατιάς για μήκος 1500μ περίπου.

Εξακολουθούν να υπάρχουν περιοχές στις οποίες υπάρχει πρόβλημα πλημμυρών μετά από έντονες βροχοπτώσεις. Τέτοιες περιοχές στο Περιστέρι είναι ο Άγιος Ιωάννης Θεολόγος και η Τσαλαβούτα, στο Χαϊδάρι είναι κοντά στο Δάσος, στον Υ/Σ της ΔΕΗ και η Ιερά οδός, στο Καματερό είναι οι οδοί Καματερού, Γούναρη, Κ. Παλαμά.

Πρέπει να γίνει συστηματική καταγραφή των περιοχών, οι οποίες ήδη παρουσιάζουν προβλήματα πλημμυρών, να σημειωθεί η έκτασή τους και η συχνότητα εμφάνισης της πλημμύρας. Στη συνέχεια πρέπει να γίνει καταγραφή των υφιστάμενων έργων και να

ελεγχθεί η επάρκειά τους στις υφιστάμενες και τις προβλεπόμενες μελλοντικές συνθήκες. Από αυτό τον έλεγχο θα προκύψουν οι προτάσεις για βελτίωση, επέκταση των υφιστάμενων έργων ή η κατασκευή νέων.

⇒ Διαχείριση απορριμμάτων

Η Δυτική Αθήνα γειτνιάζει τόσο με την περιοχή του Σχιστού όπου υπάρχει ο κεντρικός Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων, όσο και με τον ΧΥΤΑ της Φυλής, που μέχρι σήμερα και παρά την ισχύ του Περιφερειακού Σχεδιασμού για τη διαχείριση των απορριμμάτων, είναι ο μοναδικός για όλη την Αττική.

Τα προβλήματα όσον αφορά το πολύ κρίσιμο αυτό ζήτημα σχετίζονται τόσο με την εφαρμογή ενός ορθολογικού Περιφερειακού Σχεδιασμού, την επάρκεια του εξοπλισμού προσωρινής αποθήκευσης και αποκομιδής και την οργάνωση του συστήματος, όσο και με την περιβαλλοντική εκπαίδευση των πολιτών. Χαρακτηριστικό είναι ότι σε σχετική έρευνα, η διαχείριση των απορριμμάτων αξιολογείται ως πολύ σημαντικό πρόβλημα και σε όλες τις περιοχές συγκεντρώνει περίπου ποσοστά από 70 έως 75% των απαντήσεων. Στη Δυτική Αθήνα το 70,6% των ερωτηθέντων και στον Πειραιά το 75,8%, θεωρούν ότι αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τα απορρίμματα στη γειτονιά τους.

Προτείνεται να προκριθούν οι μέθοδοι ήπιας αποκομιδής των απορριμμάτων, με αιχμή την ανακύκλωση του μεγαλύτερου όγκου τους (80-90%), με κομποστοποίηση, τη διαλογή στην πηγή και διαχωρισμό των ανακυκλώσιμων προϊόντων από τα μη ανακυκλώσιμα, με τελική κατάληξη στον ΧΥΤΥ πολύ μικρού μέρους του αρχικού όγκου. Όχι σε εργοστάσιο καύσης λόγω της έκλυσης τοξικών ρύπων στην ατμόσφαιρα και του υπερβολικού κόστους λειτουργίας του. Αντίθετα η αποκομιδή με ανακύκλωση, θα κατεβάσει το συνολικό κόστος σε λιγότερο από 50% κάτω. Τυχόν ιδιωτικοποίηση της λειτουργίας αυτής θα αυξήσει υπερβολικά το ήδη υψηλό κόστος, που θα επωμιστούν να πληρώσουν οι πολίτες της Δυτικής Αθήνας.

Λοιπές υποδομές - δίκτυα

Από τα λοιπά δίκτυα υποδομών επικεντρώνεται η προσοχή στα Δίκτυα Υψηλής Τάσης, στις κεραιές κινητής τηλεφωνίας καθώς και στην υποδομή των Κοιμητηρίων, λόγω της άμεσης σχέσης που έχουν με τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια των πολιτών στη Δυτική Αθήνα.

Η διέλευση των Δικτύων Υψηλής Τάσης (150.000 Volt), τα οποία μέσω πυλώνων κατευθύνονται στο μεγάλο υποσταθμό μετασχηματισμού στο Ρουφ. Ιδιαίτερο πρόβλημα

εντοπίζεται στους Δήμους Αγίας Βαρβάρας – Αιγάλεω – Κορυδαλλού καθώς και στο Δήμο Καματερού. Ο ΑΣΔΑ είχε καταρτίσει πρόταση στο πλαίσιο του Γ΄ ΚΠΣ για την υπογειοποίηση του δικτύου της ΔΕΗ, σε μήκος 117 χλμ., ώστε να προστατευθεί η υγεία των κατοίκων από τις δυσμενείς επιδράσεις των μαγνητικών πεδίων που δημιουργούνται, να αποφεύγονται τυχόν ατυχήματα και να αναβαθμιστεί το αστικό περιβάλλον. Η πρόταση δεν υλοποιήθηκε, αλλά παραμένει σε ισχύ.

Η εγκατάσταση **κεραιών κινητής τηλεφωνίας** μέσα στις περιοχές κατοικίας και κεραιών ραδιοηλεκτρικού σήματος στο Αιγάλεω όρος αποτελούν επίσης ζητήματα που ευαισθητοποιούν και κινητοποιούν την κοινωνία της Δυτικής Αθήνας, κυρίως γιατί όπως σε πάρα πολλές περιπτώσεις προκύπτει είτε γίνονται χωρίς τις απαιτούμενες άδειες είτε αυτές καταστρατηγούνται. Ο ΑΣΔΑ μπορεί να εξετάσει τη δυνατότητα να έχει έναν συντονιστικό και υποστηρικτικό ρόλο προς τους Δήμους για τις κεραιές κινητής και καθοριστικό για τις κεραιές στο βουνό.

Τέλος, σημαντικό και χρονίζον πρόβλημα για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας είναι το τέλμα που έχει δημιουργηθεί με τη Δημιουργία του **Νέου Κοινού Νεκροταφείου**. Η αναγκαιότητα εξακολουθεί να ισχύει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό σήμερα, αφού η επάρκεια των υφιστάμενων Κοιμητηρίων έχει εξαντληθεί προ πολλού και ο τρόπος λειτουργία τους με αυτές τις συνθήκες επιβαρύνει ακόμα περισσότερο τις περιοχές κατοικίας που τα περιβάλλουν.

4.4.2.2.3 2.2.3. Ενεργοποίηση – συμμετοχή τοπικής κοινωνίας

Η Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση και Κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας στη Δυτική Αθήνα για την ενεργό συμμετοχή της στην προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος, φυσικού και δομημένου, αναδεικνύεται σε προτεραιότητα για τον ΑΣΔΑ και τους Δήμους.

Στην κατεύθυνση αυτή και αξιοποιώντας την εμπειρία από παλαιότερες δράσεις που ανέλαβε ο ΑΣΔΑ, εντάσσονται πρωτοβουλίες όπως;

- ⇒ Γιορτασμός παγκόσμιας ημέρας Περιβάλλοντος στις 5 Ιουνίου κάθε χρόνο, σε συνεργασία με περιβαλλοντικούς φορείς.
- ⇒ Δενδροφυτεύσεις σε συνεργασία με σχολεία της περιοχής σε επιλεγμένους χώρους στο Όρος Αιγάλεω – Ποικίλο.
- ⇒ Γνωριμία με τη χλωρίδα και πανίδα του Ποικίλου από μαθητές των σχολείων της περιοχής.
- ⇒ Ανάπτυξη δικτύου περιβαλλοντικής προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος της Δυτικής Αθήνας σε συνεργασία με περιβαλλοντικούς και εθελοντικούς φορείς της περιοχής.

4.5 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ:

4.5.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός – απασχόληση - ανεργία

Τα στοιχεία και οι δείκτες που αφορούν στην οικονομία και στην απασχόληση στην Δυτική Αθήνα θα προκύψουν από την α' φάση της Αναπτυξιακής Μελέτης που έχει ήδη αναθέσει ο ΑΣΔΑ. Για να προσεγγίσουμε την κατάσταση στην περιοχή θα αναφερθούμε σε ορισμένα κρίσιμα στοιχεία και μεγέθη της Περιφέρειας Αττικής.

Στην Αττική περίπου 7 στους 10 κατοίκους είναι οικονομικά ενεργοί, όμως λιγότεροι από 6 στους 10 εργάζονται τελικά, εξαιτίας της ανεργίας. **Η οικονομική κρίση των τελευταίων χρόνων έχει μειώσει αισθητά την απασχόληση και αντίστοιχα έχει αυξήσει την ανεργία**, η οποία ανέβηκε το 16% το 2011 και ξεπέρασε το 20% το καλοκαίρι του 2012, όταν τρία χρόνια πριν ήταν κοντά στο 6%. Τέλος, **οι απασχολούμενοι εργάζονται στην πλειοψηφία τους στον τριτογενή τομέα των υπηρεσιών**, ενώ ακολουθεί ο δευτερογενής τομέας της μεταποίησης. **Η οικονομική κρίση φαίνεται ότι έχει πλήξει με ιδιαίτερη σφοδρότητα τον δευτερογενή τομέα**, συμβάλλοντας έτσι στην αποβιομηχάνιση της περιφέρειας, ενώ έχει ευνοήσει τον πρωτογενή τομέα, ο οποίος εμφανίζει αύξηση της απασχόλησης στην τριετία κατά περίπου 4.000 θέσεις εργασίας ή κατά 26,9%.

(ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Περιφέρεια Αττικής, Πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και επάγγελμα 2008-2011»)

Η απασχόληση κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Αττικής

Ο κλάδος «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο. Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών» απασχολεί τους περισσότερους εργαζόμενους το 2011 (περίπου 327.000) και ακολουθεί ο κλάδος «Μεταποίηση» με 168.000 εργαζόμενους περίπου). Οι λιγότερο σημαντικοί κλάδοι στην περιφέρεια Αττικής αφορούν στα «Ορυχεία, λατομεία» και στις «Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων». Σημαντική μείωση των απασχολούμενων την τριετία 2008-2011, προφανώς εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που συνεχίζει να πλήττει την ελληνική οικονομία, παρουσιάζεται στους κλάδους «Μεταποίηση» και «Κατασκευές».

Οι μεταβολές της απασχόλησης ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας τα τελευταία τρία έτη δείχνουν ότι από τους συνολικά 21 κλάδους οικονομικής δραστηριότητας οι 8 εμφάνισαν αύξηση της απασχόλησης και οι

υπόλοιποι 13 μείωση. Το συνολικό αποτέλεσμα είναι αρνητικό, οπότε κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2011 υπάρχουν 156.375 λιγότεροι απασχολούμενοι σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008.

Οι θέσεις απασχόλησης που χάθηκαν ή αυτές που δημιουργήθηκαν σε κάθε κλάδο ξεχωριστά λένε μόνο τη μισή ιστορία και σίγουρα δεν αντικατοπτρίζουν τη βαρύτητα των εξελίξεων σε κάθε κλάδο. Πρωταγωνιστές είναι ο κλάδος «Ορυχεία, λατομεία» με αύξηση της απασχόλησης που αγγίζει το 35%, ο κλάδος «Γεωργία, δασοκομία, αλιεία» με αύξηση 26,9% και ο κλάδος «Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων» που αυξάνει την απασχόληση κατά 16,7%. Επομένως, αν ήθελε κάποιος να προσδιορίσει δυναμικά αναπτυσσόμενους κλάδους στην Αττική θα έπρεπε να συμπεριλάβει και τους συγκεκριμένους τρεις. Σε αντιδιαστολή, οι κλάδοι «Διαχείριση ακίνητης περιουσίας», «Κατασκευές», «Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» και ο κλάδος «Μεταποίηση» καταγράφουν σημαντικές απώλειες που ξεπερνούν ¼ της απασχόλησης σε κάθε έναν.

Οι κλάδοι οι οποίοι εμφανίζουν θετική δυναμική εν μέσω κρίσης στην περιφέρεια Αττικής είναι οι εξής: «Γεωργία, δασοκομία, αλιεία», «Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών», «Ενημέρωση και επικοινωνία» και «Ορυχεία και λατομεία». Επομένως, τα προγράμματα κατάρτισης ανέργων θα είχαν πιθανόν μεγαλύτερη επιτυχία (ταχύτερη και καλύτερη ένταξη στην αγορά εργασίας μέσω ανταπόκρισης στις ανάγκες της αγοράς), αν κατεύθυναν τους ανέργους προς αυτούς τους συγκεκριμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας. Επιπλέον, οι κλάδοι «Μεταποίηση», «Κατασκευές» και «Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης», «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο. Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών» και «Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες» εμφανίζουν από αρνητική έως πολύ αρνητική πορεία στην απασχόληση και, ενδεχομένως, θα έπρεπε να ληφθούν μέτρα για την ανάσχεση του ρυθμού αύξησης των ανέργων από τους συγκεκριμένους κλάδους.

Διαπιστώσεις-συμπεράσματα

Λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της απόλυτης και της ποσοστιαίας μεταβολής στην απασχόληση κατά επάγγελμα, αλλά και το συνδυασμό των δύο με τη βοήθεια ενός δείκτη δυναμικότητας προκύπτουν επαγγέλματα που εμφανίζουν θετικές προοπτικές απασχόλησης παρά τις δυσμενείς συνθήκες που διαμορφώνει η οικονομική κρίση και, επομένως, δεδομένου ότι θα ακολουθήσουν αντίστοιχη πορεία στο μέλλον μπορούν να απορροφήσουν καταρτισμένους ανέργους. Στα επαγγέλματα αυτά περιλαμβάνονται οι

«Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί κπαε», οι «Ειδικευμένοι επί των πωλήσεων, χρηματιστές, κτηματομεσίτες, απασχολούμενοι στην εξυπηρέτηση επιχειρήσεων εν γένει και ασκούντες συναφή επαγγέλματα», οι «Μεταλλωρύχοι, λατόμοι και ασκούντες συναφή επαγγέλματα», «Βοηθητικό διδακτικό προσωπικό» και «Ανειδίκευτοι αγροεργάτες, αλιεργάτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα». Σε αντιδιαστολή, επαγγέλματα όπως «Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων και άλλων δομικών έργων», «Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών», «Διευθύνοντες επιχειρηματίες και προϊστάμενοι μικρών δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων» και «Υπάλληλοι γραφείου» εμφανίζουν εξαιρετικά αρνητική πορεία και ίσως θα ήταν σκόπιμο να υιοθετηθούν πολιτικές ανάσχεσης δημιουργίας νέων ανέργων από τα επαγγέλματα αυτά.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο των ανέργων

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό που διαφέρει μεταξύ των ανέργων είναι το εκπαιδευτικό επίπεδο. Η πλειονότητα των ανέργων (53% ή 155.525 άτομα) το δεύτερο τρίμηνο του 2011 έχει αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (λύκειο ή τεχνικό λύκειο και διάφορες άλλες σχολές του ίδιου επιπέδου), ενώ περίπου ένας στους τέσσερις ανέργους είναι απόφοιτος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (24% ή 68.808 άτομα). Εκείνοι που έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση είναι η τρίτη μεγαλύτερη ομάδα ανέργων (22%), οριακά μικρότερη από τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά περίπου 4,5 χιλιάδες άτομα.

Το σφοδρότερο πλήγμα εξαιτίας της κρίσης δέχθηκαν οι αναλφάβητοι και αυτοί που έχουν ολοκληρώσει ορισμένες τάξεις του δημοτικού. Αν και πρόκειται για μια μικρή ομάδα (μόλις 2.189 άτομα το δεύτερο τρίμηνο του 2011), η αύξηση των ανέργων είναι αρκούντως έντονη (δεκαπλασιάστηκαν). Επομένως, τα προγράμματα κατάρτισης ανέργων θα μπορούσαν να εστιάσουν στην κατάρτιση ανέργων με ελάχιστη εκπαίδευση, μιας και αυτοί πλήττονται περισσότερο από την κρίση, στους απόφοιτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εφόσον αποτελούν την πολυπληθέστερη ομάδα ανέργων και στους άνεργους πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αυξάνονται δραματικά.

4.5.2 Οικονομία - επιχειρηματικότητα

Επικαιροποιημένα στοιχεία Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Δυτικής Αθήνας

Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στα μητρώα του ΒΕΑ η εικόνα που έχουμε σήμερα 24/5/2012 είναι η εξής :

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΤΟΣ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
---------	------	----------	-----------

ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ	2009	21	239
	2010	22	63
	2011	29	69
ΣΥΝΟΛΟ		72	371
ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ	2009	6	132
	2010	8	21
	2011	7	20
ΣΥΝΟΛΟ		21	173
ΑΙΓΑΛΕΩ	2009	47	615
	2010	47	123
	2011	32	98
ΣΥΝΟΛΟ		126	836
ΙΛΙΟΝ	2009	57	512
	2010	68	139
	2011	54	153
ΣΥΝΟΛΟ		179	804
ΚΑΜΑΤΕΡΟ	2009	12	160
	2010	6	41
	2011	18	35
ΣΥΝΟΛΟ		36	236
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	2009	144	1311
	2010	131	307
	2011	128	269
ΣΥΝΟΛΟ		403	1887
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ	2009	23	199
	2010	19	55
	2011	20	59
ΣΥΝΟΛΟ		62	313
ΦΥΛΗ	2009	0	4

	2010	2	2
	2011	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		2	6
ΧΑΙΔΑΡΙ	2009	22	192
	2010	20	44
	2011	26	41
ΣΥΝΟΛΟ		68	277

4.5.3 Η εμπειρία του ΑΣΔΑ σε θέματα απασχόλησης και το γενικότερο πλαίσιο πολιτικών και χρηματοδοτήσεων σε συνθήκες κρίσης

Θέλουμε λοιπόν, ένα μοντέλο ανάπτυξης που να αλλάζει τα δομικά χαρακτηριστικά της Δυτικής Αθήνας και να αξιοποιεί τα συγκεκριμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Δυτικής Αθήνας, που είναι:

- ⇒ Η ύπαρξη μεγάλων δημόσιων χώρων που σήμερα δεσμεύονται από άλλους κρατικούς φορείς αλλά αποδεσμευόμενοι μπορούν να αποτελέσουν τοπικούς και υπερτοπικούς πόλους πρασίνου, αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού. Τα Στρατόπεδα ΚΕΔΒ-ΚΕΒΟΠ, το Στρατόπεδο 301, και άλλα.
- ⇒ Το Όρος Αιγάλεω - Ποικίλο και το Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτσης» που η προστασία και περιβαλλοντική αναβάθμιση τους αποτελεί μόνιμη προτεραιότητα μας.
- ⇒ Το μεγάλο απόθεμα παλαιών βιομηχανικών εγκαταστάσεων στην περιοχή μας, απόθεμα γης μέσα στον οικιστικό ιστό και στις περιοχές κατοικίας των εργαζομένων, που μπορούν να φιλοξενήσουν καινοτόμες και φιλικές προς το περιβάλλον επενδύσεις, χωρίς ανάλωση ελεύθερων χώρων, με άμεση πρόσβαση και στις δυο εθνικές οδούς και πολύ κοντά στο κέντρο της Αθήνας.
- ⇒ -Οι πάνω από 700.000 κάτοικοι της περιοχής, κόσμος της εργασίας και της γνώσης, ένα παραγωγικό δυναμικό που συχνά ασφυκτιά μέσα στις συνθήκες μειωμένης τοπικής ανάπτυξης και ανεπάρκειας υποδομών. Ένας παραγωγικός πλούτος διαθέσιμος για την ανάπτυξη, τη δημιουργία,. Οι Δήμοι της Δυτικής Αθήνας ήδη παρακολουθούν τις εξελίξεις, υπάρχουν σχέδια και προγράμματα σε εξέλιξη, για βιοκλιματικές γειτονιές, ενεργειακά κτίρια, το μεγάλο πρόγραμμα της Πράσινης Διαδρομής Δυτικής Αθήνας κ.ά.

Μια πλευρά της πράσινης ανάπτυξης είναι και η ολοκληρωμένη αστική ανάπλαση και περιβαλλοντική εξυγίανση χώρων υποβάθμισης και κοινωνικού αποκλεισμού (χώροι βιομηχανικών συγκεντρώσεων, παρακηφίσιας περιοχές, Ελαιώνας, περιοχές με κοινωνικά προβλήματα) με τη συγκρότηση και εφαρμογή συγκεκριμένων προγραμμάτων παρέμβασης. Ή επίσης η βελτίωση του θαλασσίου και παρακτίου περιβάλλοντος στην περιοχή της Ακτής Σκαρμαγκά, ζήτημα που συνδέεται και με την έκταση που

καταλαμβάνουν τα Ναυπηγεία και το κατά πόσον είναι ολόκληρη αναγκαία για τις δραστηριότητες τους.

Παρόλο που στις σημερινές δύσκολες συνθήκες οικονομικής κρίσης δεν μπορούμε να στηρίζουμε όλες τις ελπίδες μας για την αναπτυξιακή πορεία της περιοχής μας στον δημόσιο τομέα. Εντούτοις έχει ένα σοβαρό αναπτυξιακό ρόλο να διαδραματίσει ο δημόσιος τομέας και στις σημερινές δύσκολες συνθήκες. Το ρόλο να διαμορφώσει τους κατάλληλους όρους ώστε να διευκολυνθεί, να αποκτήσει κίνητρα, να πάρει κατευθύνσεις και ο ιδιωτικός τομέας.

Η εμπειρία του ΑΣΔΑ στα θέματα της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας (θετική ή αρνητική, με την έννοια της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων), όπως για παράδειγμα υποστήριξη των ΜΜΕ στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, δράσεων για την τόνωση της τοπικής αγοράς, αξιοποίηση προγραμμάτων για τη δημιουργία ΜΜΕ και νέων θέσεων απασχόλησης, αποτελεί σημαντικό κριτήριο για τις προτεραιότητες και τις επιλογές που κάνει στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ΕΠ.

Στην κατεύθυνση αυτή υλοποιούνται ή έχουν δρομολογηθεί πολιτικές δράσεις που έχουν άμεση θετική ανταπόκριση από την τοπική κοινωνία. Ως τέτοιες μπορούμε να αναφέρουμε την ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΑΣΔΑ από στελέχη του Συνδέσμου των προσφερόμενων θέσεων εργασίας με προτεραιότητα στην Περιφέρεια Αττικής. Τόσο η επισκεψιμότητα της συγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπηρεσίας όσο και η τηλεφωνική εξυπηρέτηση των ανέργων υποδηλώνουν την απήχηση και την εμβέλεια των παρεχομένων υπηρεσιών. Μία δεύτερη ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών από την ιστοσελίδα του ΑΣΔΑ, έχει να κάνει με την πληροφόρηση για συγχρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά προγράμματα, προκηρύξεις που αφορούν πολίτες και φορείς και επιχειρήσεις.

Παράλληλα, οι επεξεργασμένες και τεκμηριωμένες προτάσεις του ΑΣΔΑ στο ΠΚΣΑ δίνουν τη δυνατότητα άμεσης αξιοποίησής τους στο παρόν ΕΠ. Συγκεκριμένα, οι προτάσεις αυτές αφορούν στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας και περιλαμβάνουν δράσεις ενίσχυσης και υποστήριξης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων της Δυτικής Αθήνας.

Πέραν των προηγούμενων, από το ευρύτερο περιβάλλον παρουσιάζονται ορισμένες ευκαιρίες που μπορούν να αξιοποιηθούν από τον ΑΣΔΑ, όπως για παράδειγμα:

Το θεσμικό πλαίσιο για την κοινωνική οικονομία

"Η κοινωνική οικονομία περιλαμβάνει οικονομικές δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από επιχειρήσεις και οργανισμούς, κυρίως συνεταιρισμούς, κοινωνίες αλληλοβοήθειας και σωματεία (ενώσεις), η ίδρυση και η λειτουργία των οποίων διέπεται από τις ακόλουθες αρχές: α) σκοπό έχουν κυρίως την παροχή υπηρεσιών προς τα μέλη τους ή την κοινωνία, παρά την επιδίωξη κέρδους, β) έχουν ανεξάρτητη διοίκηση, γ) εφαρμόζουν δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων, δ) αποδίδουν προτεραιότητα στα άτομα και στην εργασία έναντι του κεφαλαίου κατά τη διανομή του εισοδήματος" (Jacques Defourny, 2001).

Σύμφωνα με τον [Ν. 4019/2011](#), Κοινωνική Οικονομία ορίζεται: "το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων". Ως φορέας της Κοινωνικής Οικονομίας, θεσπίζεται η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.). Είναι αστικός συνεταιρισμός με κοινωνικό σκοπό και διαθέτει εκ του νόμου την εμπορική ιδιότητα.

4.6 ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

Μια σύνοψη της ανάλυσης που προηγήθηκε παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν, όπου:

Προβλήματα και περιορισμοί: ανάγκες της περιοχής και κίνδυνοι ή περιορισμοί από το εξωτερικό περιβάλλον, που πρέπει να αντιμετωπισθούν από τον ΑΣΔΑ

Δυνατότητες και ευκαιρίες: δυνατότητες της περιοχής και ευκαιρίες από το εξωτερικό περιβάλλον, που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από τον ΑΣΔΑ

Κρίσιμα ζητήματα: τα σημαντικότερα προβλήματα της περιοχής τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο ΑΣΔΑ κατά την επόμενη περίοδο στο συγκεκριμένο τομέα.

4.6.1 Θεματικός τομέας: Κοινωνική πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός

ΘΕΜΑΤΑ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
<p>Κοινωνική Πολιτική</p>	<p>Μεγάλο πλήθος και εύρος μειονεκτουσών κοινωνικά ομάδων Γενικά μικρή συνειδητοποίηση της έννοιας, της σημασίας και των ωφελειών από την ικανοποιητική άσκηση κοινωνικής πολιτικής στο τοπικό επίπεδο Ανύπαρκτη ανταποδοτικότητα σε οικονομικό επίπεδο των σχετικών υπηρεσιών Μικρές δυνατότητες άντλησης πόρων από το Ε.Σ.Π.Α. Νέες κοινωνικές ανάγκες και προβλήματα που διαφαίνεται να υπάρχουν (νεανική παραβατικότητα, χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, έλλειψη στέγης, φαινόμενα κακοποίησης κ.λπ.)</p>	<p>Ύπαρξη ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου (νέος Δ.Κ.Κ.) Ύπαρξη αρκετών φορέων / δομών για την άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής Δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης και δικτύωσης των υπάρχοντων δομών και υπηρεσιών Ύπαρξη ικανοποιητικής εμπειρίας και τεχνογνωσίας σε κάποιες δομές Δυνατότητα σύνδεσης και αλληλοτροφοδότησης με τις πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες των δήμων</p>	<p>Ανάγκη βελτίωσης και επέκτασης των υπηρεσιών για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού</p>
<p>Παιδεία</p>	<p>Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού Ελλείψεις υποδομών και χώρων (περισσότερο για τους παιδικούς σταθμούς) Μεγάλες ανάγκες συντηρήσεων και επισκευών Ελλιπείς κρατικές επιχορηγήσεις Ανύπαρκτη έως ελάχιστη οικονομική ανταποδοτικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών</p>	<p>Οι κατασκευές που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη και θα βελτιώσουν την κατάσταση σε επίπεδο δήμων</p>	<p>Ανάγκη βελτίωσης υποδομών παιδείας Ανάγκη βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών παιδείας Ανάγκη βελτίωσης της χωροταξικής κατανομής σχολικών μονάδων στα γεωγραφικά όρια των 10 Δήμων</p>
<p>Πολιτισμός</p>	<p>Ελλείψεις χώρων Ελάχιστη διαδημοτική δραστηριοποίηση</p>	<p>Ύπαρξη πολιτιστικών φορέων σε όλους τους Δήμους</p>	<p>Ανάγκη επέκτασης διαδημοτικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων</p>

	Ελάχιστη οικονομική ανταποδοτικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών	Εκφρασμένη επιθυμία για διαδημοτικές δράσεις Ύπαρξη μεγάλου κτιριακού αποθέματος Αυξητικές τάσεις συμμετοχής των δημοτών στα πολιτιστικά δρώμενα	Ανάγκη δημιουργίας – βελτίωσης πολιτιστικών υποδομών
Αθλητισμός	Ελλείψεις σε αθλητικές υποδομές Μη ικανοποιητική χωροταξική κατανομή των υπαρχόντων υποδομών Ελάχιστη οικονομική ανταποδοτικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ύπαρξη μεγάλου κτιριακού αποθέματος Ύπαρξη μεγάλων χώρων, πρόσφορων για νέες δραστηριότητες (πάρκο Αντώνης Τρίτσης, Όρος Αιγάλεω) Ύπαρξη αθλητικών φορέων σε όλους τους Δήμους	Ανάγκη δημιουργίας - επέκτασης διαδημοτικών αθλητικών δραστηριοτήτων Ανάγκη δημιουργίας αθλητικών υποδομών
Υγεία	Ελλείψεις κυρίως προσωπικού, υποδομών και εξοπλισμού στα 4 νοσοκομεία της περιοχής Ελλιπή ιατρεία και διοικητικές υπηρεσίες ΙΚΑ Έλλειψη Κέντρων Υγείας αστικού τύπου	Ύπαρξη των βασικών κτιριακών υποδομών	Ανάγκη ενίσχυσης υποδομών και υπηρεσιών υγείας

4.6.2 Θεματικός Τομέας: Φυσικό, Οικιστικό Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

ΘΕΜΑΤΑ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Φυσικό περιβάλλον	Όρος Αιγάλεω – Ποικίλο Μη υιοθέτηση από την πολιτεία ενός Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης Διεκδικήσεις της εκκλησίας και	Θεσμοθετημένο καθεστώς προστασίας Όρους Αιγάλεω - Ποικίλο - Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης ΥΠΕΧΩΔΕ – ΑΣΔΑ για Αιγάλεω –	Προστασία, οικολογική αναβάθμιση και αξιοποίηση του Όρους Αιγάλεω - Ποικίλο

	<p>ιδιωτών σε σημαντικές εκτάσεις του βουνού/ καταπατήσεις Αυθαίρετη δόμηση, έστω περιορισμένη, στα όρια με τον αστικό ιστό</p>	<p>Ποικίλο Εκτέλεση / συντήρηση σημαντικών έργων από ΑΣΔΑ σε εκτεταμένες περιοχές του Αιγιάλεω Συνέργεια Δράσεων με τον Άξονα «Περιβαλλοντική προστασία & πρόληψη κινδύνων» του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 Δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων Αναδάσωσης από το ΕΤΓΠΑ</p>	
	<p>Υδάτινοι πόροι Εξάντληση/ υφαλμύριση του υδροφόρου ορίζοντα Άγνωστος αριθμός παράνομων γεωτρήσεων Μη προστασία και διευθέτηση σημαντικών ρεμάτων Παράνομη διοχέτευση λυμάτων /αποβλήτων στον Κηφισό και τα ρέματα Μη εφαρμογή του σχεδιασμού απορρύπανσης / αναβάθμισης θαλάσσιου οικοσυστήματος Κόλπου Ελευσίνας και οικοσυστήματος λίμνης Κουμουνδούρου Επιχειρηματικά και κυβερνητικά σχέδια για εγκατάσταση νέων ιδιαίτερα επιβαρυντικών δραστηριοτήτων στον Σκαρμαγκά και τη λίμνη Κουμουνδούρου</p>	<p>Προγραμματισμός πολυδύναμων έργων από ΑΣΔΑ στο Αιγιάλεω όρος με στόχο και τον εμπλουτισμό του υδροφορέα Θεσμοθετημένο καθεστώς προστασίας για τον Κηφισό και τους παραχειμάρους του, τα ρέματα Εσχατιάς, Ευπυρίδων και Πικροδαφνέζας Ευαισθητοποίηση πολλών Δήμων σχετικά με τη μη χρήση πόσιμου ύδατος για άρδευση αστικού πράσινου Ένταξη της διευθέτησης ρεμάτων Εσχατιάς & Πικροδαφνέζας στις χρηματοδοτήσεις του Ε.Π.ΠΕΡ.</p>	<p>Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων με αιχμή την προστασία των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων, την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος της ατμόσφαιρας.</p>

	<p>Ατμόσφαιρα Ιδιαίτερες κλιματικές συνθήκες, ευνοϊκές στη συγκράτηση ρύπων & αύξηση θερμοκρασίας Καταστροφή δασοκάλυψης Πάρνηθας Ατμοσφαιρική ρύπανση, παρά τις πτωτικές τάσεις σε αρκετούς ρύπους, ακόμη υψηλή Περαιτέρω φόρτιση λόγω έντασης κυκλοφοριακών προβλημάτων στους μεγάλους άξονες και το βασικό οδικό δίκτυο Καθυστερήση στη διάχυση της χρήσης φυσικού αερίου Επιχειρηματικά και κυβερνητικά σχέδια για εγκατάσταση νέων ιδιαίτερα επιβαρυντικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Αθήνας - Αττικής</p>	<p>Σταδιακή απόδοση ευεργετικών αποτελεσμάτων από τις Δράσεις στο Αιγάλεω όρος Επέκταση των Γραμμών Μετρό στο Δυτικό Λεκανοπέδιο Υλοποίηση πιλοτικών ενεργειών από ΑΣΔΑ για την αντιμετώπιση φαινομένων «θερμονησίδας» & αύξησης θερμοκρασίας Κατάρτιση σχεδίων / ενεργειών από ΑΣΔΑ για την υιοθέτηση των αρχών βιοκλιματικού σχεδιασμού στο δημόσιο και ιδιωτικό χώρο Πρόβλεψη Δράσεων στο ΠΕΠ Αττικής για την Αναβάθμιση του Ενεργειακού Συστήματος</p>	<p>Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων με αιχμή την προστασία των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων, την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος της ατμόσφαιρας.</p>
<p>Οικιστικό Δομημένο περιβάλλον</p>	<p>Ανεπίκαιρο υφιστάμενο πλαίσιο Ρυθμιστικού Σχεδιασμού Αθήνας Ανεπίκαιρο υφιστάμενο πλαίσιο πολεοδομικού σχεδιασμού στη μεγάλη πλειοψηφία των Δήμων Μη ολοκλήρωση και κύρωση των Πράξεων Εφαρμογής των Π.Μ.Ε. / Ασυμφωνίες Π.Μ. με νέα δεδομένα, σε κρίσιμες περιοχές Δήμων της Δυτικής Αθήνας</p>	<p>Σχετικά πιο επίκαιρες μελέτες σε επίπεδο ΑΣΔΑ για την προώθηση του Ρυθμιστικού - Πολεοδομικού σχεδιασμού</p>	<p>Επικαιροποίηση & εφαρμογή Ρυθμιστικού - Πολεοδομικού Σχεδιασμού</p>

	Απουσία από τον προγραμματισμό των Δήμων μελετών Αναθεώρησης των παλιών σχεδίων πόλης Απουσία οικονομικών πόρων από την κεντρική πολιτεία για τον Ρυθμιστικό – Πολεοδομικό σχεδιασμό		
	Εγκατάλειψη του Οικολογικού Πάρκου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντ. Τρίτσης» από την πολιτεία Αδράνεια του Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου «Αντ. Τρίτσης», έλλειψη χρηματοδότησης και προσωπικού	Θεσμοθετημένο καθεστώς προστασίας του Οικολογικού Πάρκου με πρόβλεψη δραστηριοτήτων μητροπολιτικού πόλου Δημιουργία & ενεργός δράση Διαδημοτικού Σχήματος για τη σωτηρία του Πάρκου Σημαντικές επενδύσεις πόρων από τον ΑΣΔΑ για τη σωτηρία του Πάρκου / ώριμες μελέτες για νέα έργα	Διάσωση – Αναβάθμιση Πάρκου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντ. Τρίτσης»
	Τροποποιήσεις θεσμικού πλαισίου για τον Ελαιώνα επί το χείρον Σημαντικές καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των διαδικασιών πολεοδόμησης του Ελαιώνα σύμφωνα με το πλαίσιο Ισχυρές τάσεις τσιμεντοποίησης του Ελαιώνα Καθυστερήσεις στην απομάκρυνση ασύμβατων χρήσεων δημόσιου χαρακτήρα	Επαναδραστηριοποίηση Φορέων Τ.Α. για τη διάσωση του Ελαιώνα Ώριμη μελέτη για την ανάπλαση Κτήματος Μερκάτη	Διάσωση – Αναβάθμιση Ελαιώνα
	Κίνδυνος μη κατοχύρωσης αυτών των χώρων ως δημόσιου συμφέροντος	Σημαντικής έκτασης αδόμητοι χώροι εντός του αστικού ιστού ελεύθεροι ή με χρήσεις	Ανάπλαση – Αξιοποίηση δημόσιων χώρων με συμβατές προς τον

	<p>κοινόχρηστης & κοινωφελούς λειτουργίας</p> <p>Οικιστική ανάπτυξη περιοχών για μακρά περίοδο με αυθαίρετη δόμηση & στη συνέχεια χωρίς ολοκλήρωση όλων των φάσεων πολεοδομικής επέκτασης</p> <p>Ταχύτατη μείωση αδόμητων χώρων</p> <p>Ύπαρξη θυλάκων υποβαθμισμένου αστικού περιβάλλοντος & ποιότητας ζωής</p> <p>Κερδοσκοπική εκμετάλλευση όρων του Γ.Ο.Κ.</p> <p>Μη δεσμευτικές κατευθύνσεις υφιστάμενων Γ.Π.Σ. όσον αφορά ανάπτυξη χρήσεων γης, επάρκεια κοινόχρηστων χώρων – κοινωφελών λειτουργιών, κλπ.</p> <p>Χαμηλός βαθμός ωριμότητας έργων σε αρκετούς Δήμους</p> <p>Μη ένταξη της Αττικής στους χρηματοδοτούμενους από το ΕΤΠΑ Άξονες του Ε.Π.ΠΕΡ.</p>	<p>προς απομάκρυνση</p> <p>Συνεχής επαγρύπνηση και ενεργές δράσεις από Γ.Α.</p> <p>Κατάρτιση συγκεκριμένου προγραμματισμού για την απόκτηση αδόμητων χώρων από αρκετούς Δήμους.</p> <p>Αξιοποίηση συνεργασίας Δήμων ΑΣΔΑ για την εκτέλεση έργων και την εκπόνηση μελετών αναβάθμισης του οικιστικού ιστού</p> <p>Εξασφάλιση χρηματοδοτήσεων για τη Δημιουργία Πράσινων Διαδρομών & την ενοποίηση σημαντικών Κ.Χ. – ΚΦ. Χ.</p> <p>Συνέργεια Δράσεων με τον Άξονα «Περιβαλλοντική προστασία & πρόληψη κινδύνων» του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013, όσον αφορά έργα ανάπλασης – αναβάθμισης & διαμόρφωσης Κ.Χ.</p>	<p>οικιστικό ιστό χρήσεις</p> <p>Αύξηση – αναβάθμιση του πρασίνου & των κοινόχρηστων χώρων με αιχμή το Δίκτυο Πράσινων Διαδρομών & τις Πρότυπες Π.Χ. - Παιδότοπους</p> <p>Ολοκληρωμένες αναπλάσεις αστικών περιοχών με αιχμή τις κεντρικές, τις υποβαθμισμένες & την επανάχρηση σημαντικών κτιριακών κελυφών</p>
	<p>Αδιάνοικτα τμήματα κυκλοφοριακών αξόνων υπερτοπικού χαρακτήρα όπως Θηβών, Φυλής, κλπ</p> <p>Έλλειψη ενιαίου κυκλοφοριακού – συγκοινωνιακού σχεδιασμού σε επίπεδο χωρικής ενότητας</p> <p>Καθυστερήσεις στη δημιουργία</p>	<p>Προγραμματισμός σημαντικών έργων & παρεμβάσεων μητροπολιτικού επιπέδου στο κυκλοφοριακό & μεταφορικό δίκτυο της άμεσης & ευρύτερης περιοχής</p> <p>Αναβάθμιση της προσπελασιμότητας της Δυτικής Αθήνας</p>	<p>Βελτίωση της αστικής κινητικότητας & ασφάλειας για «Πράσινες πόλεις»</p> <p>Ολοκλήρωση – αναβάθμιση διαδημοτικών αξόνων κυκλοφορίας</p>

	<p>χώρων στάθμευσης από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ</p> <p>Εντατικοποίηση της εγκατάστασης χρήσεων στους σημαντικούς άξονες κυκλοφορίας χωρίς επίκαιρο & έγκυρο σχεδιασμό</p>		
	<p>Πολύ σημαντικές καθυστερήσεις στην εφαρμογή του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Απορριμμάτων</p> <p>Σοβαρά προβλήματα στην αντιπλημμυρική προστασία και την αποχέτευση ομβρίων</p> <p>Επιβάρυνση από πυλώνες και Γραμμές Υψηλής Τάσης ΔΕΗ</p> <p>Μικρές πιθανότητες χρηματοδότησης από το ΠΕΠ Αττικής & το ΕΠΠΕΡ έργων αντιπλημμυρικής προστασίας μη υπερτοπικής σημασίας (αγωγοί ομβρίων πόλης)</p>	<p>Απόκτηση εμπειριών από την Τ.Α. όσον αφορά βιώσιμα συστήματα Ανακύκλωσης Μελέτες και πιλοτικές ενέργειες ΑΣΔΑ για την οργάνωση της Πολιτικής Προστασίας σε διαδημοτικό επίπεδο</p>	<p>Πλήρης εκσυγχρονισμός του συστήματος διαχείρισης απορριμμάτων</p> <p>Ολοκλήρωση της αντιπλημμυρικής προστασίας του αστικού ιστού</p> <p>Διαχείριση & αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών</p> <p>Βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας & υγείας των πολιτών</p>
<p>Ενεργοποίηση – συμμετοχή τοπικής κοινωνίας</p>		<p>Ευνοϊκά κοινωνικά χαρακτηριστικά πληθυσμού</p> <p>Σημαντικό ιστορικό όσον αφορά τους φορείς Τ.Α, άλλους φορείς & τους κατοίκους της περιοχής</p> <p>Εμπειρία & υποδομές στον ΑΣΔΑ όσον αφορά τον τομέα ενημέρωσης - πληροφόρησης</p> <p>Σημαντικές πρωτοβουλίες του ΑΣΔΑ μέσα</p>	<p>- Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση – Κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για το περιβάλλον & την ποιότητα ζωής</p>

		στο 2008 για την ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας στην προστασία του περιβάλλοντος & την ποιότητα ζωής	
--	--	--	--

4.6.3 Θεματικός τομέας: Απασχόληση, Οικονομία, Επιχειρηματικότητα

ΘΕΜΑΤΑ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Απασχόληση επιχειρηματικότητα	- Χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο κυρίως των μεγαλύτερων ηλικιών Υψηλό ποσοστό ανεργίας γυναικών και νέων Φθίνουσα δραστηριότητα στον δευτερογενή και συγχρόνως μεγάλο ποσοστό απασχόλησης σε αυτόν Αρνητική οικονομική συγκυρία Μικρή αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών από τις ΜΜΕ	Υψηλότερα ποσοστά νεανικού πληθυσμού Ικανοποιητικό εκπαιδευτικό επίπεδο των μικρών ηλικιών Δυνατότητες συνεργασίας με εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΤΕΙ) Σημαντική εμπειρία του ΑΣΔΑ σε θέματα προώθησης της απασχόλησης	Ανάγκη υποστήριξης εργαζομένων και ανέργων σε θέματα εργασιακών σχέσεων και απασχόλησης Ανάγκη προσέλκυσης πράσινης επιχειρηματικότητας Ανάγκη διερεύνησης του πλαισίου της κοινωνικής οικονομίας Ανάγκη υποστήριξης των ΜΜΕ στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών

4.7 Συγκεντρωτικός ενιαίος πίνακας προγραμματισμού δράσεων – έργων του ΑΣΔΑ.

A. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Ανάπτυξη δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης (δίκτυα παραγωγών χωρίς μεσάζοντες για τη φτηνή κάλυψη των επισιτιστικών αναγκών κοινωνικά παντοπωλεία, κοινωνικά ιατρεία – φαρμακεία, ανταλλακτικά παζάρια, τράπεζες χρόνου).
2. Ανακούφιση φτώχειας και ανεργίας (επιμορφώσεις, ενημερώσεις κ.λ.π.).
3. Αναβάθμιση υποδομών Πρωτοβάθμιας Υγείας.
4. Μετανάστες – μειονεκτούσες ομάδες – ρατσισμός.

B. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

1. Όρος Αιγάλεω - Ποικίλο:

- Προγραμματική σύμβαση με Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Προστασία και εμπλουτισμός υπάρχουσας βλάστησης.
- Πυροπροστασία (έμψυχα συνεργεία, περιπολίες, τεχνολογική υποστήριξη κλπ).
- Αποψιλώσεις – απομάκρυνση μπαζών και λοιπών υλικών.
- Εθελοντισμός – γνωριμία με πανίδα και χλωρίδα.

2. Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτσης»:

- Αλλαγή θεσμικού καθεστώτος – παραχώρηση της διαχείρισης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση της περιοχής με συντονιστή τον ΑΣΔΑ.
- Οικονομοτεχνική μελέτη βιωσιμότητας του Πάρκου – χρήσεις γης.
- Τροφοδοσία με νερό των λιμνών και καναλιών (μελέτες εφαρμογής – έργο).
- Φύλαξη – πυροπροστασία.
- Εμπλουτισμός βλάστησης – περιποίηση υπάρχουσας.
- Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.
- Εθελοντισμός.

3. Αστικό περιβάλλον – ποιότητα ζωής:

- Αύξηση επιφάνειας πρασίνου (πράσινες διαδρομές, αναπλάσεις πλατειών – κοινόχρηστων χώρων κ.λ.π.).
- Αναπλάσεις υποβαθμισμένων περιοχών Δυτικής Αθήνας.
- Συγκοινωνιακή – Κυκλοφοριακή αναβάθμιση.

5 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΑΣΔΑ

Ο ΑΣΔΑ καλείται, εκ των πραγμάτων, να χαράξει και να εφαρμόσει μια στρατηγική 'επιβίωσης' απέναντι στη γενικότερη οικονομική - κοινωνική - πολιτική κρίση και στην πολιτική του κεντρικού κράτους. Οι συνέπειες αυτής της πολιτικής γενικά στην ΤΑ και ειδικά στους αναπτυξιακούς της φορείς, διαδημοτικής συνεργασίας κλπ, είναι δραματικές και πιθανόν καταστροφικές. Διότι οδηγούν ήδη σε:

- ⇒ θεσμική υποβάθμιση του αναπτυξιακού - κοινωνικού ρόλου των ΟΤΑ συνολικά και ιδιαίτερα με τη μεταφορά κρίσιμων αρμοδιοτήτων τους στον ιδιωτικό τομέα,
- ⇒ δραματική μείωση έως και εξαφάνιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων των ΟΤΑ καθώς των τοπικών επενδυτικών προγραμμάτων με τη σκληρή πολιτική περικοπών των χρηματοδοτήσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό (ΚΑΠ -ΠΔΕ) αλλά και από το ΕΣΠΑ.
- ⇒ σε συνεχή μείωση του προσωπικού, με την απαγόρευση των προσλήψεων αρχικά και με τις προωθούμενες διαθεσιμότητες - απολύσεις.

Η πολιτική αυτή, που επεκτείνεται ήδη σε ορίζοντα δεκαετίας, απαιτεί μια διπλή τακτική αντιμετώπισης.

Η πρώτη αφορά στην αναγκαία αμυντική πλευρά της 'επιβίωσης' με την υπεράσπιση του κοινωνικού ρόλου της ΤΑ και ειδικά του ΑΣΔΑ. Η δεύτερη αφορά στην ουσιαστική, διεκδικητική πλευρά, με επιμονή στον αναπτυξιακό- κοινωνικό ρόλο του ΑΣΔΑ, με χάραξη προοπτικής ανάκαμψης από τη σημερινή κατάσταση που δημιουργεί η αντικοινωνική - αντιαυτοδιοικητική πολιτική του κεντρικού κράτους.

Με αυτή τη στρατηγική αυτή προτείνεται να αντιμετωπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα του προγραμματισμού των δράσεων, των δομών οργάνωσης- λειτουργίας, της στελέχωσης, της οικονομικής διοίκησης- διαχείρισης και της διεκδίκησης των αναγκαίων οικονομικών μέσων.

Οι αποφάσεις του ΑΣΔΑ, και συνολικά της ΤΑ της Δυτικής Αθήνας, στα ζητήματα πολιτικής αντιμετώπισης της επίθεσης που δέχεται ο κοινωνικός ρόλος της ΤΑ, στρατηγικού σχεδιασμού και ο προγραμματισμός των δράσεων αυτής της περιόδου, θα συμβάλουν σημαντικά στην αποσαφήνιση του χαρακτήρα και του ρόλου του ΑΣΔΑ και κατά συνέπεια θα καθορίσουν και την οργανωτική του δομή και λειτουργία.

5.1 Γενικός πολιτικός -θεσμικός στόχος

Η υπεράσπιση του αναπτυξιακού χαρακτήρα και του κοινωνικού ρόλου του ΑΣΔΑ, ως φορέα διαδημοτικής συνεργασίας, στις δύσκολες συνθήκες της κρίσης, η οποία δεν είναι μόνο οικονομική αλλά και κοινωνική, και εξελίσσεται ραγδαία σε ανθρωπιστική, λόγω της ασκούμενης πολιτικής. Ο ΑΣΔΑ είναι και μπορεί να παραμείνει ένα επιτυχημένο μοντέλο στην προσπάθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης να διαμορφώσει ευρύτερες συνεργατικές μορφές και κοινούς θεσμούς αναπτυξιακής πολιτικής.

Ο ΑΣΔΑ συστάθηκε το 1988 με το ΦΕΚ 915/21-12-1988. Εκείνη την περίοδο η νομοθεσία της τοπικής αυτοδιοίκησης προέβλεπε τον θεσμό των Αναπτυξιακών Συνδέσμων ως μέσο για την προώθηση της διαδημοτικής συνεργασίας και της διαμόρφωσης μιας κοινής αναπτυξιακής στρατηγικής για περιοχές ευρύτερες των περιορισμένων διοικητικών ενοτήτων των τότε ΟΤΑ. Οι εκ των υστέρων αλλαγές του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα εισήγαγαν στη θέση των Αναπτυξιακών Συνδέσμων νέους θεσμούς, αρχικά τα Συμβούλια Περιοχής και στη συνέχεια τους ενοποιημένους δήμους του Προγράμματος «Καποδίστριας» και «Καλλικράτης», που τουλάχιστον εκτός λεκανοπεδίου Αττικής δημιούργησαν ενότητες με τις οποίες επικαλύφθηκαν οι υφιστάμενοι Αναπτυξιακοί Σύνδεσμοι και αντιμετωπίστηκαν ad hoc στο πλαίσιο μιας μεταβατικής κατάστασης. Το ειδικό αυτό καθεστώς οξύνει τις γενικότερες δυσκολίες και προξενεί, διαρκώς, εμπόδια πολιτικού-θεσμικού και διαχειριστικού χαρακτήρα στον ΑΣΔΑ. Τα προβλήματα αυτά, ωστόσο, δεν εμποδίζουν ούτε πρέπει να αποτελέσουν απειλή για την ίδια τη λειτουργία του, αλλά αφορμή για οριστική επίλυση εφόσον αναδεικνύουν την αναγκαιότητα για σταθερά θεσμοθετημένες διαδημοτικές συνεργασίες.

5.2 Γενικό διοικητικό-οργανωτικό πλαίσιο

Τα όργανα διοίκησης του ΑΣΔΑ είναι:

- ⇒ Διοικητικό Συμβούλιο (απαρτίζεται από 17 μέλη που εκπροσωπούν τους Δήμους - μέλη του ΑΣΔΑ),
- ⇒ Εκτελεστική Επιτροπή (απαρτίζεται από 3 μέλη του ΔΣ - Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Μέλος Ε.Ε.)
- ⇒ Πρόεδρος

Η Επιχειρησιακή δομή του, σύμφωνα με την τελευταία τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ), που έγινε με την υπ. Αριθμ. 38902/2007 απόφαση του ΑΣΔΑ, ΦΕΚ Β 2363/13-12-2007, περιλαμβάνει:

- ⇒ Γενικό Γραμματέα (επιτελική θέση παρά τον Πρόεδρο)

- ⇒ Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης Οργάνων Συνδέσμου (ΔΙΔΥΟΣ)
- ⇒ Γενική Διεύθυνση με τρεις υποκείμενες Διευθύνσεις:
 - ⇒ Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΙΔΟΥ)
 - ⇒ Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών (Δ.Τ.Υ)
 - ⇒ Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Πληροφορικής (ΔΠΙΑΠ)

Θεσμικές επιτροπές και δομές συντονισμού

Έχουν συσταθεί και έχουν λειτουργούν θεσμικές επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη του ΔΣ και στελέχη του ΑΣΔΑ. Τέτοιες επιτροπές είναι οι εξής:

- ⇒ Παραλαβής έργων
- ⇒ Διεξαγωγής διαγωνισμών
- ⇒ Διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης αποτελεσμάτων και απ' ευθείας ανάθεσης προμηθειών
- ⇒ Παραλαβής όλων των προμηθειών
- ⇒ Παραλαβής προμηθειών α. 67 ΠΔ 28/80
- ⇒ Παραλαβής μικρών έργων – εργασίες συντήρησης ΠΔ 171/87
- ⇒ Παραλαβής έργων ΠΔ 171/87

Επίσης ο ΟΕΥ προβλέπει τη σύσταση και λειτουργία οργάνων συντονισμού των υπηρεσιών, όπως:

- ⇒ Συμβούλιο Προγραμματισμού/Συντονισμού Υπηρεσιών (Πρόεδρος, Γενικός Γραμματέας, Γενικός Διευθυντής, Προϊστάμενοι Διευθύνσεων, Τμημάτων και Αυτοτελών μονάδων).
- ⇒ Συντονιστικά Συμβούλια Διευθύνσεων (Διευθυντής και Προϊστάμενοι Τμημάτων)
- ⇒ Ολομέλειες Τμημάτων ή Αυτοτελών Γραφείων
- ⇒ Διατμηματικές Ομάδες Εργασίας

5.3 Σχεδιασμός διοικητικής-οργανωτικής δομής και λειτουργίας.

Ο διαδημοτικός αναπτυξιακός χαρακτήρας του ΑΣΔΑ, ο οποίος εκφράζεται στο πρόγραμμά του και στο είδος των έργων και των δράσεων που αναλαμβάνει, είναι ανάγκη να καθορίζει και τη διοικητική-οργανωτική δομή και λειτουργία του.

Η διατήρηση του αναπτυξιακού – διαδημοτικού ρόλου του ΑΣΔΑ και στην παρούσα περίοδο συνεπάγεται τη διατήρηση των βασικών δομών και λειτουργιών, αναπτυξιακών, κοινωνικών, παραγωγικών, υποστηρικτικών και άλλων, ανεξάρτητα του πώς θα ομαδοποιηθούν - συγκροτηθούν αυτές στα διάφορα επίπεδα Διεύθυνσης, Τμήματος κλπ.

Στο πλαίσιο αυτό, ως γενική κατεύθυνση της οργανωτικής πολιτικής προτείνεται η μη αποδοχή της κεντρικής πολιτικής για υποβάθμιση, διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών της ΓΑ, η αναχαίτιση αυτής της επιδίωξης, σε συνδυασμό με την διατύπωση και εφαρμογή μιας πολιτικής ανάπτυξης λειτουργιών -δομών με επαρκείς υπηρεσίες και αντίστοιχο προσωπικό. Αυτή η επιλογή σε πολιτικό επίπεδο απαιτεί συλλογική διεκδικητική προσπάθεια και σε επιχειρησιακό οδηγεί, με επίγνωση των δυσκολιών άμεσης εφαρμογής, σε μια πρακτική προετοιμασίας ανάκαμψης με βάση τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και ανάγκες.

Στην κατεύθυνση αυτή κρίσιμα ζητήματα οργανωτικής συγκρότησης και λειτουργίας είναι:

⇒ Η αναγκαία διάκριση ανάμεσα στο *επίπεδο της πολιτικής διοίκησης* (λήψη αποφάσεων, προώθηση διαδημοτικής συνεργασίας σε πολιτικό επίπεδο) και στο *επιχειρησιακό επίπεδο* (επιστημονικός σχεδιασμός και εφαρμογή).

Στο επίπεδο της πολιτικής διοίκησης υπάγονται, εκτός από τα καθαυτό διοικητικά / πολιτικά όργανα (Διοικητικό Συμβούλιο, Εκτελεστική Επιτροπή και Πρόεδρος), η λειτουργία του Γενικού Γραμματέα και της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης Οργάνων Συνδέσμου (ΔΙΔΥΟΣ).

Στο επιχειρησιακό επίπεδο υπάγεται η λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης με τις τρεις Διευθύνσεις που υπάγονται σε αυτήν. Η Γενική Διεύθυνση έχει την ευθύνη του επιχειρησιακού σχεδιασμού, της παρακολούθησης και του συντονισμού όλων των Διευθύνσεων, στις οποίες αναλύονται και μοιράζονται οι λειτουργίες του επιστημονικού, αναπτυξιακού σχεδιασμού, της υλοποίησης-εφαρμογής και της διαχειριστικής-υποστηρικτικής λειτουργίας. Με βάση αυτές τις τρεις διαστάσεις ορίστηκαν, σε γενικές γραμμές, οι τρεις λειτουργούσες Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση:

⇒ Η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Πληροφορικής (ΔΙ.ΠΑ.Π), αντιστοιχεί κυρίως στη λειτουργία του *αναπτυξιακού επιστημονικού σχεδιασμού*.

⇒ Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών (Δ.Τ.Υ), αντιστοιχεί κυρίως στη λειτουργία της *εφαρμογής*.

⇒ Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΙ.Δ.Ο.Υ), αντιστοιχεί στη *διαχειριστική-υποστηρικτική λειτουργία*.

⇒ Η ομαδοποίηση και συγκρότηση των λειτουργιών του ΑΣΔΑ με αυτή τη μέθοδο ανταποκρίνεται και ενισχύει τον αναπτυξιακό - κοινωνικό του ρόλο, απαραίτητη προϋπόθεση της συνέχισης της ύπαρξης του στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των διαρκώς αυξανόμενων κοινωνικών αναγκών.

Σε αυτή την οργανωτική πολιτική πρέπει να αντιμετωπιστούν ορισμένες προτεραιότητες:

⇒ Κάλυψη των βασικών κενών του υφιστάμενου οργανογράμματος κυρίως σε στελέχη επιστημονικών ειδικοτήτων.

- ⇒ Αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων και βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των Διευθύνσεων. Η κίνηση αυτή πρέπει να γίνει προς δύο, εκ πρώτης όψεως αντίθετες, κατευθύνσεις:
- ⇒ (ι) Διάκριση αρμοδιοτήτων σε ώριμα ζητήματα, δηλαδή σε ζητήματα που υπάρχει διαπιστωμένη ασάφεια ή αλληλοεπικάλυψη και κοινά αποδεκτή λύση.
 - ⇒ (ιι) Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Διευθύνσεων με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται η οργάνωση όλων των εργασιών του Συνδέσμου σε σχέδια δράσεων με τη δημιουργία, όπου χρειάζεται, διατμηματικών ομάδων εργασίας ανά σχέδιο δράσης, με διευκρίνιση των ειδικών αρμοδιοτήτων και των σημείων συνέργειας των μελών της ομάδας.
- ⇒ Στο ίδιο πλαίσιο κρίνεται απαραίτητη η ουσιαστική και συχνή ενεργοποίηση των από τον ΟΕΥ προβλεπόμενων διύπηρεσιακών συντονιστικών οργάνων σε διάφορα επίπεδα:
- ⇒ (ι) κυρίως του Συμβουλίου Προγραμματισμού/Συντονισμού Υπηρεσιών (με μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τη σύνθεσή του κατά περίπτωση)
 - ⇒ (ιι) και των Διατμηματικών Ομάδων Εργασίας (ιδιαίτερα στις περιπτώσεις διατμηματικών σχεδίων δράσης).
- ⇒ Ενίσχυση ή ενεργοποίηση των προβλεπόμενων τμημάτων, προκειμένου να καλυφθούν κεντρικού χαρακτήρα επείγουσες επιχειρησιακές προτεραιότητες και επιλογές του Συνδέσμου (για παράδειγμα, η διαχείριση του Περιβαλλοντικού Πάρκου «Αντ. Τρίτση», η προώθηση του Ρυθμιστικού σε συνδυασμό και με τη προώθηση του συστήματος GIS, η διαμόρφωση Σχεδίου Πρωτοβουλιών Κοινωνικής Πολιτικής, η υποστήριξη των ΟΤΑ στην υποβολή Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και στον Προγραμματισμό).

5.4 Στελέχωση υπηρεσιών.

Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας(Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
--------	---	---

ΔΙΔΥΟΣ

2	ΔΕ Προσωπικού Η/Υ – Χειριστών	ΙΔΑΧ
---	-------------------------------	------

Γενικός Γραμματέας

1	ΠΕ, Γενικός Γραμματέας	Μετακλητός
---	------------------------	------------

Γενική Διεύθυνση

1	ΠΕ, Αρχιτέκτονας Μηχανικός, Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ΑΣΔΑ	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΠΕ Περιβάλλοντος, Γραμματεία	ΙΔΑΧ

ΔΙΔΟΥ

Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας(Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπα- γείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
1	ΠΕ Διοικητικός/Προϊστάμενος Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΔΕ Διοικητικός Γραμματέας/Προϊσταμένη Τμήματος Διοικητικών Υπηρεσιών	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
2	ΠΕ Διοικητικών	ΙΔΑΧ
1	ΠΕ Χημικών	ΙΔΑΧ
3	ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΥΕ Κλητήρων	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού

ΔΤΥ

1	ΠΕ Αρχιτέκτονας Μηχανικός/Προϊστάμενος Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΠΕ Γεωπόνων/ Προϊστάμενος Τμήματος Πρασίνου	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΔΕ Εργοδηγών Δομικών Έργων	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΔΕ Ηλεκτρολογικού	ΙΔΑΧ
	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών/ Προϊσταμένη Τμήματος κατασκευής και εκτέλεσης έργων και Τμήματος μελετών	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών	ΙΔΑΧ
1	ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	ΙΔΑΧ
1	ΠΕ Χημικών Μηχανικών	ΙΔΑΧ
1	ΠΕ Γεωπόνων	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ Διοικητικός Γραμματέας/Προϊσταμένη Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΔΕ Διοικητικός Γραμματέας	ΙΔΑΧ
2	ΔΕ Οδηγών	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού

Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας(Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπα- γείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
1	ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών	ΙΔΑΧ

ΔΠΑΠ

1	ΠΕ Αρχιτέκτονας Μηχανικός/ Προϊστάμενος Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Πληροφορικής	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού
1	ΠΕ Διοικητικών	ΙΔΑΧ
1	ΠΕ Πληροφορικής - Προγραμματιστών	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ Τυπογραφίας- Γραφικών τεχνών	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ Διοικητικών	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ Προσωπικού Η/Υ- Χειριστών	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ Προσωπικού Η/Υ –Προγραμματιστής Προϊστάμενος Τμήματος Πληροφορικής	Οργανική θέση μόνιμου προσωπικού

Επίσης κάθε χρόνο απασχολείται προσωπικό με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (δίμηνα, τετράμηνα κλπ) με σκοπό την αντιμετώπιση εποχιακών θεμάτων όπως η πολιτική προστασία – πυρασφάλεια στο Ποικίλο Όρος, εργασίες συντήρησης στο Πάρκο Τρίτση κ.ά. Το τρέχον έτος (2012) με τέτοια σχέση εργασίας απασχολήθηκαν 26 άτομα.

Επίσης αυτή τη στιγμή απασχολείται με σύμβαση έργου ένας δασολόγος ΠΕ.

5.5 Οικονομική διοίκηση- διαχείριση.

Με βάση τα στοιχεία της Οικονομικής Υπηρεσίας, στο σκέλος των εσόδων, ο Σύνδεσμος την τελευταία πενταετία (2008-2012) παρουσιάζει αρνητική τάση με μείωση (2009-2012), που ανακόπηκε το 2012, λόγω της ένταξης του έργου της ΒΙΟΦΙΑΛ στο ΕΣΠΑ.

Συνολικά έσοδα ΑΣΔΑ 2008-2011

Έτος	Έσοδα	Μεταβολή	2008-2012
2008	6,053,850.92 €		
2009	6,507,914.75 €	7.50%	

2010	4,426,358.47 €	-31.98%	
2011	4,227,740.60 €	-4.49%	
2012	6,089,331.74 €	44.03%	0.59%

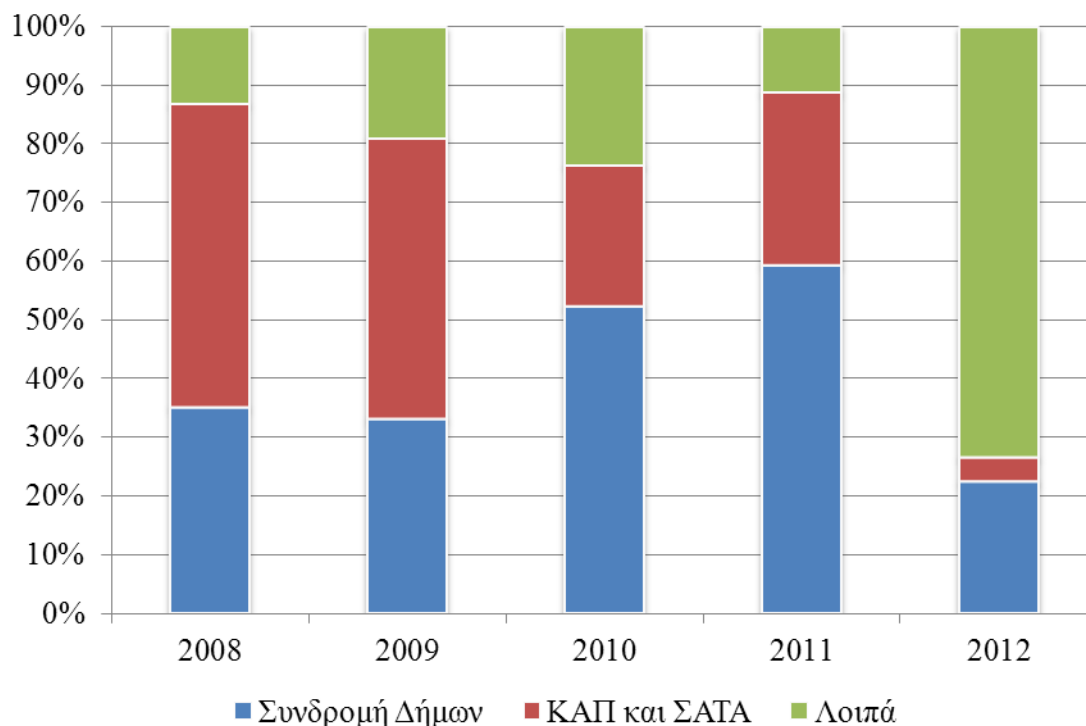
Η μείωση αυτή είναι αποτέλεσμα κυρίως της μείωσης των Κ.Α.Π. & ΣΑΤΑ, καθώς και των επιχορηγήσεων, γενικότερα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

ΣΑΤΑ και ΚΑΠ ΑΣΔΑ 2008-2011

Έτος	Έσοδα	Μεταβολή	% επί του συνόλου
2008	3,131,785.84 €		51.73%
2009	3,113,322.98 €	-0.59%	47.84%
2010	1,069,053.00 €	-65.66%	24.15%
2011	1,245,633.00 €	16.52%	29.46%
2012	250,000.00 €	-79.93%	4.11%

Οι εισφορές των Δήμων Μελών μας προς τον Σύνδεσμο αποτελεί μέχρι σήμερα σημαντική ανάσα για την λειτουργία του Συνδέσμου. Για την πενταετία 2008-2012 ανήλθαν στο ποσό των 10.884.081,06 € σε σύνολο εσόδων 27.305.196,48 € καλύπτοντας ποσοστό 38,42%.

Έσοδα ΑΣΔΑ 2008-2011: Πηγές

Από το 2012 προκύπτει νέα μείωση των εισφορών των Δήμων Μελών μας, μετά και την απόφαση για μείωση του ποσοστού εισφορών τους κατά 0,70%. Έτσι μαζί με την συνεχή μείωση των ΚΑΠ και την αποχώρηση του Δήμου Κορυδαλλού, το ποσοστό μείωσης αυτής της κατηγορίας πλησιάζει το 70%.

Συνδρομή Δήμων προς ΑΣΔΑ 2008-2012

Έτος	Έσοδα	Μεταβολή	% επί του συνόλου
2008	2,131,949.39 €		35.22%
2009	2,159,938.55 €	1.31%	33.19%
2010	2,314,343.54 €	7.15%	52.29%
2011	2,514,611.93 €	8.65%	59.48%
2012	1,369,041.71 €	-45.56%	22.48%

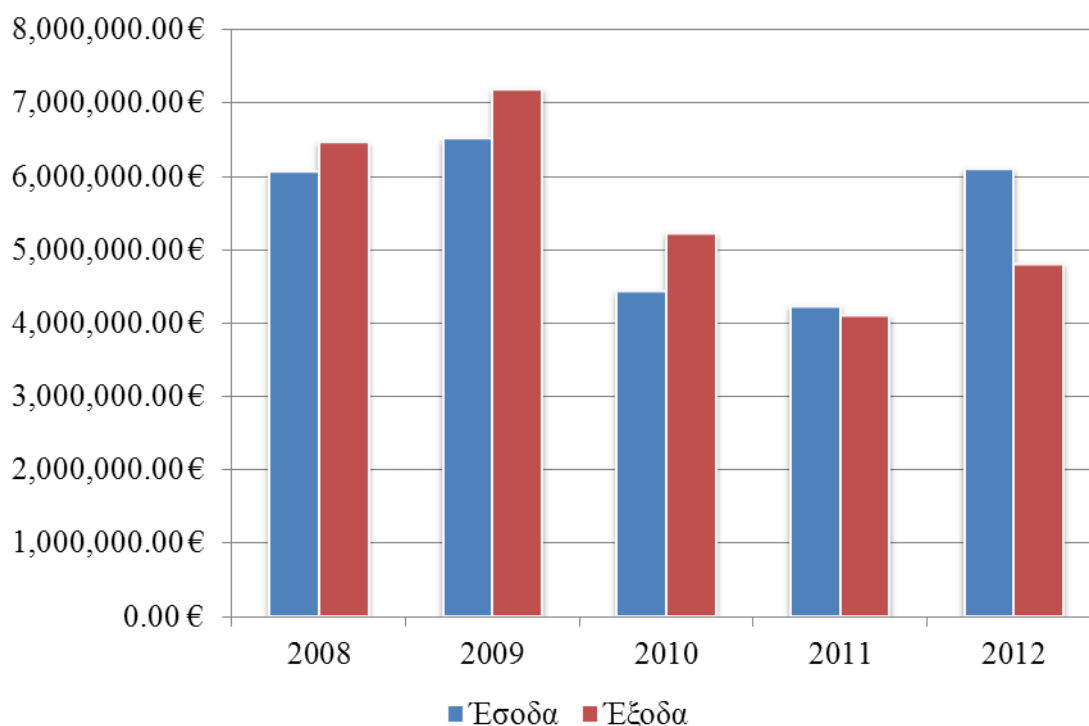
Ως αναφορά τα έξοδα παρουσιάζουν σημαντική μείωση στην πενταετία αγγίζοντας προοδευτικά το ποσοστό του 46,80% από το έτος 2008 στο έτος 2012. Αυτό οφείλεται κυρίως στη μείωση του εργατικού κόστους (νέο μισθολόγιο, συνταξιοδοτήσεις, μετατάξεις, περιορισμός προσλήψεων κα), και ενδέχεται μεγαλύτερη στα επόμενα έτη. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην τελευταία τριετία ακολουθήθηκε ορθολογικότερη διαχείριση των προγραμματικών συμβάσεων με τους Δήμους οι οποίες πλέον δεν αυτοχρηματοδοτούνται από τα έσοδα του Συνδέσμου αλλά εντάσσονται σε κάποια χρηματοδότηση, κρατική, ΕΣΠΑ κλπ.

Έξοδα ΑΣΔΑ 2008-2012

Έτος	Έξοδα	Μεταβολή	2008-2012
2008	6,461,094.80 €		
2009	7,176,447.78 €	11.07%	
2010	5,221,806.63 €	-27.24%	
2011	4,096,198.93 €	-21.56%	
2012	4,805,236.69 €	17.31%	-25.63%

Η αντιμετώπιση του οικονομικού προβλήματος του ΑΣΔΑ και συνακόλουθα της 'βιωσιμότητας' του συνδέεται, κυρίως, με το συνολικό πρόβλημα της τοπικής αυτοδιοίκησης την περίοδο των μνημονίων και των αλλεπάλληλων περικοπών των εθνικών αλλά και των κοινοτικών επιχορηγήσεων.

Έσοδα-Έξοδα ΑΣΔΑ 2008-2012

Με την έννοια αυτή η ουσιαστική αύξηση των εσόδων του Συνδέσμου εξαρτάται περισσότερο από τις συνολικές πολιτικές πρωτοβουλίες και διεκδικήσεις των ΟΤΑ καθώς και με τις αντίστοιχες παρεμβάσεις των πολιτικών οργάνων των Δήμων της Δυτικής Αθήνας και του ΑΣΔΑ. Χωρίς καμιά υπερβολή πολύ σύντομα θα προκύψει πρόβλημα ύπαρξης των ΟΤΑ, του ανθρώπινου δυναμικού τους και, κυρίως, του κοινωνικού τους έργου.

Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να σχεδιαστούν από τον Σύνδεσμο και να προχωρήσουν ορισμένες, εκ των πραγμάτων οριακού χαρακτήρα, παρεμβάσεις με στόχο την αναζήτηση νέων πηγών εσόδων και, ταυτόχρονα, την καλύτερη ιεράρχηση των δράσεων του. Αυτό, μεταξύ των άλλων, σημαίνει:

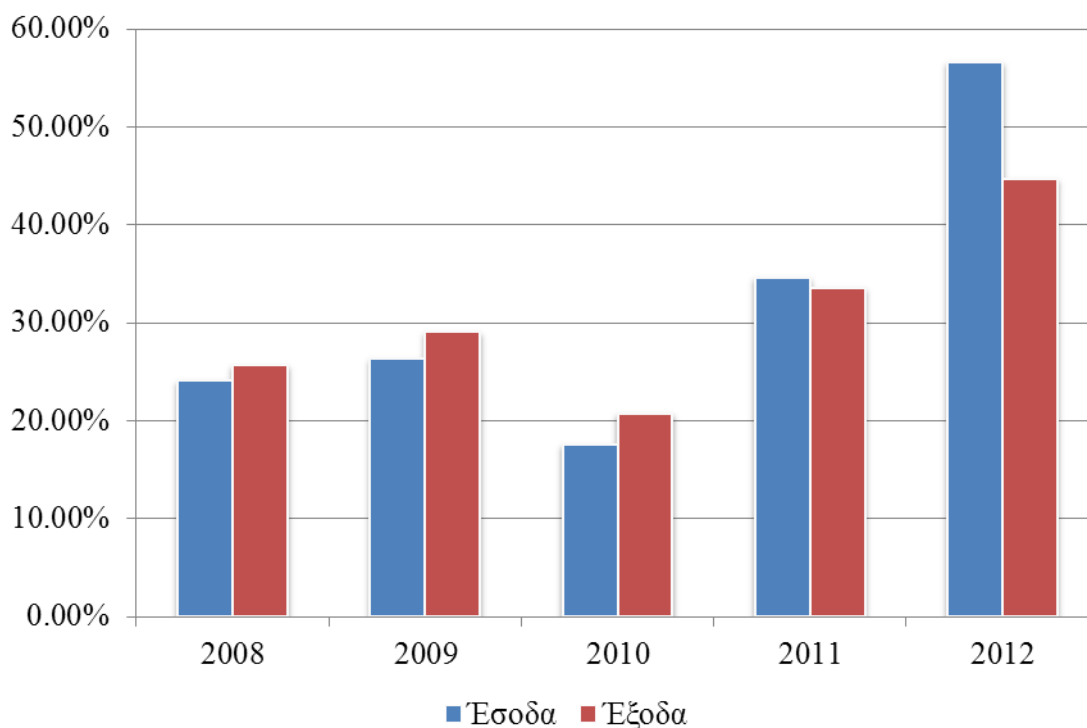
- ⇒ Καλύτερη αξιοποίηση των όποιων δυνατοτήτων χρηματοδότησης από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ.
- ⇒ Προσανατολισμός στην εκτέλεση κυρίως διαδημοτικών έργων που τονίζουν τον χαρακτήρα του Αναπτυξιακού Συνδέσμου, και δίνουν νόημα στην ύπαρξή του.
- ⇒ Δημιουργική υπέρβαση των αλληλοεπικαλύψεων των δράσεων του Συνδέσμου με τους Δήμους Μέλη μας.
- ⇒ Σχεδιασμός και εφαρμογή μέτρων για την εξοικονόμηση πόρων από τον Σύνδεσμο.

Η Οικονομική διαχείριση του Συνδέσμου εκτελείται κανονικά, υποκείμενη τόσο στον προληπτικό όσο και στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο Σύνδεσμος κατάρτιζει ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό, περιλαμβάνοντας στο τεχνικό του πρόγραμμα τα αιτήματα των δήμων μελών του. Ως προς το σκέλος αυτό, ο ΑΣΔΑ έχει αναπτύξει και λειτουργεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα απλογραφικής μεθόδου, σε ταμειακή βάση, ενώ παράλληλα τηρεί το σύστημα της διπλογραφικής μεθόδου ΠΔ 315/1999.

Κατεύθυνση της Διοίκησης είναι από το έτος 2013 να εφαρμοστεί η αναλυτική λογιστική η οποία επιτρέπει να αναπτυχθεί μηχανισμός λεπτομερούς παρακολούθησης των κέντρων εσόδων και εξόδων. Δεδομένων των ανωτέρω, η διαχρονική εξέταση της εκτέλεσης των προϋπολογισμών εσόδων – εξόδων αποκαλύπτει σειρά ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της δημοσιονομικής πολιτικής και πρακτικής του Συνδέσμου, με βάση τις εισπράξεις και πληρωμές που καταγράφονται στο απλογραφικό σύστημα αυτού.

Τα μέτρα αυτά θα συμβάλουν στην διαμόρφωση πιο τεκμηριωμένων προβλέψεων στην κατάρτιση του προϋπολογισμού του Συνδέσμου. Διότι παρατηρείται μεγάλη απόκλιση μεταξύ προϋπολογισθέντων, βεβαιωθέντων και εισπραχθέντων εσόδων (Μ.Ο. 2008 - 2012 28,30%), με σαφή τάση βελτίωση τα τελευταία χρόνια., καθώς το 2012 έφτασε το 56,60% για τα έσοδα και το 44,66% για τα έξοδα.

Ποσοστά υλοποίησης προϋπολογισμού 2008-2012

5.6 Τα κρίσιμα ζητήματα της οργανωτικής πολιτικής

5.6.1 Θεσμικό- οικονομικό πλαίσιο και σχέσεις με τοπική κοινωνία και θεσμούς

- ⇒ Πολιτικές πρωτοβουλίες για τη διεκδίκηση οικονομικών πόρων για τη Δυτική Αθήνα, τους Δήμους της και τον ΑΣΔΑ.
- ⇒ Επανεξέταση των εσόδων και των δαπανών του ΑΣΔΑ (επανακαθορισμός παλαιών πηγών και ανεύρεση νέων).
- ⇒ Συνεργασία μεταξύ των Διευθύνσεων για την εκπόνηση μελετών και προτάσεων σε σχέση με το ζήτημα της βελτίωσης του ισοζυγίου του Συνδέσμου.
- ⇒ Βελτίωση των σχέσεων επικοινωνίας- συνεργασίας του ΑΣΔΑ με το πολιτικό και υπηρεσιακό προσωπικό των Δήμων- μελών του.

5.6.2 Εσωτερική αναδιοργάνωση

- ⇒ Κάλυψη των βασικών κενών του υφιστάμενου οργανογράμματος κυρίως σε στελέχη επιστημονικών ειδικοτήτων.
- ⇒ Ενίσχυση ή ενεργοποίηση των προβλεπόμενων υπηρεσιακών δομών, προκειμένου να καλυφθούν κεντρικού χαρακτήρα επείγουσες επιχειρησιακές προτεραιότητες και επιλογές του Συνδέσμου:
- ⇒ Διαχείριση του Πάρκου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντ. Τρίτση»
- ⇒ Προστασία του Ποικίλου Όρους
- ⇒ Προώθηση του Ρυθμιστικού σε συνδυασμό και με τη προώθηση του συστήματος GIS

- ⇒ Διαμόρφωση Σχεδίου Πρωτοβουλιών Κοινωνικής Πολιτικής και λοιπών τομέων (Υγείας, Πολιτισμού, Παιδείας).
- ⇒ Υποστήριξη των ΟΤΑ στην υποβολή Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και στον Επιχειρησιακό Προγραμματισμό τους
- ⇒ Δράσεις για την Κοινωνία της Πληροφορίας.
- ⇒ Συγκρότηση Κέντρου Τεκμηρίωσης για τη Δυτική Αθήνα.
- ⇒ Υποστήριξη των Δήμων- μελών σε θέματα Κοινωνικών Υποδομών (οικονομίες κλίμακας – μελετών – πληροφορικής)

5.6.3 Βελτίωση λειτουργιών

- ⇒ Ενεργοποίηση των προβλεπομένων στον ΟΕΥ οργάνων και διαδικασιών συντονισμού με στόχο την ενίσχυση της επικοινωνίας, ενημέρωσης και συνεργασίας μεταξύ των διευθύνσεων και τμημάτων του ΑΣΔΑ
- ⇒ Ανάπτυξη των λειτουργιών Πολιτικής Προστασίας και συντονισμού μεταξύ ΑΣΔΑ και Δήμων-μελών του.
- ⇒ βελτίωση των λειτουργιών υποστήριξης του ΑΣΔΑ και των Δήμων-μελών του όσον αφορά τη διαμόρφωση και υποβολή προτάσεων, καθώς και τη διαχείριση Ευρωπαϊκών και γενικώς Επιδοτούμενων προγραμμάτων.
- ⇒ αναβάθμιση των διαδικασιών του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Προγραμματισμού στο πλαίσιο του ΑΣΔΑ, καθώς και στην υποστήριξη εκ μέρους του των αντιστοίχων υπηρεσιών προγραμματισμού των Δήμων-μελών του όσον αφορά τον ανασχεδιασμό των Επιχειρησιακών τους.
- ⇒ βελτίωση της παροχής υπηρεσιών στους πολίτες της Δυτική Αθήνας με την ενίσχυση των λειτουργιών υποστήριξης στον τομέα της πληροφορικής στο εσωτερικό περιβάλλον του ΑΣΔΑ και προς τους Δήμους -μέλη του.
- ⇒ ανάπτυξη του επιπέδου και των σχέσεων συνεργασίας μεταξύ ΑΣΔΑ και Δήμων μελών του.

6 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ .

6.1 Το όραμα και οι πολιτικές επιλογές του ΑΣΔΑ

Ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας στην υπερεικοσαετή διαδρομή του έχει συσσωρεύσει πλούσια πείρα από αναπτυξιακές παρεμβάσεις στην περιοχή της Δυτικής Αθήνας. Με ευθύνη του Συνδέσμου έχουν καταστρωθεί και επικαιροποιηθεί τα Αναπτυξιακά Σχέδια για την περιοχή μας, έχουν εφαρμοστεί πλείστα όσα προγράμματα για την απασχόληση, έχουν υλοποιηθεί έργα αστικής ανάπλασης και διαμόρφωσης υποδομών ύψους δεκάδων εκατομμυρίων Ευρώ, πάντα κατόπιν αιτήματος των Δήμων - μελών μας.

Αυτή η συγκεντρωμένη εμπειρία της Αυτοδιοίκησης της Δυτικής Αθήνας δεν πρέπει να παραμείνει αναξιοποίητη κατά την τελική διαμόρφωση του **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ**.

Βαθιά πεποίθηση, που εκφράζει και το σύνολο των ανθρώπων της Αυτοδιοίκησης στη Δυτική Αθήνα είναι πως βιώσιμη αναπτυξιακή πρόταση χωρίς άρση της ιδιότυπης περιθωριοποίησης των άνω των 800.000 κατοίκων της Δυτικής Αθήνας, δεν μπορεί να υπάρξει. Στόχος είναι να αντιμετωπίσουμε με πολιτικές αποφάσεις και τεκμηριωμένες επιστημονικά παρεμβάσεις, αυτό το χρονίζον εδώ και μισό αιώνα πρόβλημα, πρόβλημα με ιστορικές, κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις.

Σε συνθήκες εκτάκτου ανάγκης, όπως αυτές που βιώνουμε σήμερα, η αναγκαιότητα ύπαρξης του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας συμπυκνώνεται στην βασική αρχή της συνένωσης των δυνάμεων με σκοπό τη δημιουργία οικονομίας κλίμακας προκειμένου να εξοικονομηθούν οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι που θα αξιοποιηθούν στο μέγιστο βαθμό για την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών της Δυτικής Αθήνας.

Η κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι μια κρίσιμη διαδικασία για τον ΑΣΔΑ και τους Δήμους - μέλη του. Με τη σωστή δουλειά, το συντονισμό και την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων, μπορούμε να πετύχουμε σημαντικά αναπτυξιακά αποτελέσματα που τα χρειάζεται άμεσα η περιοχή μας.

Οι άξονες προτεραιοτήτων του ΑΣΔΑ, όπως έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. του Συνδέσμου, είναι:

6.1.1 ΑΞΟΝΑΣ 1. Το Φυσικό Περιβάλλον.

Περιλαμβάνει την προστασία και οικολογική ανασυγκρότηση του Όρους Αιγάλεω - Ποικίλο, την προστασία και συντήρηση του Πάρκου "Αντώνης Τρίτσης", το Αστικό Περιβάλλον με τις βιοκλιματικές παρεμβάσεις και τον Εθελοντισμό.

6.1.2 ΑΞΟΝΑΣ 2. Η Πράσινη Οικονομία.

Αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας, προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τεχνολογίας και χρήσης βιοκλιματικών υλικών, Πράσινη Επιχειρηματικότητα.

6.1.3 ΑΞΟΝΑΣ 3. Το Κοινωνικό Περιβάλλον.

Σχετίζεται με τη φροντίδα για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού με πολιτικές για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της φτώχειας, την τόνωση της ανάπτυξης, την ενίσχυση της απασχόλησης και την ανάπτυξη

Δικτύου Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε συνεργασία με τους κοινωνικούς φορείς και τους Δήμους της περιοχής.

6.1.4 ΑΞΟΝΑΣ 4. Η Τεχνική Υποστήριξη των Δήμων μελών του ΑΣΔΑ

Αφορά στην παραγωγή μελετών και ερευνών για την κάλυψη των αναγκών των Δήμων και στην υποβολή προτάσεων για τη διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων από Ευρωπαϊκά και λοιπά Προγράμματα.

6.1.5 ΑΞΟΝΑΣ 5. Το Εσωτερικό Περιβάλλον του Συνδέσμου

Αναφέρεται στις αναγκαίες υποστηρικτικές εργασίες για την αναβάθμιση της επιχειρησιακής ικανότητας του Συνδέσμου, αξιοποιώντας τη σχετική νομοθεσία για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα, την Στοχοθεσία, την Ψηφιακή Διακυβέρνηση κα.

Ο παραπάνω στρατηγικός σχεδιασμός για την τριετία 2012-2015 μπορεί να αναλυθεί σε μια προοπτική μέτρων και γενικών δράσεων – γενικών στόχων . όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

6.2 Στόχοι και αναπτυξιακές προτεραιότητες ΑΣΔΑ

Μέσα στη συνολική οικονομική και κοινωνική κρίση που περνά η χώρα μας, η περιοχή της Δυτικής Αθήνας ξεχωρίζει δυστυχώς αρνητικά από την υπόλοιπη περιοχή της πρωτεύουσας, λόγω της προϋπάρχουσας αναπτυξιακής υστέρησης που την χαρακτηρίζει. Είναι φυσικό και αναμενόμενο λοιπόν ότι οι συνέπειες της σημερινής κοινωνικής και οικονομικής κρίσης είναι περισσότερο έντονες στην περιοχή μας. Η γενικότερη αύξηση της ανεργίας στην Αττική παίρνει εδώ δραματικές διαστάσεις. Τα μεσαία στρώματα στην Δυτική Αθήνα, που είναι στην πλειοψηφία τους μικρέμποροι και αυτοαπασχολούμενοι και όχι ελεύθεροι επαγγελματίες, συμπιέζονται μέχρι διάλυσης.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει αβίαστα η βασική λογική που πρέπει να διέπει τον σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Αθήνας και είναι να σπάσουμε το φαύλο κύκλο της αναπτυξιακής υστέρησης που φέρνει την οικονομική απαξίωση, που προκαλεί την επενδυτική αδράνεια και την αλλαγή της πληθυσμιακής σύνθεσης της περιοχής, που εντείνει εκ νέου την αναπτυξιακή υστέρηση κοκ.

Προτείνεται ένα μοντέλο ανάπτυξης που να αλλάζει τα δομικά χαρακτηριστικά της Δυτικής Αθήνας. Άρα ένα μοντέλο που να μην στηρίζεται κυρίως σε ενισχύσεις για καταναλωτικές δαπάνες, ούτε καν σε έργα κοινωνικής υποδομής που δεν υποστηρίζονται από τη γενικότερη οικονομική δυναμική των τοπικών κοινωνιών. Και επίσης ένα μοντέλο

ανάπτυξης που να αξιοποιεί τα συγκεκριμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Δυτικής Αθήνας, που είναι:

- ⇒ Το Όρος Αιγάλεω- Ποικίλο και το Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης "Αντώνης Τρίτσης" που η προστασία και περιβαλλοντική αναβάθμιση τους αποτελεί μόνιμη προτεραιότητα μας. Όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των χώρων πρασίνου, καθοριστική σημασία για την περιοχή μας έχει η διασφάλιση της προοπτικής του Πάρκου "Αντώνης Τρίτσης" μέσα από την απόδοση του στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αντίστοιχα ξεκάθαρη πρέπει να είναι η κατάσταση με την προστασία και την οικολογική ανασυγκρότηση του Αιγάλεω-Ποικίλου Όρους. Να στηριχτούν οι προσπάθειες και το έργο που έχει επιτελέσει τόσα χρόνια στο βουνό η Αυτοδιοίκηση και κύρια ο ΑΣΔΑ και να ξεπεραστούν γραφειοκρατικά κωλύματα των υπηρεσιών των Υπουργείων.
- ⇒ Να προβλεφθεί ο Αναπτυξιακός Πόλος Δυτικού Λεκανοπεδίου. Η ύπαρξη μεγάλων δημόσιων χώρων που σήμερα δεσμεύονται από άλλους κρατικούς φορείς αλλά αποδεσμευόμενοι μπορούν να αποτελέσουν τοπικούς και υπερτοπικούς πόλους πρασίνου, αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού. Τα Στρατόπεδα ΚΕΔΒ-ΚΕΒΟΠ, το Στρατόπεδο 301, τις Φυλακές Κορυδαλλού, και άλλα.
- ⇒ Το μεγάλο απόθεμα παλαιών βιομηχανικών εγκαταστάσεων στην περιοχή μας, απόθεμα γης μέσα στον οικιστικό ιστό και στις περιοχές κατοικίας των εργαζομένων, που μπορούν να φιλοξενήσουν καινοτόμες και φιλικές προς το περιβάλλον επενδύσεις. Αντί για την άμεση, αντιοικολογική και πανάκριβη επέκταση της Αθήνας προς την Ανατολική Αττική, στην περιοχή μας υπάρχει η αντικειμενική δυνατότητα ανάπτυξης χωρίς ανάλωση ελεύθερων χώρων, με άμεση πρόσβαση και στις δυο εθνικές οδούς και πολύ κοντά στο κέντρο της Αθήνας.
- ⇒ Σύμφωνα με την προτεραιότητα που η χώρα μας θέλει να δώσει στην πράσινη ανάπτυξη, οι Δήμοι της Δυτικής Αθήνας ήδη παρακολουθούν τις εξελίξεις, ενώ υπάρχουν σχέδια και προγράμματα σε εξέλιξη, για βιοκλιματικές γειτονιές, ενεργειακά κτίρια, το μεγάλο πρόγραμμα της Πράσινης Διαδρομής Δυτικής Αθήνας κ.ά. Προτείνεται να προβλεφθεί Στρατηγικός Υποδοχέας Καινοτομίας και Πράσινης Ανάπτυξης (δηλαδή Τεχνολογικό Πάρκο όπως έχουμε συνηθίσει να λέμε) στη Δυτική Αθήνα, με χωροθέτηση του σε περιοχή όπου υπάρχει απόθεμα παλαιών βιομηχανικών κτιρίων.

Μια πλευρά της πράσινης ανάπτυξης είναι και η ολοκληρωμένη αστική ανάπλαση και περιβαλλοντική εξυγίανση χώρων υποβάθμισης και κοινωνικού αποκλεισμού (χώροι βιομηχανικών συγκεντρώσεων, παρακηφίσιας περιοχές, Ελαιώνας, περιοχές με κοινωνικά προβλήματα) με τη συγκρότηση και εφαρμογή συγκεκριμένων προγραμμάτων παρέμβασης. Ή επίσης η βελτίωση του θαλασσίου και παρακτίου περιβάλλοντος στην περιοχή της Ακτής Σκαρμαγκά, ζήτημα που συνδέεται και με την έκταση που καταλαμβάνουν τα Ναυπηγεία και το κατά πόσον είναι ολόκληρη αναγκαία για τις δραστηριότητες τους. Όπως δείχνει η παγκόσμια εμπειρία όπου υπάρχει περιβαλλοντική υποβάθμιση, υπάρχει αναπτυξιακή στασιμότητα και όλοι οι δείκτες φθίνουν.

Χωρίς τέτοιες μεγάλες παρεμβάσεις, που θα δίνουν πραγματικά και συμβολικά ταυτόχρονα το σήμα ότι υπάρχει η βούληση να αλλάξουν τα πράγματα, να τερματιστεί η πορεία προς τον οικονομικό μαρασμό και την αποανάπτυξη, δεν είναι δυνατό να περιμένουμε να προσελκύσουμε ιδιωτικές επενδύσεις σε τοπική και υπερτοπική κλίμακα. Μόνον με την διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού, κοινωνικού, χωροταξικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος μπορούμε βάσιμα να ελπίζουμε σε μια τέτοια εξέλιξη, που είναι απολύτως απαραίτητη σήμερα.

Αναπτυξιακές δυνατότητες στην περιοχή μας προσδίδουν και οι πάνω από 800.000 κάτοικοι, κόσμος της εργασίας και της γνώσης, ένα παραγωγικό δυναμικό που συχνά ασφυκτιά μέσα στις συνθήκες μειωμένης τοπικής ανάπτυξης και ανεπάρκειας υποδομών. Ένας παραγωγικός πλούτος διαθέσιμος για την ανάπτυξη, τη δημιουργία, την υγιή παραγωγικότητα που κανένας δεν έχει δικαίωμα να τον περιορίζει, να τον εγκλωβίζει, να τον περιθωριοποιεί και να τον απογοητεύει. Καταστάσεις που δυστυχώς έχουν συμβεί στο παρελθόν, όταν βλέπαμε όλη την αναπτυξιακή προσπάθεια του κράτους να διοχετεύεται σε άλλες περιοχές, ακόμη κι όταν αυτό ήταν ολοφάνερα παράλογο και αντιπαραγωγικό. Παρατηρείται επίσης η αυξανόμενη τάση σε περιοχές αποβιομηχάνισης σε συνοικίες και γειτονιές της Δυτικής Αθήνας, η εγκατάσταση οικονομικών μεταναστών, παλιννοστούντων και άλλων ευπαθών κοινωνικών ομάδων στη Δυτική Αθήνα.

6.2.1 Κοινωνική πολιτική στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, στην Ευρώπη, καλείται να διαμορφώσει προτάσεις και να ασκήσει κοινωνική πολιτική σε τοπικό επίπεδο, για την αντιμετώπιση της φτώχειας και φαινομένων διάρρηξης της κοινωνικής συνοχής. Φαινόμενα προβληματικής κοινωνικής συνοχής, έχουν και μία ιδιαίτερα σημαντική πολιτική-οικονομική διάσταση, καθώς δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος, υπό την έννοια ότι η φτώχεια οδηγεί σε έλλειψη κοινωνικής συνοχής και η έλλειψη κοινωνικής συνοχής δεν βοηθάει στην λήψη μεταρρυθμιστικών μέτρων που θα οδηγήσουν αργότερα στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου. Ως Τοπική Αυτοδιοίκηση λοιπόν έχουμε δύο ζητήματα να αντιμετωπίσουμε, τη φτώχεια ως αντικειμενικό πρόβλημα, εφόσον υπάρχει κόσμος που δεν μπορεί να εξασφαλίσει ούτε τα αναγκαία για την επιβίωσή του, και τη φτώχεια ως παράγοντα που διαλύει την κοινωνική συνοχή.

Η τοπική αυτοδιοίκηση με την άσκηση κοινωνικής πολιτικής μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην κοινωνική βοήθεια και αλληλεγγύη. Η ανάληψη πρωτοβουλιών κοινωνικής βοήθειας και αλληλεγγύης στην τοπική αυτοδιοίκηση αφορά όλους τους

μηχανισμούς στήριξης της οικογένειας, του παιδιού, των νέων, των αναπήρων, των ηλικιωμένων, των ατόμων που βρίσκονται σε κατάσταση ακραίας φτώχειας, των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί και πρέπει να γίνει αποτελεσματική στα παρακάτω προβλήματα που ζητούν επιτακτικά λύσεις:

- ⇒ Η ανεργία και ιδίως η ανεργία των νέων και των γυναικών είναι το κορυφαίο κοινωνικό πρόβλημα,
- ⇒ Ο ίδιος ο ιστός της κοινωνίας δοκιμάζεται και διαταράσσεται η κοινωνική συνοχή μέσα από νέες μορφές κοινωνικού αποκλεισμού,
- ⇒ Η φτώχεια απειλεί μεγάλα στρώματα του πληθυσμού, ενώ πολύ μεγαλύτερα στρώματα βιώνουν τα οξύτερα προβλήματα της εισοδηματικής ανεπάρκειας,
- ⇒ Πληθαίνουν οι μοναχικοί ηλικιωμένοι που αγωνίζονται χωρίς οικογενειακή στήριξη να επιβιώσουν με τη χαμηλή τους σύνταξη,
- ⇒ Εμφανίζονται δυστυχώς πολλά νέα φαινόμενα ρατσισμού και ξενοφοβίας,
- ⇒ Μεγάλες ομάδες, όπως οι παλινοστούντες ομογενείς, οι μετανάστες, οι τσιγγάνοι, νιώθουν να υψώνονται τείχη στην πλήρη ενσωμάτωσή τους στην ελληνική κοινωνία,
- ⇒ Η αναπηρία λειτουργεί ως φραγμός στην ισότιμη συμμετοχή στην οικονομική, πολιτική, επαγγελματική και πολιτιστική ζωή της χώρας,
- ⇒ Ευπαθείς ομάδες, όπως οι χρήστες ναρκωτικών ή οι αποφυλακισμένοι δεν βρίσκουν τη συμπαράσταση που χρειάζεται ούτε από την πολιτεία ούτε από την κοινωνία των πολιτών.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση οφείλει μέσα στις συνθήκες της κρίσης, να στηρίξει τις χιλιάδες οικογένειες στη Δυτική Αθήνα που βρίσκονται σήμερα πολύ κάτω από τα όρια της φτώχειας. Η ταχύτατη μείωση των εισοδημάτων και η ραγδαία αύξηση της ανεργίας διαμορφώνουν συνθήκες έκτακτης κατάστασης, που βιώνουν οι πολίτες της Δυτικής Αθήνας, που μπορεί να χαρακτηριστεί ως το κοινωνικό αντίστοιχο μιας φυσικής καταστροφής, προτείνεται η ανάληψη άμεσων μέτρων από την Τοπική Αυτοδιοίκηση της περιοχής μας. Η ιδέα της αλληλεγγύης μεταξύ των ανθρώπων μπορεί να λειτουργήσει σαν βασικό αντίδοτο στην ιδεολογία του απομονωτισμού του ωχαδερφισμού και της αναζήτησης των ατομικών λύσεων που επικράτησε τα τελευταία 20 χρόνια.

Ο ΑΣΔΑ μπορεί να πρωτοστατήσει στη δημιουργία και να συμβάλει με υπηρεσιακά στελέχη στη λειτουργία ενός **Συντονιστικού Οργάνου Κοινωνικής Προστασίας για τη Δυτική Αθήνα**, με συμμετοχή όλων των Δήμων, του ΑΣΔΑ, του Δυτικού Τομέα της Περιφέρειας, της Εκκλησίας και κοινωνικών φορέων εθελοντικής δράσης. Καθοριστικός είναι και ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ενεργοποίηση των πολιτών στον

εθελοντισμό και στον συντονισμό της δράσης των φορέων της κοινωνίας των πολιτών σε συνεργασία με τις διάφορες κατηγορίες εθελοντικών οργανώσεων. Σ' αυτή την κατεύθυνση στηρίζουμε τις προσπάθειες όλων των φορέων, των Δήμων, της Εκκλησίας, των εθελοντικών ομάδων και κοινωνικών οργανώσεων για τη στήριξη των ανέργων, των ΑμεΑ, των χαμηλοσυνταξιούχων σε κάθε πόλη της Δυτικής Αθήνας.

Επίσης σημαντική μπορεί να είναι και η συμβολή του ΑΣΔΑ στη δημιουργία κινημάτων εξασφάλισης βασικών επισιτιστικών αναγκών που μπορούν να διασφαλίσουν φτηνά και ποιοτικά τρόφιμα .

Μέσα απ' αυτό ο ΑΣΔΑ μπορεί να συντονίσει και να αναβαθμίσει το μέχρι σήμερα έργο που επιτελείται, ήδη από τους Δήμους και άλλους φορείς, να εκτιμηθούν οι συνολικές ανάγκες που υπάρχουν στην περιοχή μας και να προσδιοριστούν οι δυνατότητες κάλυψής τους. Επίσης, μπορεί να διαμορφωθεί ένα ευρύ και ισχυρό μέτωπο κοινωνικών δυνάμεων με δυνατότητες διεκδίκησης πόρων από κάθε πιθανή πηγή χρηματοδότησης. Στόχος είναι να προκύψουν άμεσα υλοποιήσιμα αποτελέσματα από μια τέτοια πρωτοβουλία Συντονισμού και έμπρακτης αναβάθμισης της κοινωνικής αλληλεγγύης στη Δυτική Αθήνα.

6.2.2 Ολοκληρωμένος σχεδιασμός αναπτυξιακών παρεμβάσεων με διαδημοτικές υπερτοπικές δράσεις

Ο ΑΣΔΑ ιδρύθηκε το 1989, για να συντονίσει τη δράση και τις διεκδικήσεις των Δήμων και να τονώσει την κοινή αναπτυξιακή προσπάθεια. Οι πραγματικές ανάγκες που γέννησαν τον ΑΣΔΑ συνδέονταν με το μεγάλο πρόβλημα της αναπτυξιακής υστέρησης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης της Δυτικής Αθήνας και κυρίαρχος στόχος ήταν η αντιστροφή αυτής της κατάστασης. Με τις συνεχείς προσπάθειες όλων των μέχρι σήμερα Διοικήσεων του Συνδέσμου, έγινε σημαντικό έργο σ' αυτή την κατεύθυνση.

Σήμερα η κατάσταση στην Ελλάδα, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, στη Δυτική Αθήνα είναι διαφορετική απ' ό,τι στο παρελθόν. Τα πάντα αλλάζουν, και ο ΑΣΔΑ θα αλλάξει, θα προσαρμοστεί στις ανάγκες της νέας εποχής. Ο προσανατολισμός είναι σαφής: Ο ΑΣΔΑ ως όργανο της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι απαραίτητο και αναγκαίο εργαλείο. Αναντικατάστατος βέβαια παραμένει ο πολιτικός ρόλος του ΑΣΔΑ ως εκφραστή της ενότητας και των κοινών προβλημάτων και διεκδικήσεων της Δυτικής Αθήνας. Ο ΑΣΔΑ όλα τα χρόνια της διαδρομής του ήταν η φωνή της Δυτικής Αθήνας.

Σημαντική πλευρά της δράσης του Συνδέσμου είναι η κατάρτιση μελετών για χρήση από τους Δήμους - μέλη του, από τον ίδιο τον ΑΣΔΑ ή από άλλους φορείς. Μελετών που είτε

δεν μπορούν να αναλάβουν οι ίδιοι, είτε έχουν έναν υπερτοπικό χαρακτήρα από τη φύση και το θέμα τους και στη συνέχεια εξειδικεύονται σε κάθε πόλη.

Στην κατεύθυνση αυτή έχουν προβλεφτεί να εκπονηθούν ή προτείνεται να προχωρήσει η παραγωγή μίας σειράς τεχνικών μελετών για την κάλυψη αναγκών των Δήμων με βάση τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Δυτικής Αθήνας στους παρακάτω τομείς:

- ⇒ Τις δυνατότητες υλοποίησης προγραμμάτων ολοκληρωμένης αστικής ανάπλασης και περιβαλλοντικής εξυγίανσης υποβαθμισμένων περιοχών. Περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές διερευνήσεις και δυνατότητες αστικής αναγέννησης στην περιοχή ευθύνης του ΑΣΔΑ.
- ⇒ Την ανάγκη στη Δυτική Αθήνα να επικεντρώσουμε στην πράσινη επιχειρηματικότητα, δηλαδή, σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με περιβαλλοντικά φιλικές τεχνολογίες και προϊόντα.
- ⇒ Οι δυνατότητες υλοποίησης δραστηριοτήτων της "κοινωνικής οικονομίας" σε συνδυασμό με τη δημιουργία ενός δικτύου υποστήριξης κοινωνικής, πολιτιστικής και οικονομικής ένταξης κοινωνικά ευπαθών ομάδων.
- ⇒ Τη συγκοινωνιακή τεκμηρίωση στρατηγικής με στόχο τη βιώσιμη κινητικότητα στη Δυτική Αθήνα.

Ειδικά στο Σχέδιο Δράσης **θα πρέπει να συμπεριληφθούν τα έργα και παρεμβάσεις που έχουν προταθεί από κάθε Δήμο της Δυτικής Αθήνας και επίσης από τον ΑΣΔΑ**, με διάφορους βαθμούς ωριμότητας. Μερικά από αυτά είναι η ανάπλαση του χώρου της πρώην ΒΙΟΧΡΩΜ στην Αγία Βαρβάρα, η κατασκευή του Πολύκεντρου δραστηριοτήτων στο χώρο της πρώην ΒΙΟΦΙΑΛ στο Ίλιον, η διάνοιξη της Θηβών από άκρη σε άκρη, οι Πράσινες Διαδρομές, η απομάκρυνση των σιδηροδρομικών γραμμών Πελοποννήσου στους Αγίους Αναργύρους, τα κτίρια κοινωνικών και κοινωφελών λειτουργιών.

Επίσης τους τομείς:

- ⇒ Των συγκοινωνιών. Διανοίξεις των βασικών οδικών αξόνων της Δυτικής Αθήνας, των λεωφόρων Θηβών, Φυλής, Δημοκρατίας και επίσης, να δοθεί λύση στα κυκλοφοριακά προβλήματα της Ιεράς Οδού. Να επεκταθούν οι γραμμές του μετρό και να συνδεθούν με το δίκτυο ο Κορυδαλλός, το Χαϊδάρι, το Ίλιο, η Πετρούπολη, το Καματερό και να δημιουργηθεί δίκτυο τραμ, σε συνεργασία με τους σταθμούς του μετρό.
- ⇒ Των υποδομών. Να προχωρήσει η διευθέτηση των ρεμάτων της Εσχατιάς, των παραπλεύρων ρεμάτων της και του Χαϊδαρορέματος, να γίνουν τα αντιπλημμυρικά έργα και οι διαμορφώσεις αγωγών όμβριων υδάτων, που είναι αναγκαία σε περιοχές όλων των Δήμων. Να προχωρήσουν οι εντάξεις περιοχών στο σχέδιο
- ⇒ Της φροντίδας υγείας, με άξονες τη δημιουργία νοσοκομείου παιδών στην περιοχή, την αναβάθμιση του Γενικού Νοσοκομείου Δυτικής Αττικής η Αγία Βαρβάρα, τη στελέχωση του Κέντρου Υγείας Περιστερίου, τη δημιουργία του Κέντρου Υγείας

Βορειοδυτικής Αθήνας. Να δημιουργηθούν κέντρα πρωτοβάθμιας περίθαλψης στη Δυτική Αθήνα.

- ⇒ Του πολιτισμού, όπου πολύ θετική προοπτική αποτελεί η ολοκλήρωση του έργου ΒΙΟΦΙΑΛ στο Ίλιον και το σχέδιο για δημιουργία ενός μεγάλης εμβέλειας κέντρου πολιτισμού στο πρώην εργοστάσιο της ΒΙΟΧΡΩΜ στην Αγία Βαρβάρα.
- ⇒ Της εκπαίδευσης, με προτεραιότητα τη συνεργασία για την ανάπτυξη με τα δυο μεγάλα ΤΕΙ που βρίσκονται στη Δυτική Αθήνα.

6.3 Ενδεικτικές δράσεις ανά άξονα προτεραιότητας και μέτρο

Άξονας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι
1. Φυσικό Περιβάλλον	1.1. Οικολογική ανασυγκρότηση του Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω.	1.1.1 Πυροπροστασία του βουνού 1.1.2 Συντήρηση υποδομών πυροπροστασίας (δεξαμενές κλπ), σύστημα πυρανίχνευσης και περιπολίες τη θερινή περίοδο. 1.1.3 Προστασία του βουνού (μπάζα, αποψιλώσεις, παράνομη βόσκηση). 1.1.4 Ανάδειξη, βελτίωση των προϋποθέσεων για την επισκεψιμότητα του βουνού (διαδρομές περιπάτου, είσοδοι στο βουνό, εμπλουτισμός και περιποίηση υπάρχουσας βλάστησης, mountain bike κλπ).
	1.2. Αστικό Περιβάλλον.	1.2.1. Βιοκλιματικές παρεμβάσεις 1.2.2 Αναπλάσεις, αύξηση πρασίνου, ανάπλαση υποβαθμισμένων οικιστικά θυλάκων. 1.2.3 πολυπολιτισμικές παρεμβάσεις, 1.2.4 ανάδειξη βιομηχανικής κτηριακής κληρονομιάς (παλαιά βιομηχανικά κτίρια) κλπ.
	1.3. Πάρκο «Αντώνης Τρίτσης».	1.3.1. Προστασία και συντήρηση του πρασίνου, του οικοσυστήματος και των υποδομών του Πάρκου 1.3.2 Οικονομοτεχνική μελέτη χρήσεων γης

Αξονας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι
		κλπ.
	1.4. Εθελοντισμός	1.4.1 Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των κατοίκων και ιδιαίτερα των νέων, με ενημέρωση τους αλλά και συμμετοχή σε εθελοντικές περιβαλλοντικές δράσεις κλπ.
2. Πράσινη Οικονομία	2.1 Ανάπτυξη και υποστήριξη δράσεων «πράσινης οικονομίας» στη Δυτική Αθήνα	2.1.1 Εξοικονόμηση ενέργειας. Προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τεχνολογίας και χρήσης βιοκλιματικών υλικών, εφαρμογών ενεργειακής εξοικονόμησης σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια. 2.1.2 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα και ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών
	2.2. Πράσινη Επιχειρηματικότητα.	2.2.1 Έρευνες για μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην πράσινη επιχειρηματικότητα, επενδύσεις σε καινοτόμες τεχνολογίες κλπ.
3. Κοινωνικό Περιβάλλον	3.1 Φροντίδα για το «κοινωνικό περιβάλλον»	3.1.1 Πολιτικές για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της φτώχειας, την τόνωση της ανάπτυξης και την ενίσχυση της απασχόλησης
	3.2. Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	3.2.1 Συνεργασία με τους κοινωνικούς φορείς της περιοχής και τους δήμους του ΑΣΔΑ. 3.2.2 Παρεμβάσεις για την ενίσχυση της Κοινωνικής συνοχής και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού μειονεκτουσών ομάδων.
	3.3.	3.3.1 Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά, διακρατικά και εθνικά προγράμματα στήριξης της

Αξονας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι
	Υλοποίηση Δράσεων Υποστήριξης της Απασχόλησης.	απασχόλησης 3.3.2 Κοινοφελής εργασία, συνεργασία με ΜΚΟ που υλοποιούν αντίστοιχες δράσεις, 3.3.3 Ενημέρωση ανέργων για τις προσφερόμενες θέσεις εργασίας.
	3.4. Ανάδειξη και υποστήριξη του πολιτιστικού δυναμικού της Δυτικής Αθήνας	3.4.1 Προβολή του έργου των Δήμων μελών του ΑΣΔΑ 3.4.2 Ψηφιοποίηση συλλογών 3.4.3 Καταγραφή και ανάδειξη του τοπικού καλλιτεχνικού δυναμικού 3.4.4 Αναζήτηση πηγών χρηματοδότησης (ευρωπαϊκών κ.α.) για πολιτιστικές δραστηριότητες.
	3.5. Δράσεις Διεκδίκησης Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης μαζί με τους πολίτες της Δυτικής Αθήνας.	3.5.1 Συμμετοχή του ΑΣΔΑ στις διεκδικήσεις φορέων πολιτών 3.5.2 Δημοσιοποίηση του έργου του ΑΣΔΑ, 3.5.3 Πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και ιδιαίτερα των νέων, για δράσεις σχετικές με την προστασία του φυσικού, του αστικού, του οικονομικού και κοινωνικού περιβάλλοντος της Δυτικής Αθήνας. 3.5.4 Συνεργασία με τους φορείς εκπαίδευσης και δράσεις με σχολεία.
4. Τεχνική Υποστήριξη Δήμων	4.1. Υποστήριξη Μελετών και Ερευνών	4.1.1 Συνεργασία με τους Δήμους μέλη του ΑΣΔΑ για την εκπόνηση μελετών και ερευνών διαδημοτικής σημασίας.
	4.2.	4.2.1 Υποστήριξη της μόνιμης συνεργασίας

Άξονας	Μέτρο	Γενικοί Στόχοι
	Δίκτυο Υπερτοπικών Έργων	με τους Δήμους της Δυτικής Αθήνας , για την δημιουργία κοινών προτάσεων διαδημοτικών και υπερτοπικών δράσεων, έργων κλπ.
	4.3. Υποστήριξη Δήμων στη διεκδίκηση προγραμμάτων και χρηματοδοτήσεων	4.3.1 Υποβολή κοινών προτάσεων με Δήμους, διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων από Ευρωπαϊκά και λοιπά Προγράμματα.
	4.4. Ανάπτυξη και Υποστήριξη της υποδομής δικτύωσης και πληροφορικής των Δήμων	4.4.1 Ασύρματες συνδέσεις, 4.4.2 Συμβολή στην αναβάθμιση των ιστοσελίδων των Δήμων
5. Εσωτερικό Περιβάλλον ΑΣΔΑ	5.1 Ενίσχυση του ρόλου του ΑΣΔΑ στη Δυτική Αθήνα.	5.1.1 Διαχειριστική Επάρκεια, 5.1.2 Διοίκηση με στόχους
	5.2. Αναβάθμιση υπηρεσιών και αξιοποίησης του υπάρχοντος τεχνολογικού πλεονεκτήματος του ΑΣΔΑ.	5.2.1 Αξιοποίηση και εφαρμογή νομοθεσίας για προτυποποίηση και ψηφιοποίηση εγγράφων και διαδικασιών. Ανάπτυξη εφαρμογών και ενσωμάτωση ηλεκτρονικών εργαλείων εργασίας, εκπαίδευση εργαζομένων κλπ.